

ЦСКА

1948

Цена 3,65 лв.

Брой 25/септември 2004

тема на броя:
Лигерите

ЦСКА
ОМОНИЯ

завръщане

нак ицо
отляво!

от ага

9 771311 932007

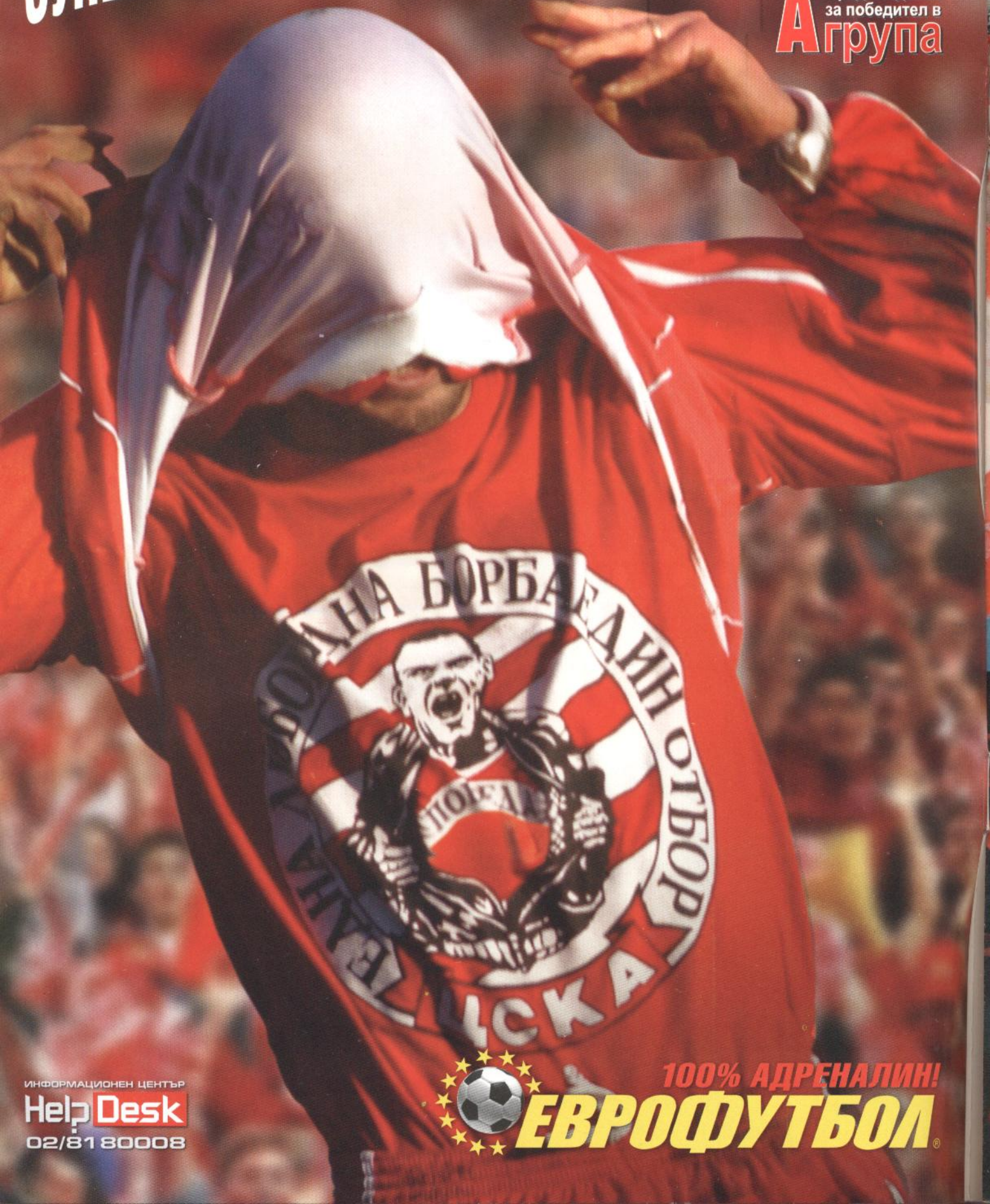
ПРОГРАМА

СУПЕРШАНС

ПЪРВЕНСТВО НА БЪЛГАРИЯ ПО ФУТБОЛ

Сезон 2004 - 2005

Предвиждания
за победител в
А група

ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

Help Desk

02/81 80008

100% АДРЕНАЛИН!

ЕВРОФУТБОЛ

Съдържание

ЦСКА

4 Позиция

Четвъртък
Елин Рахнев
Мъжка дума
Ралица Мутафчиева

5 Колонката на Стойко Сакалиев

6-15 УЕФА

Стяга - време за реванш
Георги Тодоров
Страх!?!?
Христо Запрянов
Статистика
Купа на УЕФА

17-28 Отборът

Румен Петков ■ Иван Тодоров ■ Иван Гризанов ■ ген. Младен Казаков ■ Галя Георгиева
■ Трендафил Давидков ■ Юнал Тасим ■ Димитър Гьорев ■ Андрей Русинов ■ Иво Сираков ■ Мария Теофилова

30-36 ШАМПИОНАТ

Дотук добре
Христо Запрянов
Статистика
"А" група

38-41 Герой

Розата разцъфна. Вече без бодли
Христо Запрянов

42-45

С 30-та титла ще се запишем в историята
Интервю със Стойко Сакалиев

46-55 Темата

Лидерите в атака
Ралица Мутафчиева
Венета Попова
Вот на доверие
Иван Гарелов

56-60 Школи

Данчо Върбанов е пример за школата на ЦСКА
Интервю с Иво Котев
Как се създава Уейн Руни?
Георги Тодоров

62-63 Дискусия

Грозни, Диви, Разрушителни
Георги Тодоров

64-66 ЦСКА

Колко струват четирите букви?
Георги Тодоров

66 Говежди глас

Националният отбор - "Рapid" 4:1

68-69 Форум

Европейски клубен форум или шансът да сме в крак с модата на Стария континент
Илия Илиев

70-77 Слава

Треньорите на ЦСКА в европейските турнири
Валентин Василев
Статистика за сезон 1949/1950

78-80 Фитнес

Програма за шампиони
Кирил Вълчев
Фитнес център "Боевски 2000"

Главен редактор
Джими НАЙДЕНОВ

Редакционен екип
Ралица МУТАФЧИЕВА зам. главен редактор

Ваня НИКОЛОВА
Красимир ЛАЗАРОВ
Несрин ОГУЗ
Антон ТОШКОВ фотограф

автори в броя

Валентин ВАСИЛЕВ
Георги ТОДОРОВ
Елин РАХНЕВ
Иван ГАРЕЛОВ
Илия ИЛИЕВ
Христо ЗАПРЯНОВ

Дизайн и предпечат
Даниел СИМОВ

Арт консултант
Венета ПОПОВА

Реклама
Росица ИВАНОВА

Печат
Планета
тел: 987 94 94

Редакция
София 1000
ул. Славянска 29
тел: 987 77 69
факс: 988 34 55
e-mail: magazine@cska.bg
Издава "ЕВОН Прес" ООД

ЦСКА

ISSN 1311-932X
Броят е приключен редакционно
на 31 август 2004 г.

Читателски мнения можете
да изпращате на fans@cska.bg

ФЕНОМЕНЪТ

„спортен журналист“

Олимпиадата отмина. Ще я запомним с фантастичните изяви на Ивет Лалова и Йордан Йовчев, на Гроздева и Добрев. Олимпийските игри бяха успешни за българския спорт, който се развива в нова конкурентна среда, и същевременно създава нови, много по-реални и истински герои, отколкото в напопаното с желание за успех на всяка цена недалечно минало.

Олимпийците бяха фантастични. Само отборът на спортните ни репортери пак не сполучи, но не само не си го призна, а като че ли даже е горд с пробалите и недомислията си. Така или иначе, ще забравим лапсусите, незнанието, объркванията, защото още на следващото голямо състезание ще дойдат нови, на които да не знаем да се смеем ли, да се ядосваме ли. Сега обаче ще говоря за един факт, който е особено важен, тъй като отразява начина на мислене и поведение на цялата ни спортна журналистика. Веднъж репортерът не можа да води предаването от мача, който отразяваше, защото не му останал глас. Този журналист обясни, че толкова жарко викал за нашите гребци, че чак пресипнал. Бил забравил, казва, че после има работа, и то много работа, и то важна работа.

Така е. Всички треперихме за олимпийците ни, стискахме палци, гъхът ни спираше през всичките тия 17 дни. Впрочем, и си гледахме работата. Репортерът, когато всички ние сме пратили с данъците си да отразява игрите, беше забравил за работата си, защото бе правил по-важното според него - беше викал го премала за гребците.

Кое е толкова важното в този казус? Спортният журналист забравя, че е репортер, и неустово иска да бъде зрител, запаянко, фен. Разбира се, че всички трябва да викаме за родните спортисти. Защото сме им фенове. А да си гледаме работата? Дали пък това също не е твърде важно...

Ще изостава иронията, тъй като въпросният феномен - запаянковската журналистика - има дълбоки корени и отдавна е непреодолим фактор в целия ни спортен живот. Онзи телевизионен репортер смята, че е по-важно да вика, отколкото да си гледа работата, защото от десетилетия наблюдава - както всички нас - действията на маскираните като журналисти запаянковци. Това са репортерите, за които собствените им пристрастия са се превърнали в начин на професионално съществуване. Затова постоянно имаме усещането, че голяма част от медийните лица са първо отчаяни симпатизанти на отбора си, а после упражняват професията си, в която, Впрочем, обективността е едно от първите условия за добра работа.

Това е причината, поради която във всеки брой под рубриката със синьо-жълтата крава публикуваме текстове от минали десетилетия, които могат да бъдат прочетени и днес, като извадени под индиго с всичката злоба на авторите си, стигаща до откровена глупост. Жеков вкара два гола, но беше най-слаб на терена, "Берое" победи с три на един "Левски", но не можа да се стигне до обрат, и т.н., и т.н. Ако някому звучи твърде ретро, нека отвори днешните вестници, за да види нови образци на пристрастна и необективна журналистика.

Ние в списание ЦСКА смятаме, че запаянковската журналистика грубо не заслужава, освен присмех. Затова ще продължаваме да публикуваме безумните текстове под рубриката с кравата. На тях да се смеем, а на днешните им събратя да не обръщаме внимание.

Джиди Найденов

четвъртък

Елин Рахнев

Мачът с Омония Кипър бе като операция. Имах чувството, че скалпелът влезе навътре, кръвта бликна като фонтан, а упойката не хвана. Сестрите се тюкаха, хирургът не знаеше на кой свят е. Все пак болният оцеля и сега се възстановява.

Мисля си, че любимият отбор отбор имаше нужда от този четвъртък. Не за друго, а защото само през такива мигове може да се съхрани ненакърното. Само през такива четвъртъци могат да се опазят знаците, които ни приобщават към ЦСКА. Точно в такива четвъртъци човек разбира, че животът се живее сега, в секундата, а не утре. Че бъдещето е понятие граничещо със сюрреализма.

Този мач е исторически, за него тепърва ще се говори, ще се вниква, ще се пишат оди. И не защото спортно-техническата му партитуда е била впечатляваща, напротив. А защото през него избухват застояли някъде във времето мълчания. Мълчания, които са равни на земетресения или на рози. Мълчания, които просто трябваше да се случат, да се превърнат в нещо. Независимо в какво, дори и в лайна.

Но всъщност изговорих всичко това, заради анестезиолога. Той има своя шанс със Стяуа. И си мисля, че трябва да му се даде. Но ако и тогава не хване упойката нека се отгаде на научна кариера или каквото друго му е на сърце.

мъжка дума

Ралица Мутафчиева

Ако този коментар за отношенията между феновете и треньорското ръководство беше написан в деня след мача-реванш на Армията с Омония Кипър, тук щеше да се говори за публиката. Публиката в "другите, нормалните държави", както казва нашият треньор Ферарио Спасов. За това каква е тя (публиката в "нормалните държави" имаме предвид през цялото време) и какво прави по стадионите или още по-точно какво не прави. Със сигурност публиката в "нормалните държави" също е нормална. Тя не изпитва мазохистично опиянение, влизайки на стадионите. Тя не е некултурна (в смисъл не използва гумата "курва", защото говори на други, по-културни езици - европейска работа!). Тя не пее на стадиона химна на България (защото не я знае тази песен "Мила Родино"). Тя също така не гледа пародия на футбол (защото има голям избор), и на последно място, но не последно по важност, не изпитва чувство за вина заради това, че се намира на стадиона (защото може да е донесла каръка, не им връзва на момчетата да му се не види!).

Този текст обаче е написан цяла седмица след мача с Омония. Затова в него ще се говори за друго. Ще се говори за твърдостта и мъжката дума. Защото за пръв път от много години феновете на ЦСКА дочакахме треньор с характер. За пръв път от много години се намери човек, който да не мрънка "Тя публиката е права, те феновете виждат и разбират, те феновете това, те феновете онова ..." Вместо това ние чухме гумите балсам за изстрадалата ни душа: "Феновете имат право да имат мнение, но нямат право да оспорват всяко мое решение". Това е мъжка дума! Ние от сп. ЦСКА мислим, че тези гуми на треньора Ферарио Спасов трябва да се прочетат така: "Аз мога и ще направя ЦСКА шампион! Аз мога и ще направя ЦСКА носител на Купата на България! Аз мога и ще отведа отбора поне до четвъртфинал за Купата на УЕФА!"

Този коментар всъщност е написан с голяма доза доброжелателност и уважение. Защото твърдостта трябва да бъде уважавана. Въпреки всички съмнения, че треньорът на ЦСКА не е приеман с доверие и любов от феновете на отбора. Тук е подходящо да цитираме шефа на фенклуба Дучето, който след същия мач каза: "Ние не сме дошли на Армията, за да се обичаме!" И е прав.

Удръжте си на гумата, г-н Спасов, и тогава всичко ще бъде различно! Тогава със сигурност същите тези фенове, които оспорват всяко ваше решение, с удоволствие ще признаят грешката си. Всички. Мъжка дума!

Ако не дай боже обаче не успеете, Вие сте този, който трябва да признае вината си. Пак мъжки, надяваме се.

А вече съвсем между другото - държавата е такава, каквато сами я направим. Футболът също.

Клубът на привържениците на ЦСКА призовава всички фенове на отбора да отидат на мача срещу "Стяуа" в Букурещ. Нека да подкрепим нашите момчета! Те имат нужда от нас! Нека да отидем на стадион "Генча" и да дадем всичко от себе си заради тях и заради нас! Ние можем да помогнем да отбора да върви напред в този толкова важен момент.

Да докажем отново, че сме № 1!

**БРАВО,
МАРИЯ!**

**Благодарим ти
за първия златен медал
от Олимпиада 2004!**

**Благодарим ти,
че сподели радостта си,
първо със слушателите
на радио СПОРТ!**

Реклама тел./факс: 02/ 980 02 00, 943 39 30, 843 87 51
E-mail reklama@cablebg.net, radio_sport@yahoo.com

**Колонката на
Стойко Сакалиев**

**Вицовете на
месец
септември**

Болнична помощ

Телефонът в "Бърза помощ" звъни. Телефонистката вдига: "Ало, тук Бърза помощ!"

Отсреща се чува разтревожен женски глас: "Помощ, помогнете! Изпратете линейка! Мъжа ми го прегази ваяк!"

"О, госпожо! Нямаме бензин. Защо не го пуснете по факса?!", предлага учтиво телефонистката.

Бързай бавно

Жена изпраща съпруга си да купи хляб от кварталния магазин. "И много внимавай, откъде минаваш, че ако пак се запиеш с Пешо, не знам какво ще ти се случи!?"

Мъжът тръгва уверено към бакалията, твърдо решен да внимава и да не минава близо до "Бар Наздраве", защото не помни какво му се е случило последния път след като "се е запил с Пешо", но нещо му напомня, че не ще да е било много хубаво. Вървял той замислен и не щеш ли се озовал точно пред бара, а вътре ... Пешо. И те какво да правят - запили се...

На третия ден съпругът на нещастната строга жена изтрезнял и нещо го ударило като чук по главата. "Ужас! Ей сега какво ще ми се случи! Трябва да измисля оправдание пред жената, ама само ако можеше да не ме боли така главата..." Тръгнал, или по-скоро пролазил, по пътя за вкъщи и леко по леко идеята го осенила. Оказало се, че докато се запивали с Пешо, бил ваял дъжд, а наоколо охлюви, охлюви ...

"Къде беше бе, КРЕТЕН?!", нахвърлила се върху него жена му, след като позвънил на вратата. А той подбрал охлювите и бавничко изрекъл: "Тихо бе, жена, ще ги уплашиш! Айде-е-е, вли-и-и-зайте, вли-и-и-зайте, по-бързичко, да не караме жената да чака!"

СОФСАРАВКА®

ВЕЧЕ И ЗА АБОНАТИТЕ НА

Mtel 12 900

12 900 GloBul

Стяуа - Време за реванш

Резултат от 1997 г. е една от най-болезнените рани на ЦСКА през последните години

Стяуа (Букурещ) е най-популярният футболен клуб в Румъния. Подобно на ЦСКА, той е създаден малко след втората световна война и произходът му се свързва с военните.

На 7 юни 1947 г. е създаден първият военен спортен клуб в Румъния - Букурещкият армейски спортен клуб. Футболният тим участва за първи път в официален турнир през сезон 1947/48, завършва 14-и и успява да се спаси от изпадане. На 5 юни 1948 г. отборът сменя името си на Централен спортен клуб на Армията и успява да привлече нашумели за времето си футболисти като Траян Йонеску, Аползан, Рогяну и Молдовяну. На следващата година клубът печели първия си трофей - купата на Румъния.

"Златният век" на Стяуа започва през 1951 г. Клубът печели купата и става шампион, което е начало на серията от 6 титли до 1960 г. През 1958 г. е първото участие на тима в евротурнирите. В турнира за КЕШ букурещкият отбор е отстранен от Борусия

(Дортмунд). През 1961 г. тимът за последен път в историята сменя името си. В превод от румънски Стяуа означава звезда. Същия сезон тимът участва за втори път в турнира за КЕШ и е отстранен от Аустрия (Виена). Година по-късно Стяуа за първи път в историята играе с български отбор. В Букурещ румънците трудно бият с 3:2 Ботев (Пловдив), но на реванша в Пловдив резултатът е разгромен - 5:1 за Ботев.

За първи път Стяуа успява да отстрани съперник в евротурнирите през 1964 г. В КНК румънците отстраняват в първия кръг ирландския Дери Сити, но отпадат във втория от Динамо (Загреб). През 1973 г. е открит стадион "Генча" с капацитет 27 000 седящи места.

Най-големият успех в историята на Стяуа е спечелената през 1986 г. КЕШ. На финала в Севиля воденият от Емерих Йеней и Ангел Йорданеску тим бие Барселона с 2:0 след дузпи. На следващата година Стяуа триумфира и със Суперкупата на Европа, като бие

Валтер Дзенга

Успехи

Шампион на Румъния: (21 пъти) 1951, 1952, 1953, 1956, 1960, 1961, 1968, 1976, 1978, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 2001.

Носител на купата на Румъния: (21 пъти) 1949, 1950, 1951, 1952, 1955, 1962, 1966, 1967, 1969, 1970, 1971, 1976, 1979, 1985, 1987, 1988, 1989, 1992, 1996, 1997, 1999.

Носител на Суперкупата на Румъния: (4 пъти) 1994, 1995, 1998, 2001.

Носител на КЕШ: 1986.

Носител на Суперкупата на Европа: 1986.

с 1:0 Динамо (Киев) в Монте Карло. Голмайстор е Георге Хаджи. През сезон 1995/96 г. Стяуа става първия румънски клуб, участвал в Шампионската лига.

През 1997 г. е единственият досегашен сблъсък между Стяуа и ЦСКА в първия предварителен кръг за Шампионската лига. В първия мач на "Генча" си тръгваме с комфортното 3:3. Анатоли Нанков бележи два гола, но е изгонен за втори жълт картон. Мачът в София е катастрофа - 0:2. И до

днес провалът срещу Стяуа остава една от най-болезнените рани на ЦСКА в последните години. След като отстранява армейците, Стяуа губи с 0:5 в Париж от ПСЖ и отпаѓа.

Днешният състав на Стяуа говори само за едно - амбиция. Като започнем от трениорите - тимът е воден от Валтер Дзенга, вратар на Скуадра адзура на световното през 1990 г. в Италия. В шаба му е дългогодишният румънски национал Доринел Мунтяну. В защита действа една от надеждите на румънския футбол Мирел Рагой, а българските фенове са по-добре запознати с играта на Валериу Ракита, който два сезона игра в Литекс и е добре известен на треньора Ферарио Спасов. Миналия сезон Ракита вкара три гола в шампионата на Румъния въпреки че е защитник. Въпреки че е в трениорския щаб, завърналият се от Волфсбург Мунтяну още дърпа конците в средата на терена. В атака действа опитният Лауренциу Диница, подкрепян от някои от младите си колеги - Агриан Няга, Андрей Кристя или Даниел Опица.

предишните сблъсъци

Шампионска лига, първи предварителен кръг

	23.07.1997 г.	
3	3	
Стадион „Генча“, 10 000 зрители		
8' Ротариу 77' Лакътуш 83' Мунтяну		Андонов 47' Нанков 49' Нанков 67'
Стяуа (Букурещ)		ЦСКА
Ритли, Резекампф, Матей, Ракита, Бачиу, Милитару, Ротариу, Шербан, Наги (60' Рошу), Лакътуш, Чокою (70' Мунтяну).		Петко Петков, Емил Кременлиев, Филип Филипов (63' Ристе Милосавов), Стефан Лулчев, Добромир Митов, Георги Славчев (70' Божо Джуркович), Георги Йорданов, Анатоли Нанков, Милен Петков, Петър Жабов (86' Методи Деянов), Ивайло Андонов.
Съдия: Круг (Германия)		

	30.07.1997 г.	
0	2	
Стадион „Българска армия“, 30 000 зрители		
		Шербан 34' Резекампф 48'
ЦСКА		Стяуа (Букурещ)
Илиан Василев, Емил Кременлиев, Филип Филипов, Добромир Митов, Стефан Лулчев, Георги Славчев, Георги Йорданов (53' Методи Деянов), Ивайло Андонов, Божо Джуркович (44' Петър Жабов), Милен Петков, Галин Иванов (53' Димитър Иванов).		Ритли, Резекампф, Миу (78' Мунтяну), Ротариу, Ракита, Милитару (66' Наги), Шербан, Бачиу, Рошу, Чук, Лакътуш.
Съдия: Чезари (Италия)		

ст р а ж

Христо Запрянов

45-та минута. Кипърският Омония надиграва ЦСКА на "Българска армия", създава повече голове положения, и въпреки това няма съмнение в крайния успех на българите. Все пак играят Омония и ЦСКА - на пръв поглед предварително спечеленият мач започва трудно, но през второто полувреме я Хазуров, я Янев ще засече някое центриране. Очакванията за леко разтичане преди "гербито" срещу Нафтекс в Бургас не се оправдават, но изглежда няма земна сила, която да помогне на някакви си кипърци да бият насред София. Заглавието изглежда тривиално. "Труден успех над Омония" или нещо от сорта.

65-та минута. Йордан Тодоров сменя Христо Янев и стадионът изригва. Очевидно е, че ЦСКА играе за 0:0. "Безвкусно класиране" звучи добре.

80-та минута. Земята се разтваря, пламъци поглъщат Ферарио Спасов и играчите му, а отстрани Афродита и островът ѝ ехидничат. Омония повежда с 1:0. Заглавие няма да има. Страниците ще са черни. Всъщност вариант са и снимки на треньорското ръководство и всички участници в мача (освен Иво Иванов и Гаї), и кратък, но съдържателен текст: "Те затриха ЦСКА". Силно.

92-ра минута. Муджири е Бог! Муджири, разбира се, не е Бог, даже все още си остава футболист под класата на ЦСКА. Но с прецизния си удар си осигури доживотен договор с армейците. Публиката на ЦСКА не се е радвала толкова от онзи фаул на Михтарски срещу Ювентус. А тук става въпрос за Омония. Инстинктивното "Айгеее-ееее!" е заменено от бързо осъзнаване. "Слез на земята и помириши

хумуса" е глуповата реплика от глуповат филм, но в случая е на място. ЦСКА - Омония 1:1, стадионът ликува. Какво по дяволите става? Заглавието определено ще е "Клизма". Гадно е, но е реално. А свободата на словото още не е компрометирана по примера на марката "ЦСКА".

110-та минута. Не знам какво е инфаркт, но съм сигурен, че един ден ще разбере - и то не в резултат на напрегнат живот, недоспиване, алкохол, цигари или бекон с пълномаслено мляко за закуска, а заради този отбор. Сакалиев вкарва хубав гол, малко след това Иво Иванов буквално разглабя футболист на съперника. Срещу десет човека трябва да вкараме още веднъж, за да не треперим. Заглавие: "Пародия София - Омония Николия 2:1"

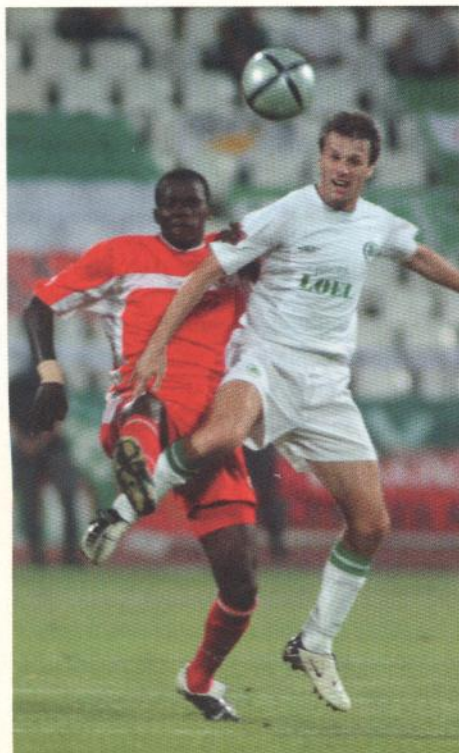
116-та минута. ЦСКА се разигра в третото полувреме. Явно ФИФА трябва да увеличи времетраенето на футболните срещи, за да може нашият отбор да показва истинското си лице. Литекс на Стойчо Младенов е победил със 7:0, Левски - "само" с три. Вярно е, че противниците и на двата отбора бяха по-слаби от Омония Кипър, но с това могат да се оправдават други отбори, не ЦСКА. Тук Хазуров ни успокоява. Господ не само е българин, но е с червено шалче и вероятно е приятел на Дучето. Четири минути по-късно атмосферата е като че ли ЦСКА е победил Реал (Магриг) с всичките му титуляри. Браво! Заглавието ще е "Страх". С възможно най-много пунктуация след това.

Явно има нещо сбъркано в ЦСКА. Този отбор, респективно неговите привърженици, са орисани да преживяват най-големите драми, които футболят може да измисли. То не бяха "кървави голове", нисички еквадорци, гузпи с Литекс... Дори когато печели, тимът го прави по уникален начин. С други думи, защо да скачате с бърджии, когато просто можете да посетите "Българска армия"? Усещането със сигурност ще е по-силно. А у нас явно има твърде много търсачи на силни усещания, също познати като мазохисти, които противно на всякаква логика подкрепят незаслужаващ подкрепа състав.

Негоразумение №1: публика vs. отбор. Дори да се казваш Тича (Долни чифлик) и да играеш с Милан, подобна подкрепа от трибуните принуждава ако не друго, то поне да търсиш победата. Пък после падай с двуцифрен резултат. Хората не са тъпи, ще разберат, че си се постарал - ако наистина си се постарал, а не си излязъл за 0:0 срещу отбор от първенство, в което блести Бисер Иванов - Легендата.

Негоразумение №2: завършващият удар. Сакалиев е звезда, Хазуров - вундеркинд, а най-сериозните положения за гол се откриват пред Данчовците Върбанов и Тодоров, които логично са пропилени. Нападателята така и не получават удобни топки както в първия мач. Възможно най-невероятният "спасител" е Амиран Муджири. Бившият халф на Марек сигурно има три добри отигравания с фланелката на ЦСКА, но пък две от тях се оказват съдбоносни. Признавам, че по незабвещи от мен причини не успях да гледам гостуването в Кипър, а когато колежката Мутафчиева ме извести за името на голмайстора, изпаднах в откровен шок. Сега предлагам паметник на Муджири пред "Армията", и побратимяване на София с Тбилиси, Батуми или който и да е грузински град, към който халфът таи топли чувства. Явно Муджири е човекът за важните голове.

Недоразумение №3: халфовата линия. Или по-скоро липсата ѝ. Левски пробваше дълги години да играе по правата Иванков-Гонзо, докато армейците тръбяха, че събират най-креативните полузащитници. Хубаво, по крилата се случва нещо, но в центъра трагикомедията е пълна. Всяко спиране на капитана на отбора си е къс пас, а безспорният лидер Гъргоров очевидно се мъчи в новата си роля.

Недоразумение №4: левият бек. Публиката на "Българска армия" достигна момента, в който с умиление си спомни за предишната си жертва Александър Томаш. Цяла седмица се говореше как Цаха няма да играе, накрая явно са му излели куршум, за да се възстанови до мача с Омония. Може би първият футболист в историята на ЦСКА, който изгуби над 99 процента от едноробствата с противникови играчи. На пейката седе Маркос Чарас - само между другото.

Недоразумение №5: треньорът. Със сигурност е имал добри намерения при смяната на най-добрите си футболисти в момента Христо Янев с наскоро преквалифицирания от защитник в крило Йордан Тодоров, само дето не се разбра как точно бившият бек ще помогне ЦСКА да отбележи гол. Другият вариант е треньорът на ЦСКА да не е търсил гол, което е жалко. Много жалко. Сигурно сега някои ще се тупат в гърдите за вкарването на Муджири в игра, но имайки предвид присъствието на невъзстановения и ужасно слаб Цаха в титулярния състав през целия мач, и изваждането на Гай, пасивите със сигурност превъзхождат заслугите. И отново: заслуги за какво? 3:1 срещу Омония след продължения? Аплодисменти. Все пак Омония е госта по-сериозен тим от Зимбру.

Последствията: Че ЦСКА отдавна е изгубил славата си на евробоец, е ясно за всички. Но за пръв

път ЦСКА играе страхливо срещу отбор не от своята черга, а от тази на Марек, Родона или Беласица например. Което би мотивирало Марек, Родона или Беласица например да се напрегнат малко и при добра доза шанс, да се противопоставят на ЦСКА по примера на Омония. След желанието за 0:0 с кипърците пък не е ясно как самите армейци ще подхождат към следващия си съперник за купата на УЕФА - старият кошмар Стяуа. Историята се повтаря, седем години по-късно. През 1997-а, след 3:3 в Букурещ, Георги Василев извади шестима бранители в реванша срещу северните ни съседи, но бе тотално разкрит на контраатаки. Омония бе агонизиращо близо до повторение на тогавашното фиаско. Кое то ни кара да се надяваме първият мач в Румъния да завърши 0:0. Така ще ни се наложи да отбележим гол, съответно да поиграем футбол. В крайна сметка затова сме се събрали, нали?

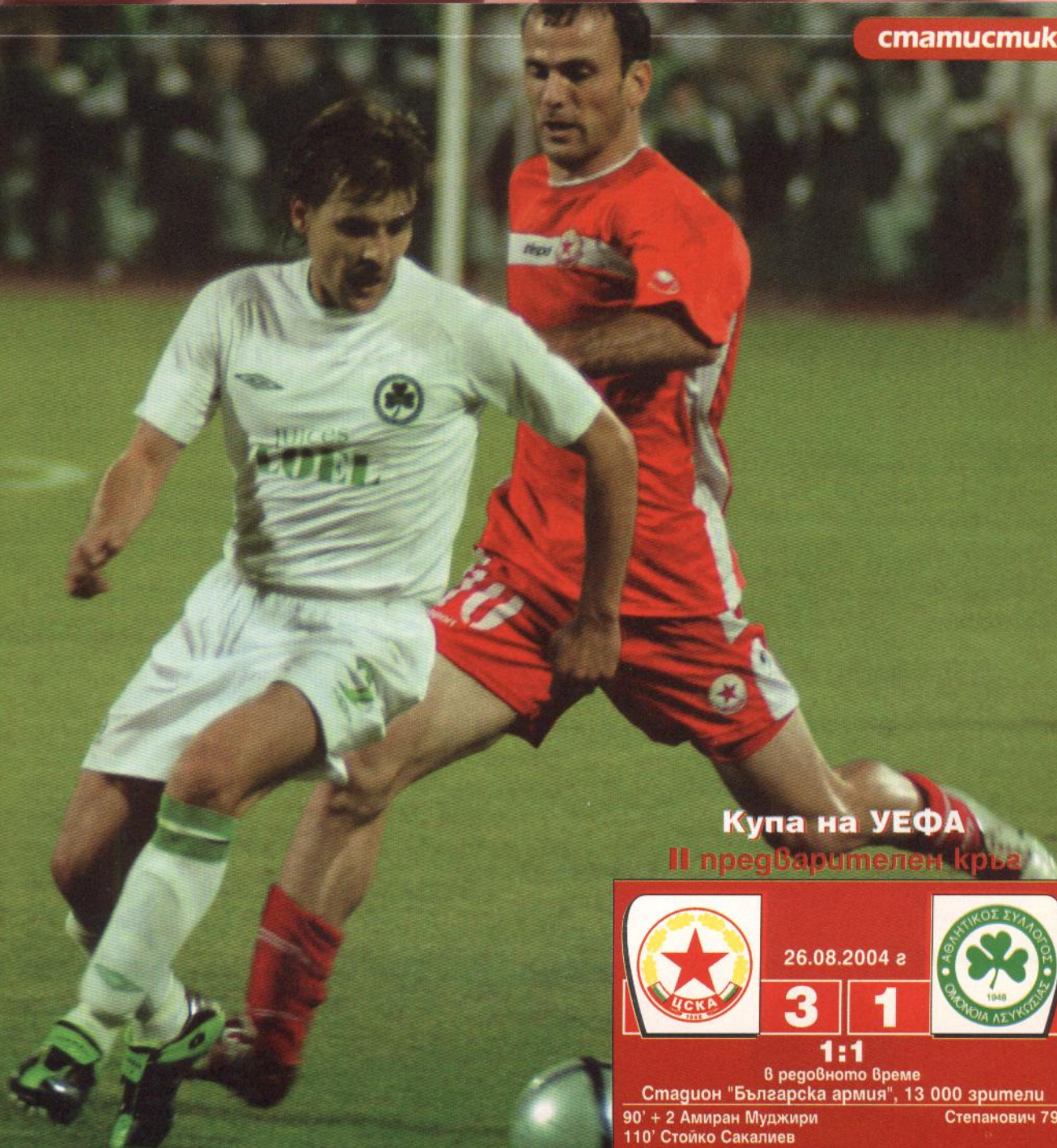
Купа на УЕФА
II предварителен кръг

	10.08.2004 г	
1	1	
Стадион ГСП, Никозия, 17 000 зрители		
57' Козлей		Амиран Муджири 79'
Омония (Никозия)		ЦСКА
Везер, Конафис, Йоахим, Хараламбус, Кекич (54' Николау), Макрис (80' Михайлович), Темистоклуес, Короловски, Козлей (84' Николау), Каяфас, Ало-нефтис		Ивайло Иванов, Радослав Забавник, Йордан Върбанов, Тодор Янчев (к), Адалберт Зафиров, Велizar Димитров, Роберт Цаха, Евгени Йорданов, Мансур Аянда (45' Амиран Муджири), Стойко Сакалиев (69' Христо Янев), Емил Гьргоров (69' Костадин Хазуров)
резерви Леони, Антонио, Стефанович, Папайоану		резерви Евгени Хмарук, Мирослав Манолов, Адриан Олегов, Ангел Йошев
жълти картони Хараламбус		жълти картони Цаха, Забавник, Йорданов, Муджири
старши треньор Франтишек Жмуда		старши треньор Ферарио Спасов
Главен съдия Пол Маккеон Странични съдии Едди Фоли, Дейвид Воган Резервен съдия Алан Келли		

Велизар Димитров

„Излязохме на терена, като че ли срещу нас не бе Омония, а Реал Магриг. А се вижда, че съперникът галеч не е толкова силен. Не подценявам кипърския тим, но не мисля, че е от нашата класа.“

Купа на УЕФА
II предварителен кръг

26.08.2004 г

3

1

1:1

в редовното време

Стадион "Българска армия", 13 000 зрители

90' + 2 Амиран Муджири

Степанович 79'

110' Стойко Сакалиев

116' Костадин Хазуров

ЦСКА

Ивайло Иванов, Роберт Цаха, Йордан Върбанов, Ибрахима Гай (87' Мансур Аянда), Радослав Забавник, Тодор Янчев (80' Амиран Муджири), Христо Янев (63' Йордан Тодоров) Велizar Димитров, Стойко Сакалиев, Емил Гьргоров, Костадин Хазуров

резерви Хмарук, Йошев, Зафиров, Чарас, Заков

жълти картони Гай, Сакалиев

старши треньор Ферарио Спасов

Омония (Никозия)

Везер, Хараламбус, Короловски, Теодоту, Х. Николау (76' Стефанович), Темистоклуес, Алонефтис, Каяфас, Макрис (62' Антонио), Йоахим, Козлей (66' Г. Николау)

резерви Леони, Кекич, Конафис, Папайоану

жълти картони Хараламбус, Каяфас, Алонефтис, Х. Николау, Короловски, Теодоту

старши треньор Франтишек Жмуда

Главен съдия Драго Коз

Странични съдии Зоран Норварлич, Стево Говедаревич

Резервен съдия Петер Сорт

Делегат Том Рестал

Емил Гьргоров

„ След такъв мач, май трябва да отидем да запалим по една свещичка в някоя църква. С такава игра нищо добро не ни чака. Добре, че имаме такава публика и успяхме да победим заради нея.

ЦСКА

Общество

ЦСКА Общество е част от нашата илюзия да преживеем живота си достойно. Съвкупност от идеи, каузи и мечти, които протичат във времето и пространството. Обществен модел, обединяващ абсолютно несъвместими личности, единствено и само заради любовта към четирите букви.

отборът

Мария Теофилова

Иво Сираков

Андрей Русинов

Димитър Гьорев

Бебо

Гая Георгиева

Юнал Тасим

Иван Тодоров

ген. Младен Казаков

Иван Гризанов

Румен Петков

**Румен Петков, заместник
председател на ИБ
на Висшия съвет на БСП**

Вратар

Пред България предстои червеното

Защо ЦСКА? Защото сте социалист ли?

От ЦСКА съм откакто се помня. Баща ми е цесекар, брат ми е цесекар, а сега и децата ми са цесекари.

*Може би сте от БСП, защото сте от ЦСКА, тогава?
/Смее се./ Баща ми е от БСП.*

С какво свързвате този отбор?

Едни от най-големите български спортисти са излезли от армейската школа и то заради отношението на държавата и тогавашното Министерство на отбраната. И сега, в тези доста трудни за България години, трябва да си даваме ясна сметка какво е мястото и ролята на държавата в развитието на спорта. Спортът не е само олимпиади и световни първенства, спортът е здраве, възпитание. Спортът може да даде друго звучене и друга перспектива пред младото поколение на България.

Има ли нещо общо между футбола и политиката? Като че ли има много аналогии - двуполусния модел, ЦСКА - Левски, червени-сини?

Не мисля, че трябва да се прави такава директна връзка, въпреки че, за съжаление, не само в България, а и във всички страни по света спортът е и политика. Аз мисля, че политиката трябва да има отношение към спорта, но без да се меси в него. Но искам да отбележа, че ЦСКА е име не само във футбола, а и във волейбола, баскетбола, във всички спортове. Би било грешка името ЦСКА да се ограничава само до футбола.

На кой пост бихте играли, ако сте на терена?

Вратар.

Защо точно вратар? Има ли нещо общо с функцията Ви в политиката например?

Не бих казал. Като всяко дете съм играл мачове в квартала и този пост винаги ми е харесвал най-много.

Любимият Ви футболист на ЦСКА?

Димитър Якимов. Мисля, че това е един човек, който твърде рано беше разделен от футбола и България до ден днешен не му е отдала това, което му дължи. Той направи много и за ЦСКА, и за националния отбор. Ако

ние искаме да покажем на младото поколение, че сме държава, която цени големите си личности и спортисти, трябва да имаме друго отношение към хора като него.

Какво мислите за етикета "комунистически отбор" прикличан към името ЦСКА?

Това са несериозни неща. Хубавото е, че в ЦСКА се съхрани дух, воля за победа и то победа на терена. Докато много от другите отбори търсят победата извън терена. Това, което според мен днес липсва на ЦСКА е школата, която победи Аякс, Нотингам, изведе отбора до европейски върхове. Но мисля, че дори и днес традицията съществува.

Вие водихте предизборната кампания на президента Първанов, т.е. може да се твърди, че знаете как да печелите трудни битки. Какво трябва да направи ЦСКА, за да печели своите битки? Вече не побеждаваме европейски шампиони...

В България всички разбират от футбол и това е един от проблемите. Футболът трябва да бъде оставен на футболните хора. Но винаги трябва да се знае, че едно първенство не се състои само от един мач. Както и една политическа кампания не се води само в продължение на два-три месеца. В нея се концентрират усилия, полагани години наред. Един шампионат се състои от много кръгове. Резултатът от един конкретен мач не бива нито да бъде фаворизиран, нито от него да се прави трагедия.

Има ли принципи, които да са валидни и в една добра предизборна кампания и в един футболен отбор, който се стреми да бъде на върха?

В живота винаги трябва да бъдат правени аналогии. Но не може от тях да се вадят генерални изводи, защото футбола и политиката са различни. И в двете обаче е нужна последователност, много воля и чистота. За съжаление, особено в едното, чистотата явно не е много на почет.

Защо повечето политици, които се отъждествяват със синята политическа идея и са от Левски, гледат да го покажат колкото се може повече, а политиците, цесекари, като че ли се опитват да го скрият?

Не мисля, че искат да го скрият. Всъщност това е разликата в начина на мислене на тези, които са свикнали да решават нещата във изричното. Парадъорите и позьорите не са типични за цесекарския манталитет.

Нещо по-оптимистично за край?

ЦСКА е начин на мислене, начин на живот. Когато човек е възприел този начин на мислене и го е утвърдил в ежедневието си, това е голямо постижение. Съзнанието, че принадлежиш към един отбор, който има шампионски традиции и шампионски дух е много важно и влияе на всички, които са съпричастни към него. Иначе този сезон и във футбола и в политиката е на мода червеното. Пред България предстои червеното.

защитник

Иван Тодоров,
предприемач

На кой пост искаш да играеш в отбора на феновете?

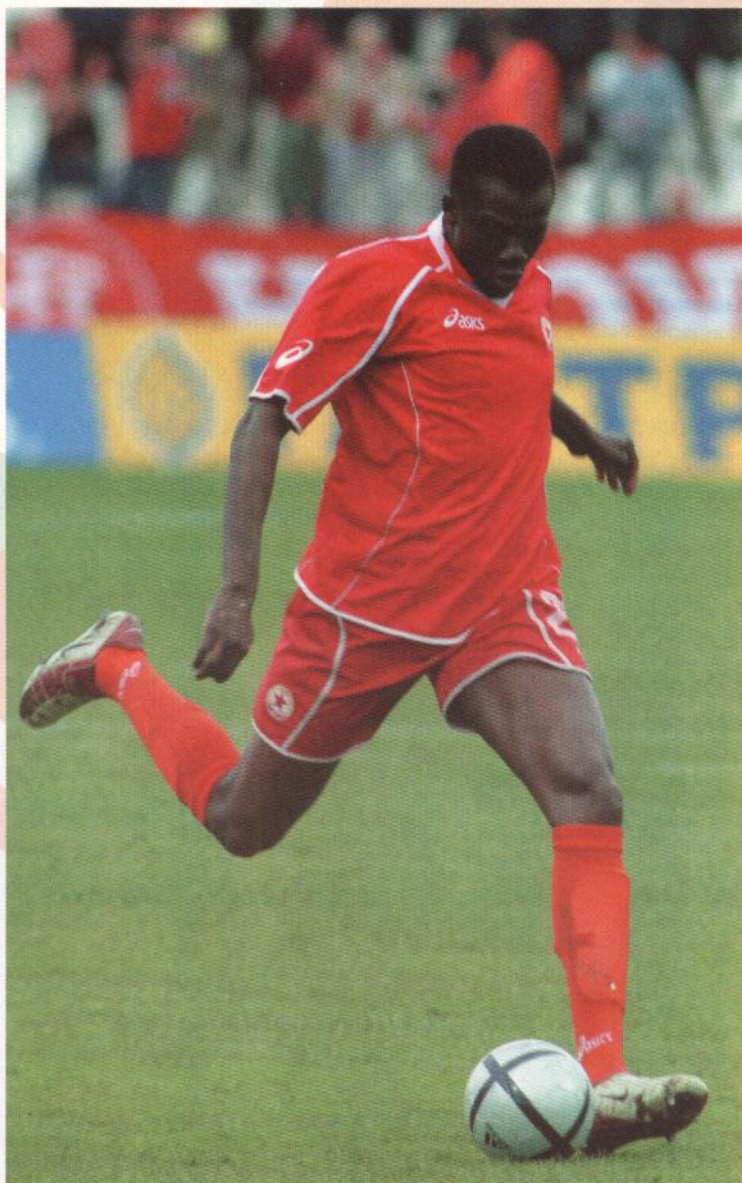
Централен защитник. Обичам да защитавам правдата и мразя неправдата. За мен ЦСКА винаги е била правдата, защото това е отборът, който никога не е служил на никаква власт и който е бил и винаги ще бъде отборът на народа и на феновете.

Затова ли си от ЦСКА?

Разбира се. Цялата ми фамилия е от Левски, аз съм единственото изключение. До трети братовчеду всичките до един са за "сините".

При това положение ти как стана от ЦСКА и кога?

Годината беше 1986-а. Едно момче от нашия вход, тогава живеех още в Дружба, ме заведе на мач на ЦСКА и оттогава любовта ми към любимия отбор никога не е намалявала. Не съм ходил на всички мачове, има известен период, в който не съм бил на стадиона поради здравословни проблеми.

ЦСКА никога не е служил на властта

Имаш ли си незабравим мач и спомен, свързан с ЦСКА?

Любим мач ми е ЦСКА - Левски 1:0, когато бихме с най-бързия гол в историята на вечното дерби с попадението на Димитър Иванов през 1999 година. Помня един европейски мач на стадион "Българска армия" между съставите на Цървена звезда и Сампгория. Атмосферата беше невероятна. Ние едва сега започваме да се доближаваме до тази обстановка. Мисля, че каквото зависи от феновете, те го дават. Ако и отборът го дава, ще вървим напред.

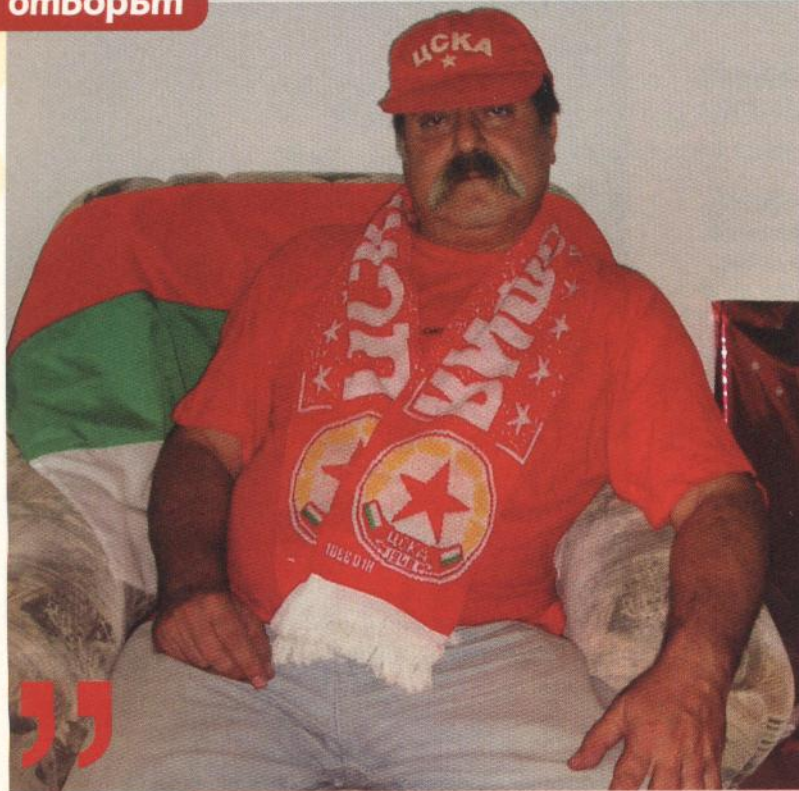
Любимият ти футболист на ЦСКА?

Всички знаем кой е Стоичков, не е нужно да говоря с много думи за него. От онова поколение Любо Пенев също ми беше симпатичен. Искам да пожелая успех на Ицо като национален селекционер и се надявам да успее. За мен той е човекът, на чиято слава ЦСКА лежи в момента. Иначе добри впечатления ми сега ми правят Ибрахима Гай и Герасим Заков.

Много от феновете изразяват мнение, че не е толкова важно да станем шампиони тази година, по скоро искат тима да играе добре, красиво, да влезе в групите на УЕФА и да бие Левски. Ти как мислиш?

Първо искам да кажа, че аз винаги съм бил оптимист. За мен българското първенство не е толкова важно, колкото европейските клубни турнири. Надявам се там да направим нещо по-съществено. Що се отнася до Левски, той вече не е такъв гразнител, какъвто беше. Той е един посредствен отбор, който, както виждаме, едва бие тим от средна класа, да не кажа дори слаб отбор, като Видима Раковски. Искам обаче да се върна пак на европейското ни участие. Ние всички живеем, за да видим ЦСКА напред. Не съм толкова голям оптимист, но си мисля, че поне още един полуфинал в клубната история, няма да е никак лошо постижение.

Иван Гризанов,
председател
на борда на директорите
на АЕЦ Козлодуй **защитник**

Преди се играеше за чест!

Вашата визитка?

Инженер съм по професия. Женен съм, имам две пораснали дъщери. В момента работя в АЕЦ Козлодуй, председател на борда на директорите съм, вече втори мандат съм и събрахият на общинския съвет на Козлодуй. Водих и събрахият, на което учредихме фен клуб на ЦСКА в Козлодуй. В рамките на шегата, може би ме избрах, защото имам опит в ръководенето, но освен това съм и запален фен на ЦСКА.

Защо избрахте ЦСКА?

Моят баща беше от ЦСКА, аз съм потомствен цескар. Той още от малък ми е втъпявал, че ЦСКА е велик отбор и аз го приех и не съжалявам за това. Гледал съм много победи на ЦСКА, много радост и емоции съм изживявал с този отбор. Първият ми мач в София беше когато бях в 8 клас, навремето беше по-трудно да се пътува от провинцията. Мисля, че беше през 71-ва година, бихме Партизани (Тирана) с 3:0. Така че още от първия ми мач, разбрах че съм направил правилния избор.

А какво е впечатлението Ви от отбора в момента?

След това, което преживях снощи (б.рег. - мачът-реванш между ЦСКА и Омония Кипър), ми е много трудно да отговоря. Аз съм фен, не съм специалист във футбола. Вярвам, че всеки трябва да си гледа неговата работа. Не мога да давам съвети как трябва да се играе футбол, защото рискувам да почнат да дават съвети на мен как се управлява ядрена централа, а тогава може да стане страшно.

Това, което мога да кажа като фен е, че не съм доволен, от това което виждам. Не видях злоба, не видях хъс в отбора. Не знам кой е виновен, треньорът или иг-

рачите, но не може Левски да показват гух в играта си, а ние не. Спомням си на времето, когато бях малък, дядо ми, който беше левскар, ме гразнеше, като казваше колко надъхано играят те. Ядосвах се, защото не беше вярно, но вече не е така, за съжаление.

Какво се промени в отбора, защо вече го няма този хъс според Вас?

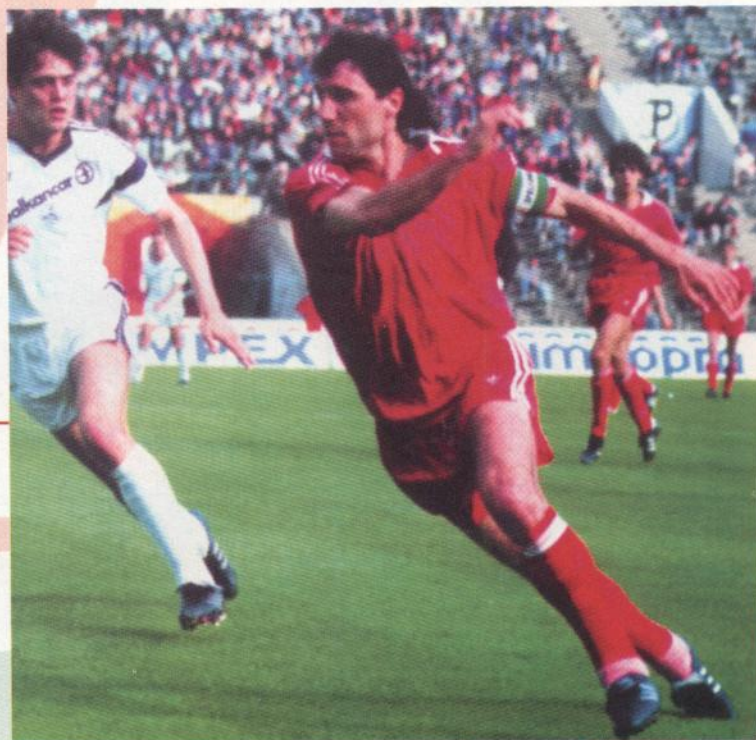
Промени се ценностната система на обществото ни, промени се гържавата. Преди се играеше за чест. Имам чувство, че сега се играе само за пари. Не казвам, че това в само във футбола. Във всяка една област ние изгубихме ценностите си.

На кой пост бихте играли, ако сте на терена?

Навремето съм играл футбол и се справям много добре като централен защитник.

Любим футболист от ЦСКА?

Няма по-добър от Стоичков! А в сегашния отбор просто не виждам лидер.

защитник

генерал Младен Казаков,
заместник началник
на ГЛЩ на ВВС

Генерал Казаков, бихте ли представили себе си?

На 53 години съм, заместник началник на Главния щаб на Военно въздушните сили, отговарям за подготовката на войските. Във функционалните ми задължения влиза и грижата за физическата подготовка на личния състав на ВВС.

Футболът застъпен ли е във физическата подготовка на армията ни?

За съжаление, животът стана доста напрегнат и според мен не отделяме достатъчно време не само на футбола, а въобще на физическата подготовка. Но тези, които обичат този спорт, намират време да го практикуват.

Защо избрахте ЦСКА?

Аз съм от военно семейство - и майка ми, и баща ми бяха военни, съпругата ми също е военен. Сега и моите деца са такива. Така че, връзката ми с армията е много силна и отдавна. Това естествено предопредели и моя избор на любим спортен клуб. Откакто се помня баща ми е бил страстен привърженик на футболния клуб на ЦСКА, така че аз израснах и бях възпитаван с любовта към ЦСКА. Аз съм фен не само на отбора по футбол, а и на всички спортни клубове на армията.

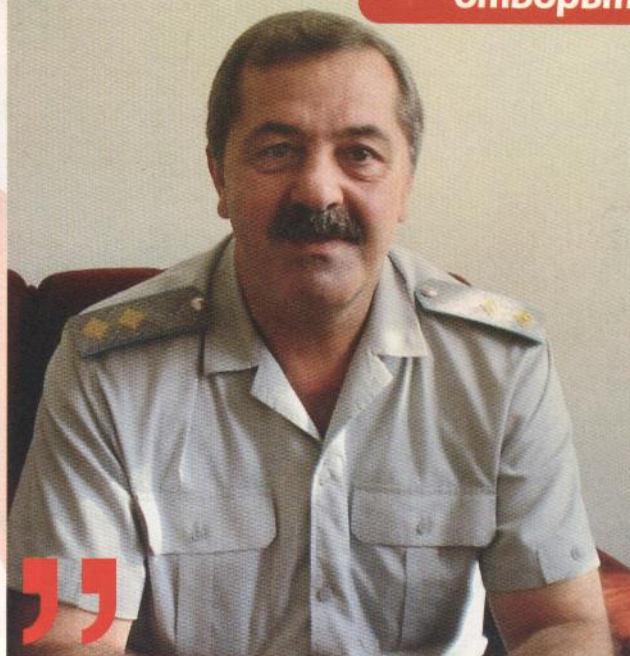
Кои са фаворитите Ви от ЦСКА?

Ако се върна в спомените си, с удоволствие гледах онзи легендарен отбор на ЦДНА, в който играеха Колев, Якимов, Ракаров, които съм гледал на живо. Не говоря за Стоичков, защото той е не само национална звезда, а футболист, за когото целия свят говори с възхищение.

От по-младите бих споменал Светльо Петров. Обичам да гледам как играе, той е добър футболист. Когато работех в Пловдив, той беше войник и спортуваше във футболния отбор на ВВС, така че имам много добри спомени от него още оттогава.

Кой е вашият пост на футболното игрище?

Връщате ме в миналото. Моят баща освен футбо-

УВАЖАВАМ ФЕНОВЕТЕ НА ЦСКА

лен фен, беше и футболист. И може би пог негово влияние започна личната си спортна кариера като футболист. Играх в Ботев-Враца в юношеския отбор като защитник, докато учех там. Тренирах футбол и във военното училище по-късно. Като ученик дори си мисля, че помогнах на ЦСКА да вземе детската купа, защото с Ботев-Враца бихме Левски и така ЦСКА стана шампион.

Оттогава предпочитам защитните постове. А и сега професията ми също е свързана с отбраната, но вече на друг терен. Обичам да гледам красиви голове, играта на нападателите, но се улавям, че обръщам повече внимание на защитната линия.

Хората на военната чест, на армията, продължават ли да са от ЦСКА?

По мои наблюдения, да. Има, разбира се и от други отбори, но ние сме болшинство. Всъщност отборът често няма толкова голямо значение, аз съм за красивия футбол, който искам и моят отбор, ЦСКА, да играе. Уважавам феновете на ЦСКА, които демонстрират любовта си към отбора с подкрепа на стадиона, но не и хулиганството.

За съжаление напоследък нямам време да ходя на стадиона и да гледам ЦСКА на живо, но не пропускам важен мач по телевизията.

Каква е стратегическата ви прогноза за ЦСКА в новия шампионат?

Ще цитирам големия ни гимнастик Йордан Йовчев - "Там, където има съдии, няма спорт". Ако искаме да имаме силен и хубав шампионат, с добра игра за феновете, за публиката, трябва реферите да променят отношението си към футбола, към спорта.

Ще се радвам, ако ЦСКА спечели шампионската титла с добър футбол и представи България добре в турнирите навън.

ЦСКА е Въздухът около мен

Защо ЦСКА?

Мога ли да ти отговоря в мерена реч?

Разбира се.

Щастлива бе минутата, в която за първи път видях аз ЦСКА, великолепна бе играта, с която ЦСКА завинаги ме завладя. Още от невръстно бебе, лудо влюбих се в тебе. Невъзможно е за малките деца, но аз преди да кажа "мамо", скандирах "само ЦСКА". Всъщност основните "виновници" да бъда фен на ЦСКА са баща ми и Христо Стоичков.

Най-яркият ти личен спомен с ЦСКА?

Най-паметният за мен момент е когато стъпих за първи път на Армията. Бях невръстно хлапе. Пристигнахме от Видин заедно с баща ми. При влизането в стадиона той се обърна към мен и каза: "Дъще, това е нашият стадион и нашият отбор. Искам да го запомниш!" Запомних го, да! За цял живот! Това ми остана в сърцето.

Голям спомен за мен е и мачът ЦСКА - Панатинайкос през 1988 г., който завърши 2:0. Спънаха Стоичков и той трябваше да бие пряк свободен удар. Аз се обърнах към баща ми и казах: "Татко, виж Стоичков какъв гол ще вкара!" Ицо наистина вкара фантастично попадение. Баща ми скочи от радост. Винаги при гол ме вдигаше на ръце, но аз вече бях във въздуха. Човекът, който седеше до нас и когото не познавах, ме бе взел на ръце и ме хвърляше. "Можеш само да се гордееш, че имаш такова момиченце, ще стане истинска цесекарка. Браво, мойто дете! Детето позна бе, видя ли?!", говореше човекът на баща ми. А аз бях на седмото небе от щастие.

От казаното дотук разбирам, че Ицо Стоичков е любимият ти футболист?

Той е мой идол. Аз отраснах с него и с Ван Бастен. Затова след ЦСКА любим отбор ми е Милан. Тогава от-

Галия Георгиева,
строителен
работник

офанзивен халф

борите играеха с чест. Не искам да казвам нищо за днешните футболисти, уважавам ги, но на тях им липсва спортната злоба. Много бързо стават звезди и почват да мислят за чужбина. Нека не се обиждат, но сега нямам любимци. Симпатичен ми е Ицо Янев, напомня ми на моя идол. Бих отличила и Данчо Тодоров. Имам чувството обаче, че те се страхуват, особено когато излязат срещу Левски. Не мога да си обясня причината. А при отборът, който ме завладя, беше точно обратното. Те се навиваха и играеха мъжки.

Имаш ли мечта за ЦСКА?

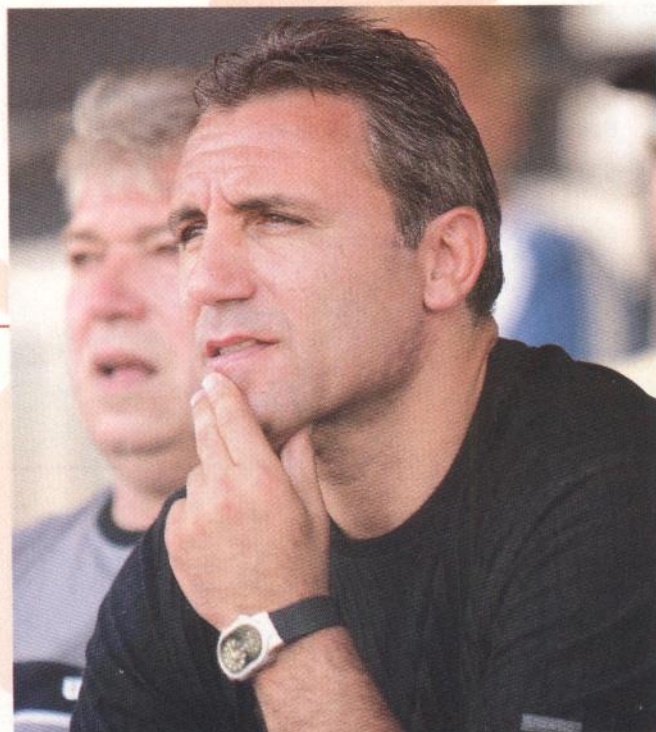
Стоичков да поеме един ген отборът на червените. Мисля, че му беше рано да става национален треньор. Страхувам се, че при най-малката грешка той ще излезе виновен и ще обвинят него, както се случи с Димитър Пенев след ЕВРО'96. Имам и друга мечта, тя е лична. Ако един ген, дай боже имам син, той да стане футболист на ЦСКА. Аз съм тренирала различни видове спорт, но така и не успях, а може би и нямах шанс, да стана голям спортист.

Сега ти се отдава възможност да си избереш пост в отбора на феновете. Къде искаш да играеш?

Офанзивен халф. Най-много ми харесва да съм в предни позиции. Това е най-отговорният и най-хубавият пост.

Пожеланието ти за финал?

ЦСКА да зарадва най-сетне великата си публика. Въпреки че понякога футболистите ни не могат да повярват в себе си, аз вярвам в тях. Надявам се да преживея още много красиви мигове с ЦСКА, най-вече в чужбина.

плеймейкър

Трендафил Давидков - Бебо,
арт мениджър на театър
"Сълза и смях"

Бихте ли представили себе си?

На 39 години съм. Работя в Нов драматичен театър "Сълза и смях" като мениджър "Маркетинг, реклама и продажби". Харесвам работата си, защото да работя в театъра винаги ми е било нещо като мечта, както и да работя с хубав екип. Освен това уча "Арт мениджмънт" в Нов български университет при Лидия Върбанова.

Какво означава ЦСКА за Вас?

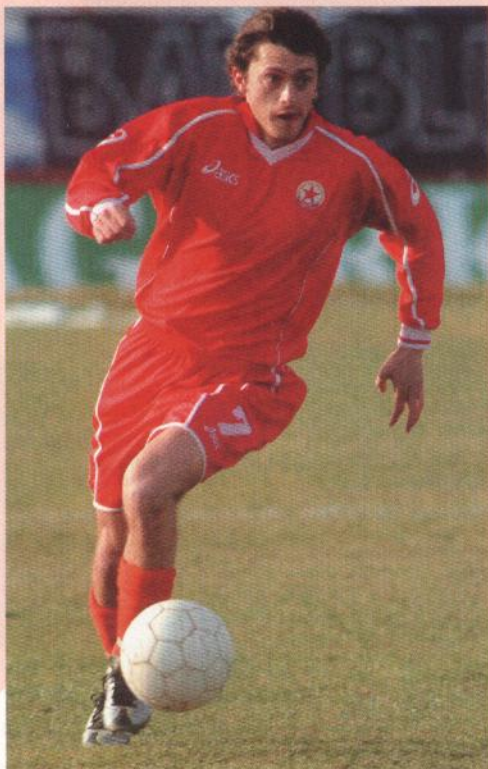
Това беше първият отбор, който ми направи изключително силно впечатление с приятна и за онова време модерна игра. Помня поколението на Денев, Средков, Цоньо Василев, Станков, Стоян Йорданов. Свързвам ЦСКА с поколенията на много силни футболисти, а не с остарели понятия като "комунистически отбор" и други. Играта на отбора е това, което най-много ме е впечатлило и съм запомнил. Това е асоциацията ми за ЦСКА с днешна дата.

Интересувате ли се от отбора в момента?

Не ходя често на мачове, но се интересувам от отбора. Неприятно ми е, че в последните години нищо положително не се случва. Възможно е моите очаквания да са нереални, но това е нормално за всеки фен. Затова ми е мъчно, че този отбор не е това, което беше преди години.

Имате и обяснение за това?

Не съм специалист в тази област. Но след много изпуснати години, сега, не само в ЦСКА, а и въобще в българския футбол, се премина от едната в другата

Школата може да е двигател за бъдещи успехи

крайност: от голямото купуване на чужденци със съмнителни качества, сега всички акцентират на школата. Не знам обаче дали не късно, защото мисля, че връзката се загуби. Като че ли липсва духа на армейския отбор. Смятам обаче, че последната година се вижда, че се работи в правилна посока и независимо от треньорските рокади, в отбора има юноши от нашата школа. Дај боже, те да дават всичко за тази фланелка и този отбор, защото така е редно. И дано те са двигател на отбора за бъдещи успехи.

На кой пост би играл в отбора?

Според мен когато човек е отговорен и се раздава, той няма проблем да играе на всеки пост. Но като че ли най-харесвам плеймейкърския пост, защото съчетава всички качества, поглед върху играта, комбинативност, той познава най-добре импровизацията.

Любим футболист от ЦСКА имаш ли?

В годините са ми били много - Стоян Йорданов, Денев и Средков, Джеки Димитров.

А от сегашния отбор?

Лично на мен много ми харесва Ицо Янев. Той е олицетворение на духа на този отбор. Категорично си мисля, че той работи много усилено по време на тренировките на отбора и не е случайно, че стана и национал. Младите Хазуров и Заков също, естествено и Велизар Димитров, и Гъргорев. Това са качествени футболисти. Харесвам също и Иво Иванов и много се радвам, че отново има шанс да играе.

Кажете своята прогноза за шампионата за тази година? Всички се надяваме на 30-та титла ...

Дано всичко оттук нататък да бъде наред. Мисля, че възлагаме големи надежди на отбора. Дај боже да вървим напред, но това зависи най-вече от играта на момчетата.

Юнал Тасим,
народен представител,
зам. председател
на парламентарния фен клуб на ЦСКА

десен халф

Феновете на ЦСКА са № 1

Защо сте от ЦСКА?

От ЦСКА съм откакто се помня. В махалата батковците определяха за малките избора на отбор. Водеха борби помежду си и който биеше, малките ставаха от неговия отбор. Това беше много отгавна, когато бях на 3-4 години, така че след "мама" и "татко", "ЦСКА" беше най-употребяваната дума от мен тогава. През годините отношението ми към отбора премина през различни стадии. До студентските ми години ЦСКА беше религия за мен. Спасявах от закуски и събирах пари, за да мога да идвам в София на по-важните мачове на отбора. В университета станах по-умерен фен. Но не съм пропуснал мач с вечния съперник.

Разкажете любовитна история с ЦСКА?

Когато паднахме от Левски с 3:0 преди 8-9 години се заклех, че няма да гледам мачовете от това дерби в следващите 10 години. Миналия сезон, обаче, когато поведохме с 1:0 бях в заведение, в което пушнаха дубоя по телевизията и така прокобата се изпълни пак, на финала паднахме отново. Сега още 5 години няма да гледам дербито. Не мога да съм спокоен при важен мач на ЦСКА. Когато бихме Ливърпул няхах глас 10 дни, но след това си взех всички изпити. Толкова силна беше положителната емоция, че учих за отрицателно време, зареден от победата.

На кой пост бихте играли в отбора?

Десен халф. ЦСКА винаги е имал добри и класни играчи на този пост. Сега малко отстъпваме като качество на футбола и в тази позиция, за което страшно съжалявам.

Кои са любимите Ви футболисти?

Всички от ЦСКА в периода 1980-1985 г. Любимец ми беше Красимир Безински. Харесвах много и Цоньо Василев. Защото те играеха 90 минути, бореха се до края.

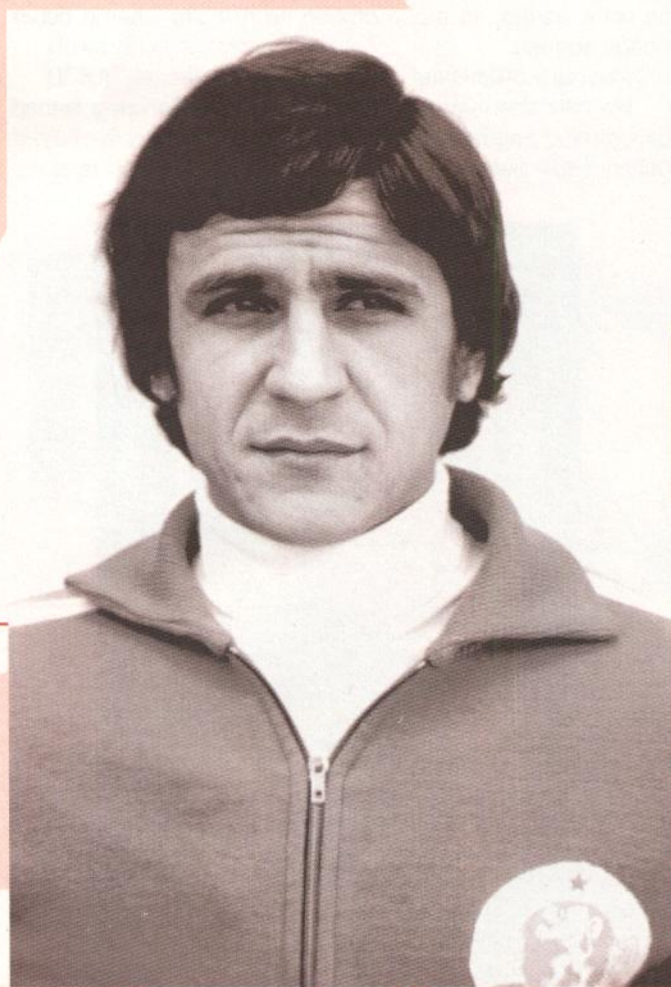
Вие сте заместник на парламентарния фен клуб на ЦСКА?

Феновете на ЦСКА в парламента сме по-малко, но сме по-загружни. Не си опонираме помежду си дори по политически въпроси, защото ЦСКА ни събира.

Какво бъдеще искате за ЦСКА?

За съжаление, откакто в ЦСКА започнаха да постъпват повече пари, по мое мнение, добрият футбол отстъпи. Феновете обаче са номер 1. Може и да сме по-малко, но сме по-качествени.

Трябва да правим разлика между желано и възможно. Но въпреки това смятам, че ЦСКА ще стане шампион. Голямата ми мечта е ЦСКА да влезе в Шампионската лига. Тогава ще наруша обета си и ще се върна на стадиона отново. В момента обаче, когато гледаме много и различен добър европейски футбол по телевизионните канали, ставаме и по-претенциозни към нашите футболисти. Но съм оптимист, че ЦСКА ще се върне към времето, в което стряскаше европейските отбори.

фотоархив БТА

дясно крило

Димитър Гьорев,
пензионер

Откога сте от ЦСКА?

От 1948 година, т. е. от самото създаване на отбора. Бях на 17 години, когато взехме първата си шампионска титла. Статистиката е известна. В първия мач Левски ни би с 2:1. Във втория ние победихме с 3:1 с гол на капитана на отбора Нако Чакмаков в 90-та минута.

Какво означава за вас ЦСКА?

ЦСКА е символът на моя живот. Навремето, още в самото начало бяхме доста малобройна публика и не смеяхме да се обадим в тролея. Благодарение на големите успехи на Манолов, Колев, Ракаров, Янев, Гацо Панайотов и други техни съотборници, години наред бяхме шампиони. След красивата игра все повече публика идваше на стадиона.

Кой е вашият пост във футбола?

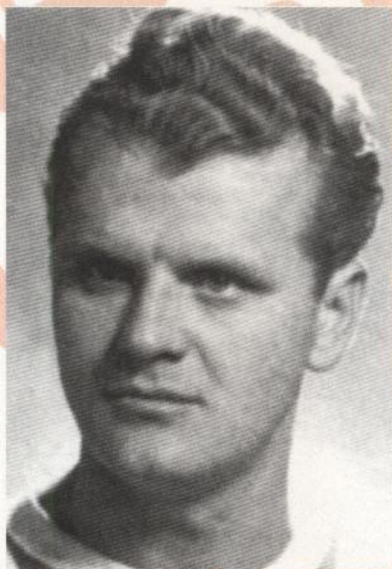
Може би дясно крило. Там се подвизаваше един от любимите ми футболисти и най-добрият за мен на този пост - Пижо Миланов.

Кои са другите ви любимици?

Много са и всичките са легенди на ЦСКА - Стефан Божков, Кольо Ковачев, Димитров - Червения... Колев и Янев си подаваха с гръб топката и ставаше гол. Сега това го няма. Следва второ велико поколение, което продължи успехите - Стоян Йорданов, Филипов, Зафиров, Гаганелов, Кирил Станков, Боби Станков, Марашлиев, Петър Жеков, Георги Денев, Цецо Атанасов, великият капитан Цанев, който играеше хокей, бокс и футбол. На мач се създаваха такива красиви комбинации, които сега не виждаме. Всеки си тръгваше доволен от стадиона.

Вие сте свидетел на цялата история на ЦСКА. Кой е най-незабравият мач?

Много са големите мачове на ЦСКА, особено международните срещи. Едва ли ще мога да открия някой от тях. Двубоите с Цървена звезда, Монако, Интер, Ливърпул, Нотингам са все лични мои спомени. Чак на втория

ЦСКА е символът на моя живот

ден след мача с Ливърпул се прибрахме по домовете си. Такова удоволствие беше. Ангажирахме ресторанта в парка Заимов. Никои не си отиде веднага вкъщи. Не можехме да изживеем радостта. Вие по-младите сега не можете да почувствате дори тръпката, която изпитвахме ние тогава. Незабравими са и полуфиналните мачове с Интер в края на 60-те години - 1:1 в Италия, 1:1 в София и 1:0 за тях едва в третия мач отново на Апенините.

Завинаги ще помня как Димитър Якимов побърка на световното в Англия бразилците Гаринча и Пеле, три пъти ги завъртя в един кръг. И това нещо се прожектираше навсякъде по света. Наричаха го Митата Якимов - Магьосника.

Какво според вас му липсва на отбора сега, за да се доближи поне малко до успехите на предишните поколения?

Липсва му това, което го имаше Стоичков - големият хъс и дух да се разгадеш през всичките 90 минути, а не да мислиш, че в 80-тата минута си победител, а накрая вече да си загубил всичко. Днес футболистите са задоволени, имат много условия, но им липсва желание за игра.

Къде е оптимизмът все пак?

Рано или късно ЦСКА ще се възроди и ще бъде там, където е бил. Защото където е текло вода, пак ще тече. Всеки вторник на Армията се събират ветераните на ЦСКА, които също изразяват мнение, че ние ще бъдем отново голям отбор.

Андрей Русинов,
телевизионен продуцент

ляво крило

В ЦСКА се прави "мерцедеса" на българския футбол

Представете се с няколко изречения?

Занимавам се с маркетинг и реклама, и правя телевизионни предавания. Първата ми професия е ядрена енергетика, втората - външна търговия, а третата е екранен мениджмънт. Всяка от професиите описва различни етапи в живота ми. Първо се занимавах с атомна енергетика. Самата специалност е с кратка история, това е още млада наука, но претърпя голямо развитие за кратко време. Постигнато е много.

Защо избрахте ЦСКА

Когато бях малък и играехме футбол, имаше два отбора - по-малки и по-големи. Аз бях от отбора на по-малките. Големите бяха левскарци и ни заплашваха, че ако не викаме "Само Левски" ще ядем бой. Аз обаче не обичам да ми се налага чуждо мнение, така че моята реакция, а и на моите връстници, беше да се противопоставим на останалите и минахме в противоположния отбор - ЦСКА. Никога не съм съжалявал за избора си като дете. В по-горните класове продължихме да играем футбол, рисувахме си фланелки, защото тогава беше трудно да си купиш. Аз си бях направил фланелка на Георги Денев.

А някаква случка между Вас и ЦСКА?

Имам много преживявания, които няма да забравя. Като юноша бях приет в младежкия отбор на ЦСКА, при Гаганелов, но за кратко. След около година и половина трябваше да замина за Стара Загора където баща ми започна работа и напуснах отбора. Така не станах футболист. Още в ученическите ми години, учителката ни по пеене каза, който е за ЦСКА и ще ходи на стадиона (беше в деня на мача ни с Аякс) да излезе на гъската, да си изпее песента и да заминава. Понеже в нашия клас почти всички бяхме цесекари, изпълнихме хорово "Одата на радостта". След това на бегот от 6-то училище взехме разстоянието до стадиона. Беше невероятно преживяване, не само, заради неочаквания

подарък на учителката ни, но и ЦСКА записа една от най-знаменателните си победи.

Да ви попитам има ли някакво съвпадение между името Ви и литературния образ на Гео Милев - червения поп Андрей?

Не е съвпадение, аз съм кръстен на два попа. Нося фамилията на Андрей поп Русинов - един червен пазарджикши поп, а другият е поп Андрей - бунтара, овековечен от Гео Милев. Още изборът на името ми ме е предопределило да бъда червен.

Ако сте на терена, на кой пост бихте играли?

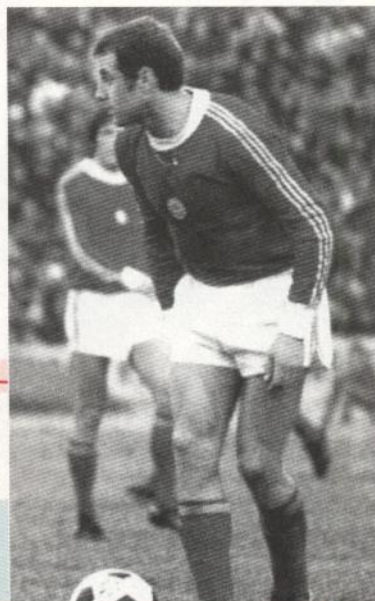
Играл съм на много постове. Аз обичам да съм нападателен, но не агресивен. Вероятно бих се справил добре като ляво крило. Тук искам да отбележа, че феърплейът е много важен във футбола, не само на терена. Имам предвид футболното хулиганство, мисля че противникът трябва да се уважава. А мачовете да се решават на футболния терен, а не извън стадионите

Любим футболист на ЦСКА?

Много са, не мога да ги изброя всичките. Георги Денев много ми харесваше. Както Ви казах, аз си рисувах фланелка с неговия номер. Разбира се Петър Жеков, Христо Стоичков, Емо Костадинов - това са уголи за мен. Още великият вратар Найденов, Велинов, Димитър Пенев, Георги Димитров, Любо Пенев, Данчо Лечков. Все имена от световния футбол, но много е важно откъде са тръгнали и кой ги е създал като футболисти. В ЦСКА се прави "мерцедеса" на българския футбол. От отбора в момента харесвам Христо Янев.

А някаква прогноза или пожелание за отбора?

Прогнозата и пожеланието са свързани - шампиони! Чух, че друг мой любим отбор, Арсенал, е постигнал 43 мача без загуба. Искане ми се ЦСКА да постигне поне половината от това постижение. Макар че, не съм убеден дали ако Арсенал се срещне с ЦСКА, няма да наруши победната си серия.

централен нападател

Иво Сураков,
хореограф

Представи се няколко думи?

Аз съм танцьор. Занимавам се с народни танци, с фолклор. Много обичах да играя футбол, но в крайна сметка предпочетох танците пред футбола. Контузиите и травмите са по-малко и не са толкова сериозни. Завършил съм хореографско училище, бил съм в ансамбъла "Филип Кутев", от пет години работя в "Шоуто на Слави". Хореограф съм на най-добрия състав - формация "Етника", с която се опитваме на представим нашия фолклор на младите хора по по-нестандартен начин, да го популяризираме колкото се може повече, и мисля, че успяваме.

Играл си футбол, кой е твоят пост?

Задължително централен нападател. Винаги съм бил в предни позиции. Пък и любимият ми футболист на този пост е Спас Джевизов. Аз съм от тези, които помнят златните времена. Баща ми също е от ЦСКА. Аз съм родом от Дерманци. Още като геца се разделяхме на Левски и ЦСКА, вечната война. Винаги съм бил за червените. Оттам и любовта ми към червения цвят - ЦСКА и Ферари. Надявам се един ден ЦСКА да побеждава всички и навсякъде, като Ферарио.

Много хора са на твоето мнение, стадионите са почти празни. Коя е причината за слабото ни първенство и има ли начин да се подобрят нещата?

Рибата се вмирисва от главата - стара народна поговорка. Винаги има начин. Лошото е, че няма школи. Двете неща, в които трябва да се влагат средства и да се инвестира и то от страна на държавата, са спортът и културата. А това засега не се случва.

Спомена Спас Джевизов. Имаш ли друг любимец?

Христо. Няма друг. Това е без коментар. А Спас беше деветка, аз също играех с този номер. Гледал съм онзи велик отбор със Стойчо Младенов, Ради Здравков, Цецо Йончев. Джонни Велинов пък беше любимият ми вратар.

ЦСКА до гроб!

Стоичков ще успее ли като национален селекционер?

Предполагам, че да. Защото той е много силна личност, не е корумпиран, гостатъчно е богат и няма да позволи да му се месят. Той беше велик футболист, а днешните ги мързи. Не им се играе. Получават големите пари, а във всяка една сфера всичко се постига с много постоянство, с много труд и бачкане. Защо ние сме номер едно с моята формация? Защото работим постоянно и всеки се занимава с това от малък. Един футболист също трябва да се изгради от малък, не може да станеш такъв за два дни. Трябва да си закърмен с тази идея, с този отбор, да подхождаш сериозно. Така е навсякъде.

Може да се каже, че си треньор със своята професия. Във футбола построяването, подгребата на играчите е от първостепенно значение. Така ли е и при танците?

Абсолютно е така. Приликите между футбола и танците са много. Системата - това е най-важното, и работата. В хореографското училище се тренира по 12 часа на ден, а вечер се ходи на участия. Пеем, свирим, танцуваме и никои не се предава!

Сам каза, че сега не ходиш на Армията. Имаш ли все пак любимец в сегашния отбор?

Не, нямам. Няма лидер, няма човек, който да поведе останалите, какъвто беше Ицо например. А мачовете ги гледам по телевизията. Това обаче не означава, че по-малко обичам ЦСКА. Напротив. ЦСКА винаги!

Имаме ли шансове за пробив в Европа?

Шансове винаги има, но на мен не ми се вярва. Доста трудно ще стане, особено ако съпоставим нашия отбор с европейските, които гледаме по кабелната телевизия. Само с мечти и приказки няма да стане. Още веднъж казвам, че трябва много работа.

Няма ли все пак да завършим оптимистично? Твоето пожелание?

Шампиони! Най-малко! Трябва да мачкаме наред! ЦСКА до гроб!

Мария Теофилова,
бизнесдама и председател
на Дамския клуб на ЦСКА

нападател

Ако сте на терена, на кой пост бихте играли?

Нападател, разбира се. Искам да вкарвам голове. Имате ли любим футболист от ЦСКА?

Велизар Димитров, защото играе с много хъс. Бори се на терена, а аз харесвам борбените хора. И в живота, и на терена е много важно да се борш. Няма победа без борба.

Прогнозата Ви за настоящия сезон?

Шампиони, разбира се! Сигурна съм, че тази година ще вземем чаканата 30-та титла и ще бъдем на върха отново.

ЦСКА е страст, която не се избира

Защо избрахте ЦСКА?

Още от малка съм от ЦСКА. Родителите ми са ме водили на стадиона. Мисля, че ЦСКА е страст, която не се избира. Човек просто се ражда от ЦСКА. Не избира отбора си по играта, футболистите или друго. Тези неща затвърждават страстта ти към отбора, но истинските фенове се раждат цесекари.

Вие сте председател на Дамския клуб на ЦСКА. Как се роди идеята да създадете такъв клуб?

По принцип Дамският клуб на ЦСКА се занимава с благотворителност - помагаме на деца, които искат да спортуват. Свързва ни, разбира се, любовта към ЦСКА. Именно в това се състои и идеята на този клуб. Всички дами, които членуват в него са в известна степен успели в живота, те са се утвърдили в своите професии. Искане да свържем имената си и благородната дейност, с която се занимаваме, с името ЦСКА, защото за всички нас то е много важно. Това е един от начините да подкрепяме отбора.

С какво се занимава в момента Дамският клуб на ЦСКА?

Всъщност бяхме в почивка, но от началото на септември започваме дейността си отново. Имаме идея да организираме търг, събраните средства от който да бъдат предназначени за бивши футболисти на ЦСКА, но все още сме на много ранен етап от организацията. Понякога хора, които са били звезди, легенди биват забравяни, а са дали много за името ЦСКА. Тези хора трябва да се уважават, а това е нашият начин да засвидетелстваме уважението си. Иначе дейността ни е насочена предимно към децата в неравностойно положение. Помагаме им да спортуват.

Остава ли ви време да ходите на стадиона?

Да, често ходя на мачове, преди всичко на домакинските.

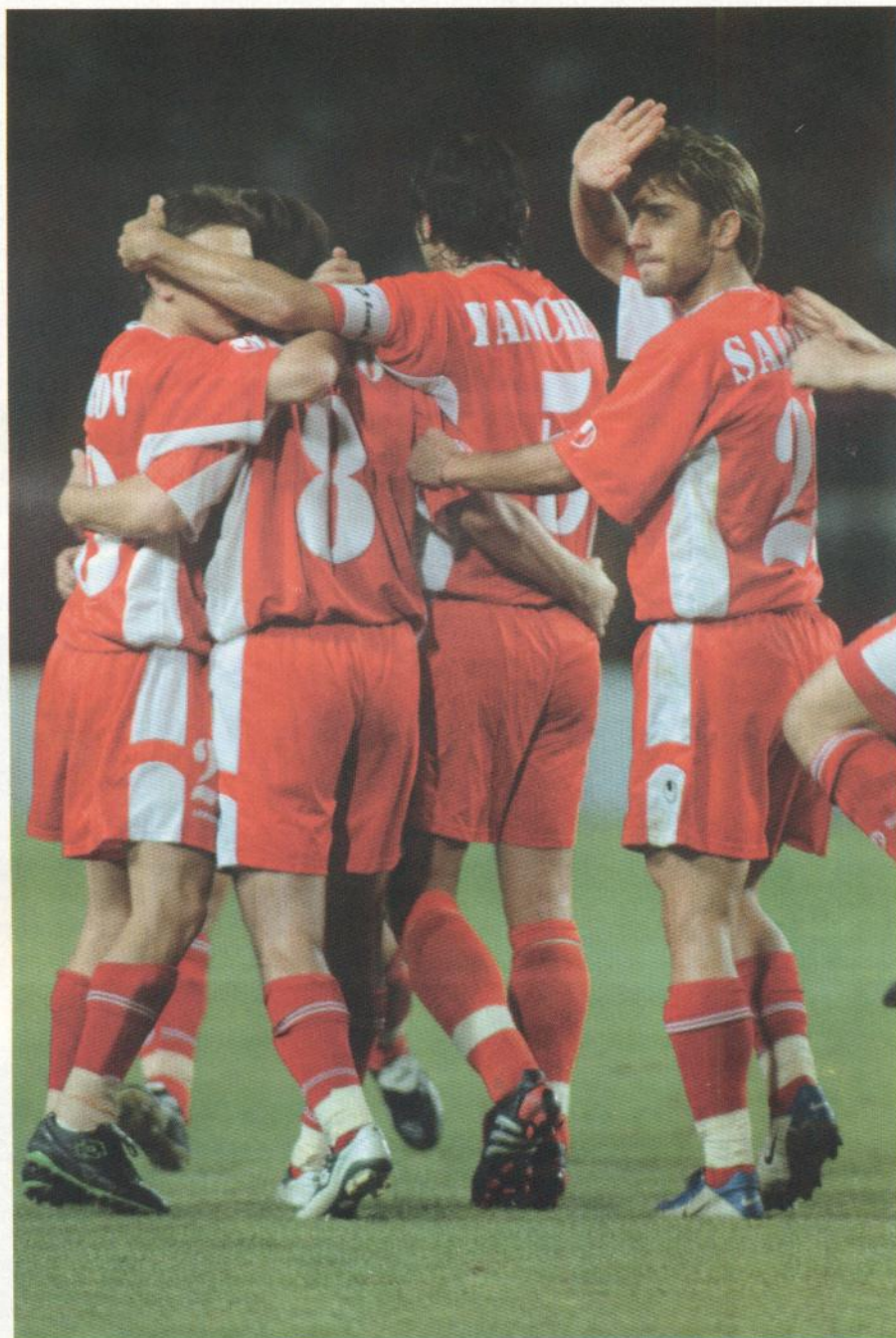

дотук добр

Левият крак на Муджири, завръщането на армейската психика, четири от четири - при това три навън. Или как един предварително отписан сезон започна отлично за ЦСКА.

Христо Запрянов

"Победителите не ги съдят" е максима, адекватна за всичко друго, но не и за ежедневието на футболен клуб ЦСКА - особено когато начело на отбора е Ферарио Спасов. Присъствието на бившия треньор на Литекс на "Българска армия" подтиква армейската публика към перфекционизъм, присъщ само на най-големите отбори по света. Победите са важни, но само когато са спечелени категорично и красиво. Макар последното десетилетие да предложи куп разочарования на изстрадалия сектор Г, в душите на хората ЦСКА все още е най-сериозната институция в родния футбол; респективно всичко, по-малко от фурор, се приема с мърморене. И това съвсем не е най-странното. Най-странното е, че в началото на сезон, в който очакванията бяха сериозно редуцирани в сравнение с предишните години (поради много фактори - по-нисък бюджет, странна селекция, ревизирани договори на футболистите плюс треньор Ферарио Спасов), ЦСКА записа 12 точки от четири мача с уникалната голова разлика 14:1. Реално освен мъките срещу Омония - които все пак завършиха успешно, армейците не дават какъвто и да е повод за песимизъм. Нещо повече - доскоро тимът играеше убедително само на клубния си стадион в Борисовата градина, а в

три от четирите кръга на старта на новото първенство трябваше да гостува. И бе най-убедителен в уж най-трудния си мач - този срещу Нафтекс в Бургас.

Макар да е все още твърде рано за генерални оценки, може да се прогнозира, че крайъгълният камък за сезона на ЦСКА би трябвало да бъде мачът-реванш с Омония на стадион "Българска армия". Ужасяващата игра в редовните 90 минути разочарова феновете, поискали оставката на спортно-техническото ръководство, крайният успех бе малко утешение, но въпреки това специалистите отбелязаха, че обратът за купата на УЕФА е първият случай от доста години насам, в който футболистите на ЦСКА показват характер. В повечето мачове те биват настигани и задминавани от състави от много по-ниско качество - и когато това бе на път да се случи за N-ти път, на сцената излезе левият крак на Амиран Муджури, който промени всичко. Три дни след сладко-киселата победа над Омония, армейците бяха тотално различен отбор - офанзивен, пресиращ, резултатен, уверен и стабилен - и доказателство за това е, че вратарят Ивайло Иванов не направи нито едно спасяване на стадиона в квартал "Лазур". ЦСКА можеше преспокойно да загуби в Бургас и щеше да има своето логично оправдание - 120 минути нерви в четвъртък вечер и дерби-мач малко по-късно. Не е по

силите на титулярите. Просто и ясно. Феновете щяха да се вдигнат срещу Ферарио Спасов, но никои нямаше да обвини звездите в червено. Разбираемо е момчетата да са сканпани.

ЦСКА обаче поднесе една от агски редките си приятни изненади. Вместо налагане на ниско темпо в търсене на минимална победа, по възможност с един гол, столичани се втурнаха в атака още от пър-

+ Нафтекс 0 ЦСКА 4

Най-голямата победа на армейците в Бургас. Вярно, че съперникът вече не е същият, но комплексите, продължени с 3:3 при официалния дебют на Ферарио Спасов през пролетта, най-после бяха избити с прекрасна игра и висока резултатност - като компенсация за случилото се срещу Омония няколко дни по-рано. Докато до преди два сезона тимът страдеше от импотентност при гостуванията, сега червените стоят убедително на върха след три от три извън "Българска армия".

+ Амиран Муджури

С четири гола от началото на сезона във всички турнири, два от които спасителни за тима срещу Омония Кипър, грузинецът придобива облик, коренно различен от този, който феновете видяха миналата пролет. Бившият плеймейкър на Марек все още е прекалено тромав и статичен, но от играта му личи амбицията за доказване в ЦСКА.

+ Христо Янев

Голмайстор на отбора от началото на есента. Още по-остър дори от втория полусезон на миналото първенство, вече и национал. Най-после колективен играч.

+ Емил Гъргоров

Този, който намери смелост да каже истината след пародията срещу Омония. Този, който накара ЦСКА да заиграе по различен начин, след като сложи лентата в мача с кипърците. Този, който вкара най-техническият гол на първенството досега (срещу Несебър). Този, който диктува играта на червените в последните три години. Какво повече?

+ Костагин Хазуров

Продължи оттам, докдето бе сигнал миналата година. Юношата на Пирин се очертава като реалното бъдеще на атаката на ЦСКА. Все още му липсва концентрация в отделни моменти, но шлифоването в по-напечените мачове ще му е от полза.

вата минута на мача срещу Нафтекс, а дори когато отбелязаха четири попадения във вратата на съперника, продължиха да натискат. Треньорът, обвиняван за страхливите си смени пък вкара на два пъти халф за халф, и веднъж нападател за нападател. Тоест, не реши да пази резултат. Изведнъж от плаха ученичка ЦСКА заприлича на мачогерой от модерните екшъни. И армейската психика се завърна.

Сигурно критиците ще репликират с тезата, че успех в мач срещу абсолютно беззъбия Нафтекс не е меродавен - въпреки, че исторически погледнато ЦСКА играе страшно трудно срещу която и да е формация на бургазлии край морето. Но самият факт, че поставен в изключително - не, **ИЗКЛЮЧИТЕЛНО** труден момент, съставът на червените победи с апломб, говори за положителна промяна у футболистите на Ферарио Спасов. И всичко това - след като "старият" и мек ЦСКА постигна 4:1 в столичното дерби на "Овча купел", 1:0 там, където вечният враг падна от сателитата си миналата година, и 5:0 - вярно, срещу новак от курортно градо, но все пак 5:0.

Особено сравнен с конкурентите си за първото място, тимът на ЦСКА се откроява сериозно - поне до момента. Шампионът Локо (Пловдив) стъпи накриво в Бургас, после бе направен за смях от бившия нападател на армейците Моке, вече с екипа на Берое. Литекс изне-

се най-слабия си мач срещу Левски от години, а самият Левски стигна до измъчена победа над Марек вкъщи - при това с очевадна съдийска помощ.

Перфектният момент за атака на титлата? Нещо повече - с играта, демонстрирана срещу Славия и Нафтекс (мачове с етикета "дерби"), с напипването на оптималния състав, с навлизането във форма на ключовите футболисти и с тежката обещана "Омония", ЦСКА вече е длъжен да спечели 30-тата. Сигурно този ултиматум ще увеличи напрежението върху футболистите. Но пък те май най-накрая са готови да се справят с него.

- Мансур Аянга

Доиде като алтернатива на Багема, но поне засега с нищо не е показал, че може да се бори за мястото на барометъра на ЦСКА. Понрави се с няколко добри отигравания срещу Несебър и Омония, но засега се застоява на скамейката.

- Тодор Янчев

В играта му определено има спад, който трябва да преодолее максимално бързо. Все още не може да свикне с липсата на партньора си в дефанзивната игра Светльо Петров, а като капак отпадна от сметките на националния селекционер Христо Стоичков.

- Рехавата защита

Показва някакви индикации на стабилност срещу Нафтекс, но това бе плод повече на невъзможността на бургазлии да атакуват, отколкото на премерени отбранителни действия. Няколко дни по-рано бе същинска дантела.

- Контузиите

Пак се започна. Първо бяха Гай и Сакалиев, след това в лявата зона се отвори дупка заради травмите на Цаха и Чарас. Евгени Йорданов дълго време ще лекува спукана костница. Съдбата ни подкара прекалено рано...

- Евгений Хмарук

Посрещнат с овации заради визитката на национал на Молдова, който трябва да се конкурира със Стоян Колев. Очакваше се да е титуляр след продажбата на сливналията в Локо (Пловдив), но изпадна в трета глуха. Добрата вест е, че благодарение на това ЦСКА преоткри таланта на Иво Иванов.

Ферарио Спасов

„Мачът се разви трудно за нас и успяхме да отбележим само един гол. Направихме няколко пропуска, за които можехме да съжаляваме, тъй като Родопа имаха възможност да ни накажат на два пъти. След това нямаше да ни стигне времето да обърнем нещата.“

	I кръг 06.08.2004 г.	
	0	1
Стадион "Септември", 3500 зрители		
Родопа		ЦСКА
Василев, Вергилов, Кръстев (25' Аврамов), Кикьов, Дяков, Учиков, Стаев (59' Филипов), Божанков, Юруков, Петев, Редовски (89' Вутков)		Радослав Забавник 47'
резерви Чавдаров, Филипов, Аврамов, Вутков, Коприваров		резерви Евгени Хмарук, Герасим Заков, Йордан Тодоров, Ангел Йошев
жълти картони Дяков, Божанков		жълти картони В. Димитров
старши треньор Ангел Станков		старши треньор Ферарио Спасов
Главен съдия Цветан Георгиев Странични съдии Иван Вълчев, Стефан Луков Резервен съдия Александър Костадинов		

II кръг
14.08.2004 г

1 4

Стадион "Славия", 4000 зрители

68' Вълканов

Христо Янев 26'
Велизар Димитров (д) 56'
Стойко Сакалиев 79'
Евгени Йорданов 90'

Славия

Петров, Вълканов, Георгиев, Петков, Секулоски (67' Иванович), Караславов, Янков, Стойков (6' Джоргов), Рангелов, Владимирова (74' Моузес), Николов

ЦСКА

Ивайло Иванов, Радослав Забавник, Йордан Върбанов, Адалберт Зафиров, Роберт Цаха, Тодор Янчев (к), Христо Янев (76' Евгени Йорданов), Велизар Димитров, Емил Гьргоров, Стойко Сакалиев (87' Йордан Тодоров), Костадин Хазуров (73' Амиран Муджири)

резерви Амбарцумян, Мечечиев, Након, Иванович, Джоргов, Василев
жълти картони Петков, Секулоски
старши треньор Ратко Достанич

резерви Евгени Хмарук, Герасим Заков, Мансур Аянда, Ангел Йошев
жълти картони Адалберт Зафиров
старши треньор Ферарио Спасов

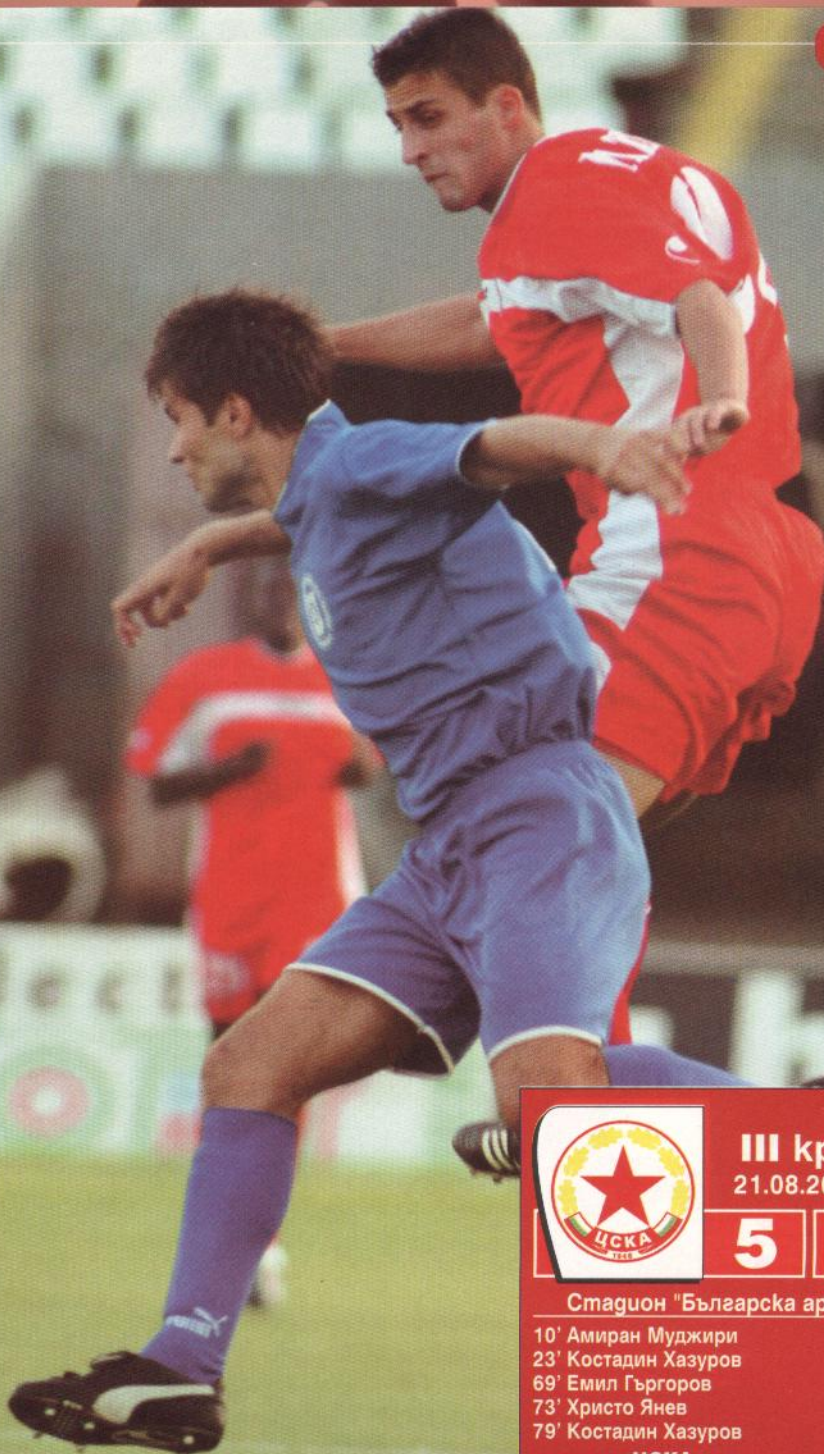
Главен съдия Антон Генев

Странични съдии Венцислав Гаврилов, Веселин Мишев

Резервен съдия Георги Игнатов

Победата с 4:1 над Славия затвърди мнението, че срещите между двата отбора в последно време трудно биха могли да носят прозвището „дерби“. На стадиона в „Овча купел“ ЦСКА доминира през целия мач, а новоизпеченият национал Христо Янев откри резултата след коронното си изпълнение на пряк свободен удар. Едно от малкото положения за гол на домакините бе реализирано от бившия футболист на армейците Янко Вълканов. **ЦСКА**

ЦСКА взе лесно предвидима победа срещу новака в „А“ група Несебър. Армейците се понавиха на публиката с ефектна и резултатна игра, а защитното каре не допусна нито една опасност пред вратаря Ивайло Иванов. Младият Костадин Хазуров отбеляза феноменален гол, а малко преди края се разписа и втори път. С този успех ЦСКА излезе начело във временното класиране на шампионата. **ЦСКА**

III кръг
21.08.2004 г.

5 0

Стадион "Българска армия", 4500 зрители

10' Амиран Муджири
23' Костадин Хазуров
69' Емил Гьргоров
73' Христо Янев
79' Костадин Хазуров

ЦСКА

Ивайло Иванов, Радослав Забавник, Ибрахима Гай, Йордан Върбанов, Роберт Цаха, Тодор Янчев (к), Христо Янев (74' Герасим Заков), Амиран Муджири (65' Йордан Тодоров), Емил Гьргоров (77' Мансур Аянда), Велизар Димитров, Костадин Хазуров

резерви Евгени Хмарук, Адалберт Зафиров, Мирослав Манолов, Адриан Олегов

старши треньор Ферарио Спасов

Несебър

Линков, Илчев, Иванов, Дяков, Йонов, Георгиев (70' Панайотов), Стоилов (58' Томанов), Игнатов, Илиев, Банов, Божииков (46' Павлов)

резерви Пейков, Гюров, Стоянов, Негулов

жълти картони Иванов
старши треньор Николай Русев

Главен съдия Димчо Радев
Странични съдии Георги Славов, Петър Стойчевски
Резервен съдия Петър Стоянов

IV кръг
29.08.2004 г

0 4

Стадион "Нафтекс", Бургас 6000 зрители

Христо Янев 3'
Велизар Димитров 21'
Амиран Муджири 54'
Христо Янев 77'

Нафтекс

Симеонов, Д. Христов, Бранимиров, Бадеску, Делиминков, Митрев, Борносузов (57' Г. Божилев), Ст. Димитров, Мица (45' К. Михайлов), Р. Тодоров, Пл. Крумов (65' Деян Христов)

резерви Чворович, Сърмов, Жеков, Божинов

жълти картони Бадеску, Делиминков

старши треньор Бианкети и Масели

ЦСКА

Ивайло Иванов, Радослав Забавник, Тодор Янчев, Адалберт Зафиров, Христо Янев, Велизар Димитров (66' Мансур Аянда), Амиран Муджири, Стойко Сакалиев (72' Костадин Хазуров), Емил Гьргоров (80' Маркос Чарас), Ибрахима Гай, Йордан Тодоров

резерви Евгени Хмарук, Йордан Върбанов, Герасим Заков, Ангел Йошев
жълти картони Янчев, Димитров

старши треньор Ферарио Спасов

Главен съдия Момчил Врайков
Странични съдии Петър Петров, Красимир Георгиев
Резервен съдия Георги Хаджийски

Четвърта поредна победа за ЦСКА в шампионата. Гостуването в Бургас, предвещаващо сериозни катаклизми при загуба на отбора, всъщност се оказва демонстрация на красива и резултатна игра. **ЦСКА**

ЦЕРВЕНИТЕ

СОФИЯ, 12 - 18 АВГУСТ 2004

ВЕСТНИК ЗА ЦСКА И НЕГОВИТЕ ФЕНОВЕ (излиза всеки четвъртък)

Цена 1 лев

Брой

Ицо: ЦСКА има велика публика

1:1 в Кипър и реален
шанс за Европа - на стр. 4 и 5

ЦСКА отново е във
враждебна среда...
на стр. 3

НА СТР. 7

Владо Манчев
продължи
„червената
следа“ във
Франция

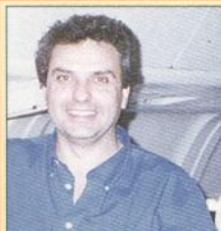
НА СТР. 11

Как „Свети
Емил“
проходи и
стана
звезда на ЦСКА

НА СТР. 12

Заради Гунди се
премълчаваха
успехите на Ив.
Колев, Якимов и
Жеков

НА СТР. 14

Паун Цонев: Имах
щастieto двайсет
години да бъда
във футболния
рай с ЦСКА

Христо Янев

розата разцъфна вече без бодли

Христо Запрянов

Когато пристигна на "Българска армия" в средата на годината, позната като Y2K, Христо Янев бе приет от червените фенове като нищо повече от поредния талантлив, но обречен играч. Така че, малко преди това ЦСКА проведе огромна битка за подписа на вундеркинда от Септември Мирослав Николов, като плати госта сериозна трансферна сума, гала резултат в две-три появявания като резерва. Бивш футболист на Олимпик (Галата) и Берое в по никакъв начин не звучеше по-добре. Три години след последната титла агитката дори не подозираше, че ЦСКА е на път да преживее своя игрови ренесанс под ръководството на анонимния италианец Енрико Катучи - Бербатов вече бе с единия крак в Ливерпузен, а уж най-сериозната по-

купка - сръбският национален вратар Драган Жилич, се провали при гостуването на Конструкторул и сегна на пейката. Едва ли някакъв Христо Янев можеше да бъде обратна новина.

Полузащитникът от Казанлък обаче си резервира есента на 2000-та година. Едва навършил 21 години, Янев получи категоричен картбланш от Катучи, и го използва по най-ефектния и ефективен начин. Загубата от унгарския МТК насред София бе приета болезнено от сектор Г, но голът и играта на привлечения от Берое младок му отреди статут на идол в очите на запаянковците. А и нямаше как да бъде другояче, след като Янев заигра в лявата част на атаката, взе фланелката с номер 8, а името Христо завърши напъл-

а

но картинката. Десет години преболедувалата публика на армейците чакаше момента, в който отново да може да скандира "Ицо, Ицо" (изключваме краткото завръщане на Стоичков преди да замине за Япония), и се хвана за новия талант като удавник за сламка.

Напрежението като че ли дойде в повече на Янев. Постепенно ентузиазмът от есента на 2000-та се изпари, крилото започна да се заседява на резервната скамейка, а като капак дойдоха проблемите в младежкия национален отбор. Разгромната загуба с 0:8 от Чехия бе последвана от безмислена обидна към журналист, след което дори червените запалянковци заклеиха Христо като "тюфлек" - прякор, използван при всяко грешно отиграване или неуспешен опит за индивидуална игра на Янев. Стигна се дотам, че публиката започваше да дююка по адрес на халфа още от първите минути на мач, в който той излизаше като титуляр. Тази психоатака би повлияла дори на най-голямото "перде", а бившият любимец на феновете бе просто смазан - и това личеше от играта му. След една загуба от Локо (София) с гол на тогавашното дете-чудо на "железничарите" Емил Гьргоров, Янев отново изпсува цветущо пред телевизионните камери. За по-голямата част от специалистите времето му на "Армията" вече бе изтекло.

Вместо да предпочете редицата оферти, примамаващи го извън Борисовата градина обаче, Джуджето реши да остане и да се бори за мястото си. Под ръководството на Стойчо Младенов ЦСКА заигра с нови вундеркинди - Велизар Димитров и Багема, а мястото покрай тъчлинията бе резервирано за ефектния португалец Брито. В моментите, в които получаваше шанс за изява, Ицо не се представяше на ниво - като изключим победния гол срещу Локо (Пловдив) на "Армията". Големият комплекс на техничаря изглеждаха дербитата с Левски - през пролетта на 2003-а, в реванша след нелепата загуба с 0:1 за купата на страната, Янев влезе като резерва с идеята да ос-

вежи червената атака. Броени секунди след появяването си на терена, талантът от Казанлък получи червен картон. Половин година по-късно, при 1:1 на "Герена", Христо отново бе изгонен за глупаво нарушение в средата на терена - и според наблюдателите именно неговата липса не позволи на отбора на Сашо Станков да се поздравя с първи успех напред "Подуяне" от доста години насам.

Червените ултраси усетиха нещо гнило и тенденциозно в поведението на Янев по време на мачовете с Левски. Те приеха провалите му не като резултат от огромния хъс и амбицията за доказване на халфа, а като индикация за преговори с вечния враг. В щастливия момент между двете изгонвания - когато на пейката на мача с Ботев Стойчо Младенов и помощниците му отваряха шампионското шампанско, всички погледи бяха вперени в Янев. Преминването му на "Герена" бе сигурно в очите на феновете - по утълкания от Станислав Ангелов и Иво Тренчев път.

Играчът от долината на розите обаче отново не изневери на ЦСКА и логично съдбата му се реваншира. В трудните месеци на

наследството "Лео Лима и Галатасарай", футболистът, сменил "осмицата" със "седмица", постепенно се наложи като твърд титуляр в селекцията на армейците. Рафиниран поведението си на терена, обладавал максимално изпълнението на свободни удари и явно осъзнал, че колективната игра е по-важна от индивидуалния блясък, Янев се превърна в звездата на неуспешната пролет'2004. Звезда на неуспешен сезон не звучи особено гръмко, но за Христо головете и асистенциите под ръководството на Ферарио Спасов бяха шанс за нов живот. Кулминацията на повторното му "изригване" бе в мача с Локо (София) за купата, когато крилото пое дълъг пас на Стоян Колев, и техническо прехвърли съперниковия вратар. Колев-Янев-гол! Звучи познато?

В този момент талантът от Казанлък отново се превърна в угол - дори по-сериозен, отколкото при пристигането си в столицата четири години по-рано. Ицо имаше нещастие отново да блесне в нещастно загубен мач - както срещу МТК, така и срещу Левски през пролетта халфът отбеляза гол и игра на високо ниво,

но ЦСКА загуби. Въпреки това мисълта "Янев във вечното дерби" вече не предизвиква паника. Напротив.

Впечатляващите игри на Христо с фланелката на ЦСКА логично дадоха резултат в първата повиквателна за мъжкия национален отбор. Абсолютно резонно най-големият - Христо Стоичков, забеляза своя адаш и копие по лявото крило. Последствията от първите сравнения на Ицо с Ицо все още не позволяват на червената агитка да зачисли Янев като новия Стоичков - но 45-те минути с националния екип в Дъблин накараха цяла България да си го помисли. Христо Янев бе най-острият играч на родната селекция - и именно той бе в основата на тоталния игрови обрат в контролата с Ейре.

Пак Ицо отляво! И за ЦСКА, и за България! Едва ли има по-подходящ балсам за изстрадалата публика на армейците. Сега най-важното е трансферът в Барселона да бъде забавен възможно най-дълго. Защото Христо Янев все още не е достигнал тавана си в червения отбор. А всъщност може би таван не съществува.

С 30-та ще се запишем в историята

Игването ти в ЦСКА е една нескончаема сага. Поредният епизод беше преди началото на новия сезон - имаше проблемите с картотеката ти. Притеснява ли те това?

Аз научих съвсем случайно, че не съм картотекиран. Чух го по "Гонг". Но честно казано, не обърнах много голямо внимание на това. Ако обръщах внимание на подобни неща, нямаше да мога да се концентрирам на терена, а това е най-важното. Когато не обръщаш внимание на тези неща и не правиш трагедии от тях, те се оправят бързо. Бях абсолютно сигурен, че ще играя още в първия мач за ЦСКА.

Значи това не може да се отрази на играта ти?

В никакъв случай. Това са нормални гребни проблеми, които в ЦСКА се решават бързо.

В някои медии имаше продължение на сагата: твърдеше се, че към теб има интерес от страна на "Левски", че ще бъдеш продаден там след Нова година ...

От известно време съм престанал да четя вестници. Това го научавам сега. Въобще не знам за какво става въпрос. Аз винаги съм искал да играя в ЦСКА и ако имам тази възможност, и съответно клубът има такова желание, бих останал тук. Но ако в ЦСКА не са доволни от мен и не пожелаят да ме купят след изтичането на срока за отдаването ми под наем, ще се върна в "Нафтекс" до изтичането на договора, който имам с тях. След това ще стана свободен футболист.

Имаш ли някакво обяснение за всички тези проблеми около игването ти в ЦСКА?

Мисля, че причината е в нереалната цена, която са ми поставили от "Нафтекс", въпреки че естествено това не е моя работа. Те държат правата ми и могат да определят цена, на която да ме продават. Въпреки това мисля, че ако всичко върви нормално, след Нова година ще бъда играч на ЦСКА.

Сега си на нещо като пробен период в отбора. Доволен ли си от представянето си в ЦСКА дотук?

За себе си не съм доволен. Мисля, че имам още много да покажа. В началото на пролетния полусезон имах малко проблеми с травми и започнах в отбора без никаква подготовка. Беше ми малко трудно да вляза в ритъм и да се адаптирам. Все пак успях да покажа и някои добри игри, може би заради желанието ми да играя в ЦСКА, да се наложи. За този сезон е още рано да говоря - важно е да нямам контузии, иначе съм мотивиран на 100%.

Чувстваш ли се притеснен за титулярното ти място в отбора?

Хубаво е когато в един отбор има конкуренция. Когато има повече добри футболисти за един пост, това е стимул за тях да се развиват. А и самият отбор е по-силен с няколко равностойни играчи на всички позиции, не само на моя. В ЦСКА никой не може да бъде сигурен за титулярното си място. Играе този, който е

мурман

показал, че заслужава.

А мислиш ли, че си спечелил симпатията на феновете вече?

Това е много трудно. За да спечелиш феновете трябва непрекъснато да си на ниво. Смятам да продължа да се старая и да давам колкото се може повече, и се надявам да мога да спечеля сърцата на феновете.

Винаги си твърдял, че си от ЦСКА. Защо избра ЦСКА?

Още като бях ученик по-голямата част от класа ми бяха от Левски. И аз реших, че не искам да бъда от Левски, а ще бъда от ЦСКА. Освен това първите ми спомени от отбора са от времето, когато тук играеше Стоичков. Нямахме начин да не станем голям фен на ЦСКА. И ще продължавам да бъда до края на живота си.

Оценката ти за началото на шампионата?

Стартирахме добре, независимо, че някои хора твърдят, че играта ни не е добра. Дори да не играем добре, ако винаги бием с по четири гола, мисля че няма да има проблем. Аз съм доволен от това, което направихме със съотборниците ми до момента и в шампионата и в турнира на УЕФА. Като цяло мисля, че стартът на ЦСКА е много добър.

А конкурентите?

Литекс направи доста добър отбор, Локомотив (Пг) не показва нищо особено в мачовете си досега, а Левски аз не желая да коментирам. Не мисля, че някой от тези отбори ни превъзхожда. Според мен няма да имаме проблеми в шампионата.

В този ред на мисли в момента ти и съотборниците ти имате шанс да се запишете в историята на българския футбол, а и не само на българския, ако спечелите 30-та титла за ЦСКА. Осъзнавате ли го?

Естествено. Когато бяхме в музея на ЦСКА преди началото на сезона, Александър Манов ни говореше за това. Наистина имаме уникален шанс и за себе си, и клуба.

Какъв е план максимум за отбора и твоя личен?

Те се засичат в много аспекти. Трябва да станем шампиони, да вземем Купата и да се класираме в групите на УЕФА. Няма да се изхвърлям и да казвам, че съм сигурен на 100%, че това ще стане, но спокойно мога да кажа, че на 80% съм сигурен. Това е моето мнение и ако всички в отбора го споделят, значи и трите неща ще се случат.

Каква е прогнозата ти за предстоящия мач с "Нафтекс" на 29 август?

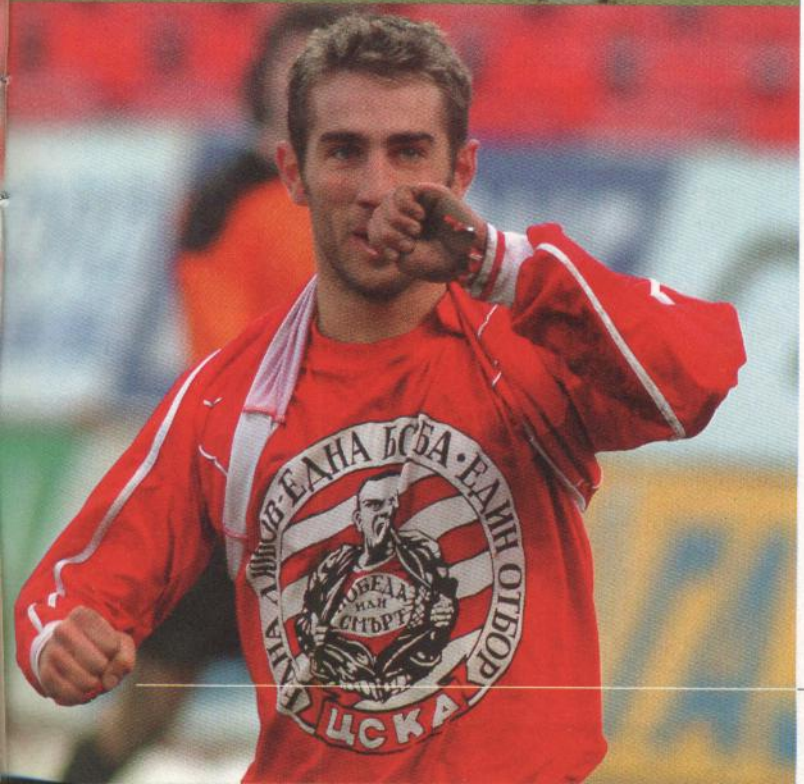
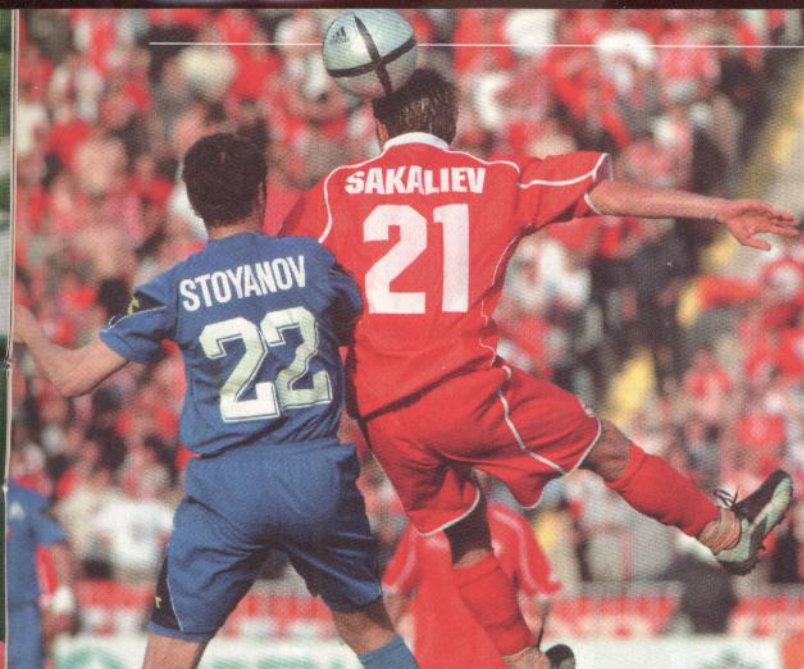
Прогнози не обичам да давам, по-скоро мога да кажа какво искам да се случи. В началото на пролетния полусезон не можахме да ги победим, аз също не можах да вкарам гол. Надявам се този път да мога да вкарам, но дори да не стане, по-важно е отборът да играе добре и естествено да победим, независимо кой вкарва голетата.

Много се шумя около интервюто ти за "Playboy", което даде преди няколко месеца. Как те поканиха? Питал ли си се защо точно теб?

Бях много поласкан когато ме поканиха да дам интервю за "Playboy" и бях максимално искрен на всички

въпроси, нищо не съм скрил. Не знам защо са избрали точно мен. Но мисля, че е защото във всичко, което правя се държа естествено и съм пряк. Никога не крия това, което мисля.

Едно от нещата, които се говорят за теб е че си голям шегаджия и често погаждаш номера на съотборниците ти. Някой "пострадал" наскоро?

Тези неща не могат да се планират. Просто се случват. Тук все още не съм погаждал някой голям номер, като този на лекаря на отбора в Бургас.

Като се говорят такива неща за теб, съотборниците ти не се ли отнасят с недоверие към теб, несериозно?

В един отбор трябва да има и такъв човек. Някой, който да разведрия обстановката. Работата ни е доста тежка и ако няма моменти, в които да се шегуваш, напрежението става голямо. Когато има емоция, смях в един отбор, това е хубаво. Помага на всички да се чувстват по-освободени. Ако непрекъснато мислим добре ли ще се представим в някой мач, няма да издържим психически и това ще се отрази зле на играта. Когато си много съсредоточен в едно конкретно нещо, правиш грешки. Трябва да можеш да се освободиш, да погледнеш отстрани и тогава всичко се получава по-добре.

В ЦСКА има ли го това настроение, за което говориш? То не е свързано с това дали тренирате добре или дали не се карате. Има ли дух, отбор?

Когато бях в "Нафтекс" с момчетата там се познавахме от 7-8 години. Ако сравнявам настроението там с това в ЦСКА, може би в Бургас беше по-весело. Но това е съвсем нормално. Все пак това е ЦСКА. Целите тук са много по-високи, отколкото в "Нафтекс". Не можем да ги сравняваме. Иначе и тук има настроение. Мисля, че отборът е перфектен в смисъла на въпроса ти.

Има хора, които не смятат Ферарио Спасов за подходящ треньор за ЦСКА. Едва ли ще се съгласиш с тях, но кажи все пак какво е отношението ти към него?

Всеки има право на мнение. Както има хора, които не го харесват, така има и хора, които смятат, че си върши добре работата. Аз също мисля така. Знам, че го обвняват, че е допуснал грешки, но дори да е така, смятам че това е нормално. Няма безгрешни хора, всеки греша. Той е добър треньор и се отнася приятелски с всеки един от отбора, разговаря с нас. Аз смятам, че това е най-важното. Един треньор трябва да разбира не само от тактическите схеми, но да бъде и психолог. Ферарио Спасов е добър треньор.

А има ли авторитет пред, така да ги наречем, звездите на отбора, между които си и ти?

Аз не съм звезда.

Добре, тогава пред теб и съотборниците ти?

Да. И винаги трябва да има уважение към него, защото е голям човек и треньор. Както той ни уважава, така трябва да го уважаваме и ние.

лидериите В атака

Ралица Мутафчиева, Венета Попова

Лидерството не се случва просто ей така. То може да бъде научено, усвоено, развито." Това са думи от книгата на един от лидерите на 21 век - бившият кмет на Ню Йорк Рудолф Джулиани.

Безспорно е, че във всеки добър отбор има лидери. Играчи, които се открояват от останалите, не непременно с уменията си на терена, а със способността си да водят и увличат. Има ли лидери в ЦСКА? Това е въпросът, на който ще се опитаме да отговорим.

След провала на миналия сезон много хора се опитаха да намерят причината. Мненията са толкова много, че едва ли биха могли да бъдат повторени в един материал. Все пак българите разбират най-

много от политика и футбол, или от футбол и политика, според случая. Едни виждаха причината за провала в липсата на висококласни качествени играчи в отбора, други в треньорски грешки, трети в лоша физическа подготовка и т.н. Но и едните, и вторите, и третите са единодушни, че в отбора липсва лидер, който да поеме отговорността, да мотивира и поведе останалите в трудните моменти. Ако си спомним за мачовете, загубени в последните 10 минути и при-

теснителното количество изпуснати дузпи, вероятно са прави.

Има три обстоятелства, които определят успехите и съответно неуспехите на един отбор: класата, моментното състояние и психологическата нагласа. Лидерът се изявява точно тогава, когато моментното състояние на отбора не е добро. Наличието на лидери в един отбор, уменията им да увличат другите след себе си, може да компенсира негативите от слабото моментно състояние. Според

социалните психолози доброто лидерство води до добри междуличностни отношения в една група, а това спомага за ефективно протичащи процеси и води до по-висока групова продуктивност.

В края на миналия сезон ситуацията в ЦСКА беше следната: висока класа на отбора (за българските реалности) и слабо моментно състояние. За всеобщо съжаление ЦСКА не можа да намери своя лидер в този момент - човек, който да повлияе на моментното състояние на отбора, да го поведе. Или по-скоро потенциалните лидери на отбора не можах да се справят с негативите и да се излявят. Може би това беше и по-дълбоката причина за възникналата конфронтация

е да определяме класата на този отбор), но също така най-неочаквано се оказа, че отборът, в който играят четирима капитани на национални отбори и няколко от най-големите играчи на последното десетилетие, не можа да намери своите лидери. Това обаче не прави Реал Мадрид посредствен отбор и този факт е една от причините за оптимизма в настоящия текст.

И така: целта на този текст е да убеди тези, които мислят, че в ЦСКА няма играчи, способни да бъдат лидери, в обратното (но и да накара тези, които работят с тях, да прочетат поне първите му две изречения). Тук няма рецепта как се става лидер, има само твърда увереност, че това е възможно. Много

раген". Образно казано, формалните лидери - спортно-техническото ръководство и управата на клуба - не могат да присъстват в играта, независимо колко близо стоят и колко важни за крайния резултат са техните решения. Неформалните лидери не се назначават, те се налагат сами, дори без да са декларирани "Аз съм лидер!". Те просто водят. Лидерът бива избран и посочен, чрез механизма на следването и подкрепата. Ако условията се променят, групата може да смени лидера си. Той просто престава да бъде следван, без това да се отразява на обикновената му функция в групата.

Анализът в текста е направен на базата на техника, наречена "ки-

между феновете и футболистите. Доказателство за това е, че най-нападаните играчи бяха именно излявените, цесекарите в отбора (във всичките смисли, които носи този епитет).

Безспорно решаващото за успехите на един отбор обстоятелство е класата, тя е константата между факторите. Каквито и лидери да има в един отбор, ако той е от ниска класа, не може да постигне успехи. Затова наличието на лидери е особено важно именно в отбори от висока класа. Много по-класни отбори са изпадали в ситуацията, в която се оказа ЦСКА в края на миналия сезон. Най-очевидният пример е Реал Мадрид. За всички беше видно, че в края на сезон 2003/2004 Реал Мадрид се намираще в лоша кондиция (безсмислено

са начините да упражняваш лидерство и всеки избира коя техника и кой подход работи най-добре. Преди всичко обаче има едно единствено условие - трябва да искаш да бъдеш лидер, да се стремиш към лидерството.

Този текст се занимава с неформалното лидерство. Няма спор, че формалното лидерство (ръководството на един отбор във всичките му аспекти) има решаваща роля както за добрите взаимоотношения, така и за ефективността на решаване и изпълнение на задачите. Във футбола обаче в много по-голяма степен от други спортове или организации, има необходимост от неформални лидери. Решенията и съответно проблемите се решават в най-голяма степен на терена. А теренът е "отделен", "ог-

тайски портрет". "Китайският портрет" представлява анкета, чиято цел е да накара събеседника да погледне себе си през очите на околните. "Китайският портрет" е създаден от легендарния рекламист Жак Сегела. Това е метод, използван в маркетинга и рекламата. Изграден е на базата на прословутата мисъл на Марсел Пруст: "Каж ми какво мислиш и аз ще ти кажа кой си". "Китайският портрет" не е научен метод и няма за цел да създаде психологическа характеристика на играчите, още по-малко да оценява техните игрови качества. Това е един мисловен експеримент, опит да бъде осмислено и преоткрито лидерството.

Футболистите на ЦСКА отговаряха на въпроси, групирани в три блока (психологически, психоанали-

тичен и статистически), които имаха за цел да ги накарат да говорят за себе си като за търговска марка и да се опитат да опишат качествата си, конкурентите си, евентуалните си "купувачи" (хората, които ги одобряват и пред които те могат да покажат в максимална степен качествата си). Въпросите са доста нестандартни и изискват фантазия при отговорите и тълкуването. В първите два блока въпроси играчите на отбора трябваше да се сравняват с различни марки - кола, магазин, звезда, напитка и ястие и съответно да посочат тези марки, с които не се сравняват. Статистическият блок описва събирателен образ на човек, който ги одобрява или не ги

ите им, но и какво е познанието им за заобикалящата ги действителност. Отговорите на въпросите се ситуират в идеалния свят, т.е. не се съобразяват със спецификите на социално-обществения живот в България. В този смисъл ниската социална реализация означава неспособност, ниска инициативност и т.н.

По принцип в един отбор има различни видове лидерство - перманентно, ситуативно, референтно. Оказа се, че в ЦСКА има много потенциални лидери, които притежават черти, които да ги изявят в определени ситуации. В основата на ситуативното лидерство стои разбирането, че то е продукт на ситуацията, в която

един отбор са голмайсторите, нападателята. Рядко обаче те съвпадат с лидерите в отборите, защото самата природа на поста им е егоистична, те са консуматори на общите усилия на отбора. Обичайно лидерите са намират в халфовата линия, защото гредят играта на отбора и най-важното - имат поглед върху нея. Може да се твърди също, че капитанът на един отбор не е непременно лидерът на отбора, въпреки че е изключително важно да притежава много от качествата на лидера. За да изпълнява добре функциите си, капитанът трябва да бъде компромисна личност, а много рядко "добрите момчета" могат да бъдат лидери.

одобрява - какъв пол е, на колко години е, какво работи, къде живее. Този блок въпроси беше зададен и втори път, но за марката ЦСКА.

Важно при разбирането на отговорите им е тълкуването на символите. Марките, с които те се сравняват или не, издават качествата им и мнението им за себе си. Хората, които харесват тях и марката ЦСКА бележат усещането им за значимост, в тях те виждат образа си в другите и съответно степен на удовлетвореност на собствените си амбиции от позицията си в обществото и, разбира се, съпричастността си към отбора. Събирателният образ на човека, който не харесва тях и отбора показва в каква степен те са надскочили противниците си и какви са измеренията на амбици-

се намира групата. В различни ситуации доминират личности, които превъзхождат другите в това качество, което е необходимо за разрешаването на конкретния проблем. Под референтен лидер се разбира личност, от чието мнение за себе си се интересуват най-голям брой членове на групата. Референтният лидер може да не съвпада със социалния лидер. Той обикновено е лидер на сравнителните ситуации (атмосферата в отбора извън терена).

Тук е необходимо да бъдат направени няколко уточнения. В един отбор може да има няколко лидера. Не е задължително лидер на отбора да е непременно играчът с най-добри качества. Много често и напълно разбираемо "звездите" в

Най-общо могат да бъдат определени 12 качества, на които трябва да отговаря лидерът:

Лидерът доминира над другите, но все пак е приятелски настроен.

Това е напълно разбираемо, защото авторитарният тип лидер не може да се изяви в неформална ситуация, той обикновено е формален, наложен лидер. В този смисъл лидерите в един отбор са комуникативни и добронамерени към останалите.

Добронамереността може да бъде асоциирана с тези отговори на футболистите, които илюстрират тяхното самомнение. Емил Гъргоров твърди, че е "бутик, но малък" и че не може да се "сравни със звезда". Ако в контекста на

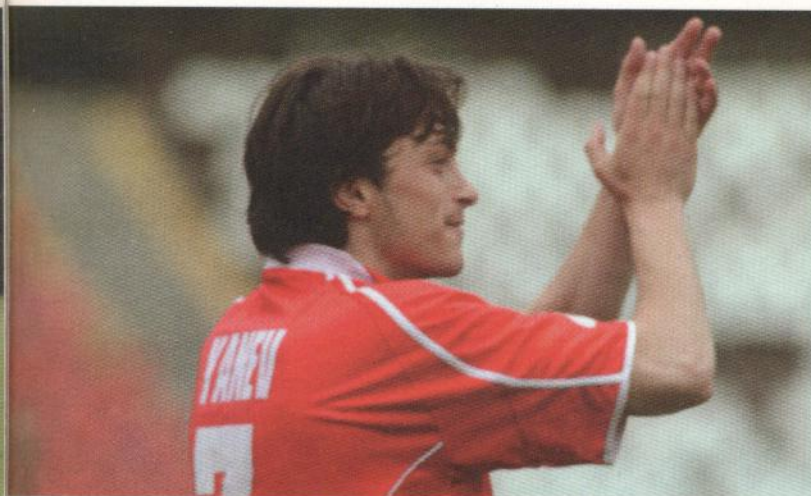
лидерското качество, което дискутираме, пропуснем очевидната скромност, която граничи със самоподценяване (което е по-скоро отрицателно качество), може да се твърди, че Гъргоров е "добряк", който е склонен да не изтъква себе си за сметка на околните. Дори за този, който не го харесва, е склонен да каже, че "няма значение" къде живее и дали е женен, отколкото да замени тези индиферентни отговори с оценъчни и априорно отрицателни. Така или иначе добронамереността към околните започва от собствената преценка за себе си, в което пространство оставяш място и за другите. Защото самодос-

вие отговарящият се сравнява със "звезда", защото звездата е безсмъртна, притежава способността да омайва, да "продава мечти" и да се превръща в легенда (по-успешните от тях). Тук отново говорим за абсолютни стойности - кино и шоу звездите в живота си не са такива, каквито са пред обществото. Те са хора, които имат имидж на звезди. На показ са извадени тези им качества, които ги правят звезди, затова сравнението със звезди всъщност е сравнение с качества/образи, които тези звезди предизвикват. При задаването на въпроса звездите не са изрично посочени като футболисти, защото целта е не да се посочват игровите способности, които искаш да

си, постижение немислимо за времето си. Кино и шоу звездите, с които не се сравниха футболистите на ЦСКА, имат доста сходни образи в публичното пространство - шумни, позьори, печелят популярност или с имидж на *скандалджи*, или със сладникавост: Христо Янев не е "Миг Джагър, защото преиграва"; Йордан Върбанов не е "Леонардо ди Каприо", Костагин Хазуров не е "Еминем" и т.н.

Лидерите са високо мотивирани във всяка ситуация, притежават амбиция и целенасоченост.

Желанието да постигаш повече е присъщо на футболистите на ЦСКА. Обратното би означавало отказ от развитие. Що се отнася

патъчността не помага на лидерите.

Лидерите се отличават с неистовото си желание за успех.

Успехът има много измерения - да настигнеш загубена топка, голът, победата, класирането, личният успех. Читателите на списанието най-добре могат да определят притежателите на това качество по играта им на терена. Тук обаче е интересен и друг аспект - всички лидери се влияят от хората, които смятат за идоли. Отговорите на въпросите "С коя звезда бихте/не бихте се сравнили?" издават голяма част от качества, които отговарящият притежава или иска да притежава. Трябва да се обърне повече внимание на символиката в тези въпроси. По усло-

притежаваш. Отговарящият трябва да се сравни, а не да каже на кой иска да прилича, което също е уловка. Когато се сравняваш с някого е естествено той да притежава качества, които и ти искаш да имаш, но от друга страна се включва автоцензурата - трябва да смяташ, че и ти притежаваш подобни качества, а не просто да назовеш идола си. Тодор Янчев напр. определя "звездата в себе си" така: "Христо Стоичков, защото мрази да губи, иска да побеждава, не само във футбола. Да се бориш е важно." В същото време той не се сравнява с удобния конформист Пеле. Рагослав Забавник "се учи" от класата и стила на Паоло Малдини, а Роберт Цаха е Карел Гот - човекът, който успя да "прескочи" Стената и завладя публиката на Запад с песните

до целенасочеността интересни са някои от отговорите на въпроса "Кой е най-големият Ви противник?". Отговорът на този въпрос обикновено изисква повече време, защото по условие противникът не е дефиниран (той може да е отбор, футболист или личност извън терена, може да е недостатък, който отговарящият смята за най-изявен в себе си.) Голяма част от футболистите определиха като най-големия си противник "Левски". Много интересен обаче е отговорът на Костагин Хазуров. Без нито секунда колебание той отговори "Защитник", а на последващия въпрос "С какво Ви превъзхожда?" - "С нищо." Тези отговори издават ясно определена цел, гарантират постоянство в изпълнението ѝ и също така издават високо самочув-

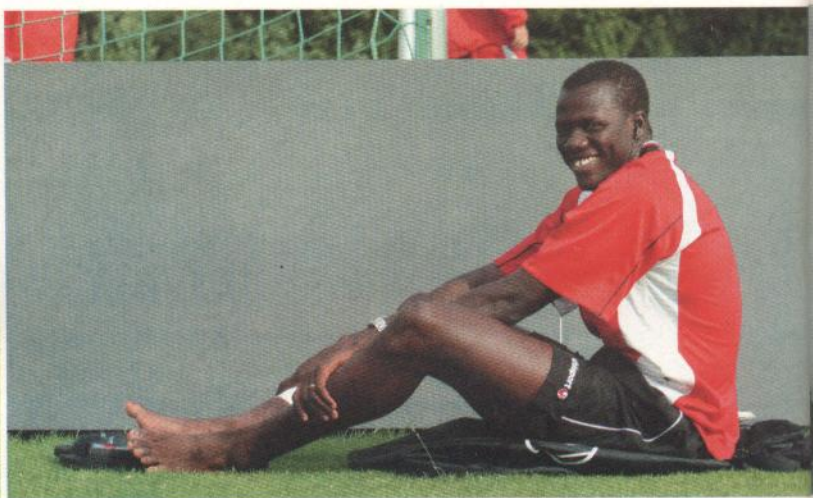
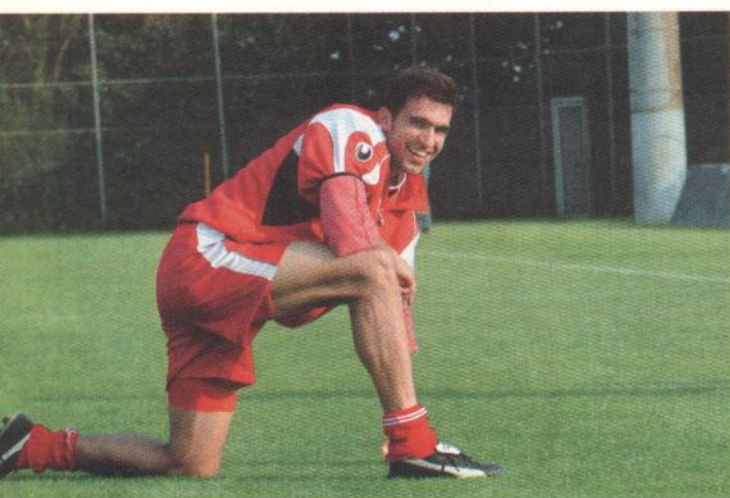
ствие. Това вероятно не е изненадващо за никого, защото младият нападател на ЦСКА го доказва на терена. Почти по същия начин отговори и Радослав Забавник, но поради различните им роли на терена, той определи като най-големия си противник "Нападател". При отговора на втория въпрос изглежда възрастта и по-големият опит, който има Забавник в сравнение с Костадин Хазуров, си казаха дума за отговора "Зависи".

Лидерите имат разбиране за изключителност, знаят цената си.

Самото определение "футболист на ЦСКА" носи в известна степен знанието за значимост, ко-

то, ако се има предвид значението и респекта, видно от други отговори, който Тодор Янчев има към семейството, означава за него асоциални личности) и живеят "под наем в апартамент". Това високо мнение за ЦСКА (което бележи наличието на още едно от качествата на лидера, описано по-голу, а именно висока степен на увлеченост/идентификация с целите на колектива) съвпада с мнението, което той има за хората, които одобряват него самия. А хората, които не го харесват, са "по-скоро зле устройени, злочестват, но не правят нищо, за да подобрят състоянието си". Въобще, отговорите на Тодор Янчев издават изключителна последователност и уравновесеност и освен

"бездействието" и освен това "биха искали да живеят в мезонет, но не живеят там" (тук той описва идеален образ на несбъднатите мечти на противника, който в повечето случаи всъщност представлява неспособност да бъдат сбъднати, т.е. възможно най-ниското определение). Според Иво Иванов тези, които харесват ЦСКА, са "интелектуалци". Характерно отношение имат и юношите на ЦСКА Ангел Йошев и Герасим Заков. Според Йошев оста одобрение - неодобрение (към ЦСКА) се развива по следния начин: бизнес - физически труд; живее в София - извън София. (Хората, които не харесват него самия "все още учат" и живеят "на село"). Герасим Заков смята, че хората, които

ето изисква това условие. Със сигурност може да се твърди, че червените са уверени в собствените си качества. Важна роля тук играят и отговорите на въпросите, отнасящи се за марката ЦСКА. Много показателни в това отношение са отговорите на капитана Тодор Янчев. Той има изключително високо мнение за тези, които харесват, одобряват ЦСКА. Според него те са "активни хора, успели в професията си", живеят "в собствено жилище", от двата пола са и са на всякаква възраст, но "познават историята на клуба", т.е. техният избор не е случаен, те са хора, които са предпочели точно този клуб (информираният избор е най-ангажиращият избор). Обратното, хората, които не одобряват ЦСКА "работят нещо", неженени са (кое-

посочените вече качества, гарантират наличието на житейска зрялост и поне още 5 от присъщите на лидера качества. Това вероятно доказва правилния избор на Ферарио Спасов и треньорите преди него, отредили му ролята на капитан на отбора.

Както вече споменахме, отговорите на всички футболисти на ЦСКА показват високо мнение за марката ЦСКА, но тук могат да бъдат посочени и други конкретни примери. Според Христо Янев хората, които не харесват ЦСКА "стоят в къщи и мислят за старото време" и живеят "на село" (отново става въпрос за обозначаване на нисък топос, а не на конкретно място). Цесекарите имат "стабилна, постоянна работа" според Велизар Димитров, а не-цесекарите

не харесват ЦСКА са "до 2 годишни, защото след това имат собствено съзнание и правят правилния избор, а той е ЦСКА". Освен чувството за хумор, което издава този отговор, той е и признак за отлично справяне в некомфортна/нестандартна ситуация (много от по-възрастните му колеги бяха изненадани от непривичните въпроси, на които трябваше да отговарят). Към тези отговори могат да се причислят и посочените от Адалберт Зафиров, въпреки, че не спадат към посочените въпроси. Той се сравнява с "вино, червено, старо" и "телешки стек". Тези отговори освен високо лично мнение, притежават и стил. Йордан Тодоров също се чувства удовлетворен от постигнатото, без това да означава липса на амбиции. Хората, които не го харесват са

"безработни", "неженени, без деца".

**Лидерите са смели - не се
страхуват да влязат в сблъсъци
(не само на терена).**

Ако за това качество съдим само от направения китайски портрет, трябва да се отбележи, че отговарянето на въпросите в него, при това със съзнанието, че те ще бъдат публични, само по себе си е доказателство за смелост.

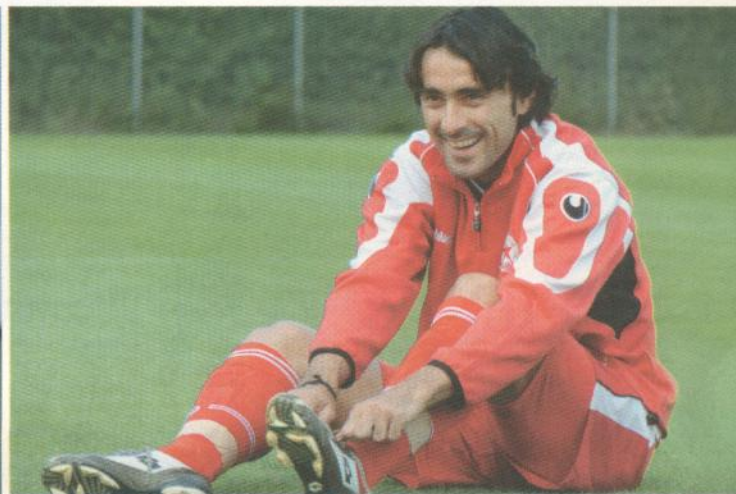
Христо Янев демонстрира и заявява смелост и готовност за борба още в отговора си с кое животно би се сравнил - "бенгалски тигър". Освен, че е застрашен животински вид (и футболисти като Янев са редки екземпляри в родната футболна фауна), бенгалският

колектив, чиито цели са да побеждава съперниците си, в загаденото условие много добре се вписва Евгени Йорданов. Всички отговори, които той дава, изграждат изключително балансиран и отговорен образ. На един от въпросите, които задавахме "Ако ти си треньорът на ЦСКА и носиш неговата отговорност, с какъв състав ще излезеш на терена?", той отговори "Най-подготвените. Няма конкретни имена, защото в различни моменти подготвени и в добро състояние са различни хора". Ако се гледа повърхностно, този отговор може да се тълкува като измъкване от провокативния въпрос (много малко от футболистите пожелаха да кажат имена), но на втори план се появява

геност и педантична организация. Защото да участваш активно в разпределението на отбора на терена или дори само да пласираш себе си в правилната позиция и място по време на игра, е не по-малко трудно от това да поставиш рег в аптека. В отговорите на двамата има и известна доза фантазия, защото при задаването на въпроса "С кой магазин бихте се сравнили?" имаше и уточнение за възможните типове. И двамата обаче предпочетоха напълно различен отговор.

**Лидерите са житейски зрели,
разбират и реагират на психиката
на групите.**

Образно казано, това е линията да познаваш и да се интересуваш

тигър е аристократично животно, символ на поколения индийски кралски фамилии. А смели могат да си позволят да бъдат аристократите по душа.

Готовност за отстояване на собствените позиции демонстрира и Мансуру Аянда с отговора, че негов противник е "всеки, който е решил, че не ме харесва." В тези думи се забелязва и високо мнение за собствените си възможности.

**Лидерите имат съзнание за мисия,
висока степен на увлеченост
в целите на колектива.**

По-горе вече обяснихме мнение то и степенята на идентификация с ЦСКА, което имат футболистите на отбора. Ако се абстрахираме от въпросите, свързани с марката ЦСКА и разглеждаме отбора като

идеята, че дори да зависи от него, не би се поставил в титулярния състав, ако не смята, че е подготвен. Това говори наистина за висока отговорност и отгаденост на целите на колектива, в случая победата, и за изключителната полезност на Евгени Йорданов в ситуации, в които трябва да поддържа отбора.

**Лидерите са организатори, имат
визия за играта и за отбора,
притежават футболна
интелигентност.**

За илюстрация към тази черта от лидерския манталитет можем да споменем футболистите, които се определят като тип магазин "аптека", а това са Велизар Димитров и Чарас. И днес фармацевтичните магазини са символ на подгре-

от света извън терена. В тази линия, ако я интерпретираме по-свободно, могат да се посочат Христо Янев, Забавник, Велизар Димитров, Стойко Сакалиев, които не ограничават своите отговори само в спортното или футболно поле, а показват по-широк хоризонт. Отговорите, разбира се, са от близката сфера на публичното - шоу-бизнеса, но и това е друг хоризонт спрямо футбола. Ако трябва да задълбочим интерпретацията на това лидерско качество, можем да посочим Велизар Димитров, който е склонен да даде повече информация и да конкретизира образа на този, който харесва или не харесва ЦСКА, което също е желание за задълбочаване в онова, което е "извън тере-

на" или "встрани" от него. Много интересен в този смисъл е отговорът на Емил Гъргоров за качеството, с което го превъзхожда най-големия му противник. Неговият най-голям противник е "Левски", а го превъзхожда "с нищо, но има допълнителен заряд". В контекста на последните изиграни мачове между двата отбора, може да се твърди, че Гъргоров има добро познание за заобикалящия го свят. В полза на това качество, напълно извън интерпретациите на китайския портрет, са и гумите му пред медиите след мача-реванш с Омония Кипър. Те между другото му отреждат и челно място в класацията на сме-

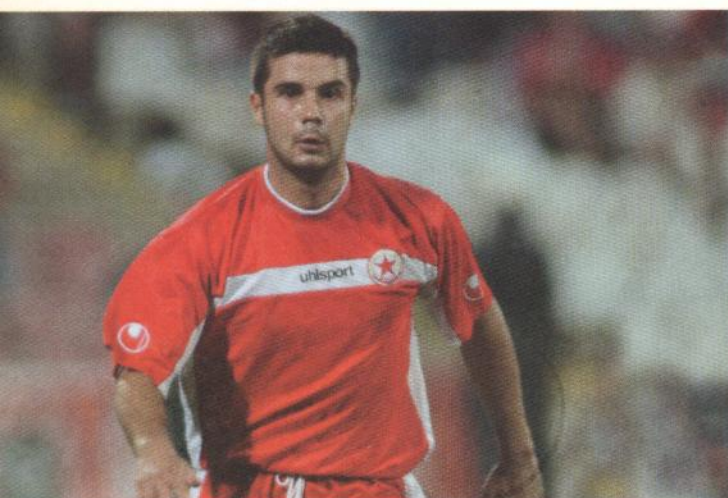
чаквано зрял за годините си начин. Сравнявайки се с голям супермаркет и отказвайки да се сравни с "малки магазини, каквито има по улиците, гаражчета" той демонстрира постоянство и солидност, които биха могли да му отреждат мястото на лидер в ситуации, свързани с несигурност в отбора.

Лидерите притежават чувство за хумор.

Освен вече споменатия Герасим Заков, на това качество максимално отговаря Стойко Сакалиев. Освен демонстрираното остроумие, Сакалиев обаче отговаря и на изискванията (това е видно от почти философското му прозрение в интервюто в настоящия брой на

ват и уважение към привържениците. Изключително трудно е да се опише събирателен образ на една по условие разнородна маса от хора, които са обединени от общата си любов към отбора, но футболистите на ЦСКА успяват. Интересен прочит на фена има юношата на ЦСКА Йордан Върбанов. За него фен, означава именно "твърдият" фен, ултраса. "Феновете по принцип са неженени", смята Върбанов (едва ли е необходимо да обясняваме логиката му на читателите на сп. ЦСКА).

Вероятно тук някъде (в заключението), ние трябваше да напишем името (или имената) на лидерът. Този текст обаче няма зак-

лите в отбора на ЦСКА.

Лидерите притежават фантазия, търсят нетрадиционното.

Някои от отговорите на Христо Янев, например, могат да ни насочат към неговия свят на въображението - той е "кока кола" като напитка, но не е "мравояг" /животното, с което не би се сравнил/. Вече споменахме и оригиналността на Велизар Димитров и Маркос Чарас.

Лидерите са отговорни.

Вероятно очаквано от хората, интересуващи се от ЦСКА, на това условие в най-голяма степен отговарят Тодор Янчев и Адалберт Зафиров. Много интересна е обаче реакцията на Йордан Върбанов. На повечето въпроси, каращи го да опише себе си, той отговаря по нео-

списанието) за познаване на психиката на заобикалящите ги и за увлеченост в целите на колектива.

Лидерите трябва да могат да общуват с медиите и феновете.

В смисъла, който дава направеният китайски портрет, това означава най-общо да разбираш медиите и най-вече феновете. Когато познаваш (в широкия смисъл на думата) човека срещу теб, си улеснен и в комуникацията с него. Въпреки че статистическият прочит на феновете и не-феновете на ЦСКА не може да даде пълна представа за това, може да се твърди, че по-голямата част от футболистите на отбора имат визия за феновете. Цитираните по-горе примери, освен високо мнение за отбора и собствената си позиция, изразя-

вение. Той не провъзгласява, а иска да привлече вниманието към важността на психологическата нагласа в един отбор. За да откриеш лидерството, трябва да го потърсиш, да го отработиш, да вярваш в него. В ЦСКА има лидери. Има и дух. Напук на всичко. Този дух ни показва футболистите на ЦСКА, когато спечелиха мача-реванш срещу Омония (защо този мач трябваше първо да бъде загубен е съвсем отделен въпрос).

Този мач ни показва и нещо друго. Макар и малко изненадващо, името на един от лидерите в нашия отбор е Амиран Муджири.

Сп. ЦСКА благодари на футболистите от отбора за участието им в този експеримент.

Вот на довер

Иван Гарелов

Работата ми на водещ на "Вот на доверие" ме научи да познавам това, което харесват или не зрители, какво одобряват и за какво гласуват. Като дългогодишен фен на ЦСКА, още от детските ми години, често съм се питал кои са тези качества, които отличават едни личности на терена от други. Защо някои футболисти спечелват доверието и симпатията на публиката, а други не, дори и да притежават високи футболни качества.

Може да се твърди, че по принцип спортистите в България са символ на успеха. Образът на футболиста в българското общество е изграден на базата на няколко мита. Единият е, че футболистите имат пари. Смята се, че те са финансово най-добре обезпечени в сравнение със спортистите в другите спортове. Те задължително карат скъпи коли. Имам чувството, че на лъскавите коли се гледа като на част от имиджа. Ако не караш луксозен автомобил, значи не си добър футболист. Футболистите са харесвани от жените. Техните приятелки и съпруги са или бивши спортистки, или манекенки. Футболистите обичат да посещават заведения, като обикновено това са фолк-заведения. Въпреки, че това би трябвало да им е забранено и пречи на пълноценната им работа. Друг мит, който непрекъснато се поддържа от медиите, е, че те са в България сега, но ще излязат да играят в чужбина, в елитни европейски клубове. Въпреки, че това се случва на много малко от тях, се

поддържа илюзията, че това е тяхното бъдеще, т.е. това е неизменна част от развитието на един футболист. Независимо, че българските футболисти (тук има изключения, разбира се) нямат световно признати успехи, каквито имат много други спортисти, те биват смятани за най-успешни. Футболистите са недосегаеми. Ако има скандал, обвинения за купен или продаден мач, много рядко обвиненията за това са самите футболисти. Вината за корупцията се разпростира анонимно върху целия отбор, а не върху конкретни играчи. Съществува и едно много естествено възприемане на футболистите като на "хора от народа". Те са "нашите момчета". Много от тях не са особено начетени, но печелят с естественото си, първично поведение. Псувните на Христо Стоичков напр. се превърнаха в символ на национална гордост, станаха признак за мачизъм, за балкански темперамент.

За да спечели доверието на публиката футболистът трябва да разруши някои от изброените митове в съзнанието на хората. Защото в голямата си част те носят отрицателен заряд. Едновременно с това всеки футболист трябва да притежава няколко основни качества, като тук не става въпрос за чисто игрови качества.

Първото и най-важно условие е да бъде личност. Той трябва да притежава собствен стил както на терена, така и извън него. Футболистите със стил са тези, кои-

ерие

то остават в историята и в съзнанието на публиката. Футболистът трябва да носи радост и забава на зрителите. Това означава не само да вкарваш голове, но да вкарваш красиви голове. Много важна е комуникацията с феновете, независимо дали е на терена или извън него. Държанието трябва да се разграничава от крайностите: да не бъде нито флирт, нито обига. Много често, когато публиката е недоволна от моментния си любимец и го освирква, той изпада в някаква форма на истерия и се нахвърля върху тях. Феновете прощават лесно лошата игра, ако след един или два мача им покажеш обратното. Но ако ги обидиш с жест или израз, те не прощават никога.

Футболистът, който иска да спечели доверието на публиката, трябва да дава пример. Но не пример с описаните по-горе качества/митове, а положителен пример. Естествено е, че дори да е еманация на тези митове, той ще привлича подражание, но това се забравя бързо. Желанието да подража-

ваш на силните, на известните на деня се променя много лесно.

Във всички случаи футболистът, пожелал сърцата на феновете, трябва да бъде истински предан на клуба си. Това не означава само да върши добре работата си, а да играе всеотдайно в отбора. Възможно е един ден да смени отбора си, да отиде да играе в чужбина или в друг български клуб, но трябва да остане предан на клуба, който го е създал. За съжаление по-голямата част от футболистите в България създават впечатлението, че са тук временно, докато не отидат на по-добро за тях място. Когато говорим за преданост към клуба, много е важно да се отбележи, че това не означава нетолерантност към противника. Напротив - противникът трябва да се уважава. Истински големият човек, големата личност, големият спортист е този, който уважава съперника. Това много често е и израз на превъзходство. Изпадането в дребни полемки и нападки означава ниско самочувствие.

Загължително за всеки футболист е да е патриот, особено, ако играе в националния отбор или има амбиция да стигне до него. Христо Стоичков е патриот, той е голям българин. Преди години имаше една фраза на гръцка спортистка, която се беше превърнала в крилата фраза. Тя беше спечелила един от първите олимпийски медали за страната си. Журналистите я бяха наобиколили и ѝ задаваха тривиални въпроси. Един от тях беше: "За какво се борехте, какво Ви накара да постигнете този успех?", а тя отговори "За Гърция, да го е...".

Всеки, който иска да бъде приет с уважение и любов, трябва да бъде естествен и самобитен. Трябва да се придържа към естественото си поведение, средата си. Опитите да "влезеш в чужда кожа" не се толерират от публиката, а и никога не са успешни.

От всичко казано дотук може да се обобщи, че за да спечелиш доверието на публиката трябва да си добър футболист, добър гражданин и патриот.

Иво Котев, директор на Детско-юношеската школа на ЦСКА:

Данчо Върбанов е пример за школата на ЦСКА

„Най-трудно е да се осъществи преходът между Юношеския и професионалния футбол“, смята шефът на червената школа

В последните месеци във футболните среди в България често се говори за детско-юношески футбол и за това как водещите клубове ще разчитат занапред на повече футболисти собствено производство. В момента на Панчарево тренират 6 момчета, юноши на ЦСКА. От тях единствено Йордан Върбанов е титуляр. След двете републикански титли при децата и юношите младша възраст, в школата на ЦСКА изненадващо бяха направени треньорски размествания. В същото време трима от най-перспективните футболисти, набор'87 напуснаха "Червено знаме" и заминаха за Бургас, привлечени от по-добрите условия, които им предлага Нафтекс. За успехите, промените, проблемите и бъдещето разговаряме с директора на школата Иво Котев

Г-н Котев, за първи път ЦСКА постига такива резултати в юношеските надпревари. Вашата оценка за изминалия сезон?

Сезонът беше невероятен. Успешен бе не само заради спечелените републикански титли, турнира "Никола Котков", както и доброто представяне на "Б"-отборите в турнира за купа България. По-скоро съм доволен от това, че школата набра инерция. Пет, шест момчета намериха място в представителния отбор на ЦСКА - нещо, което не е ставало от много, много години. В същото време треньори от ДЮШ са вече помощник треньори в пър-

вия отбор - Ангел Червенков и Стефан Трифонов. Това означава, че кадровата политика на треньорите в ДЮШ също е добра.

В момента почти всички футболисти от отбора на ЦСКА'85 продължават развитието си в отбори в "А" и в "Б" група. В същото време обаче те отпаднаха в осминафинал на републиканското първенство, а бяха считани за фаворит. Вашето обяснение?

Причините са много. Част от момчетата тренираха в първия отбор в цикъл, който е различен от цикъла на юношеските мачове. Юношите играят в петък, а мъже-

те - в събота, понякога в неделя. Освен това тази възраст участва на турнир в Германия. Досега участията на предишните отбори, които съм водил на международни турнири, са били много полезни, защото се срещат със силни и качествени европейски тимове. Но за съжаление при този отбор това не се получи, за което и аз нося вина.

Засега обаче тези момчета, които подписаха договори с ЦСКА, са твърди резерви. Ще успеят ли да се наложат?

Всичко зависи от тях. Трудят ли се, работят ли сериозно, дават ли всичко от себе си, шансът им е

налице. Според мен те трябва да имат за пример Йордан Върбанов. Той беше от едно силно поколение, родено през 1980 г., което стана републикански шампион. Данчо Върбанов намери място още като юноша в ЦСКА, но след това трябваше да чака две, три години, да натрупа опит, да оцелее в битките. Според мен в момента той е незаменим защитник на ЦСКА. Същото може да очаква и Ангел Йошев, и Агриан Олегов, и Миро Манолов, стига те да са упорити и целенасочени. Защото най-трудното нещо е да се осъществи преходът от юношески към професионален футбол.

При положение, че сезонът е толкова успешен, защо се правят треньорски смени или по-скоро размествания на треньорите в отделните възрасти?

Търсим нещо ново, промяна. Идеята, която коментирахме със Стефан Орманджиев, е че е необходимо треньорите да се профилират, т. е. двама души да работят със старшите възрасти, двама с младшите, двама с детските отбори и

трима с подготвителните групи. Постарали сме се горе-долу, според качествата на треньорите, да ги насочим в дадени възрасти. Много е важно да се знае, че в никакъв случай няма подценяване. Работата на треньорите в подготвителната група е точно толкова важна, а даже на моменти и по-важна от

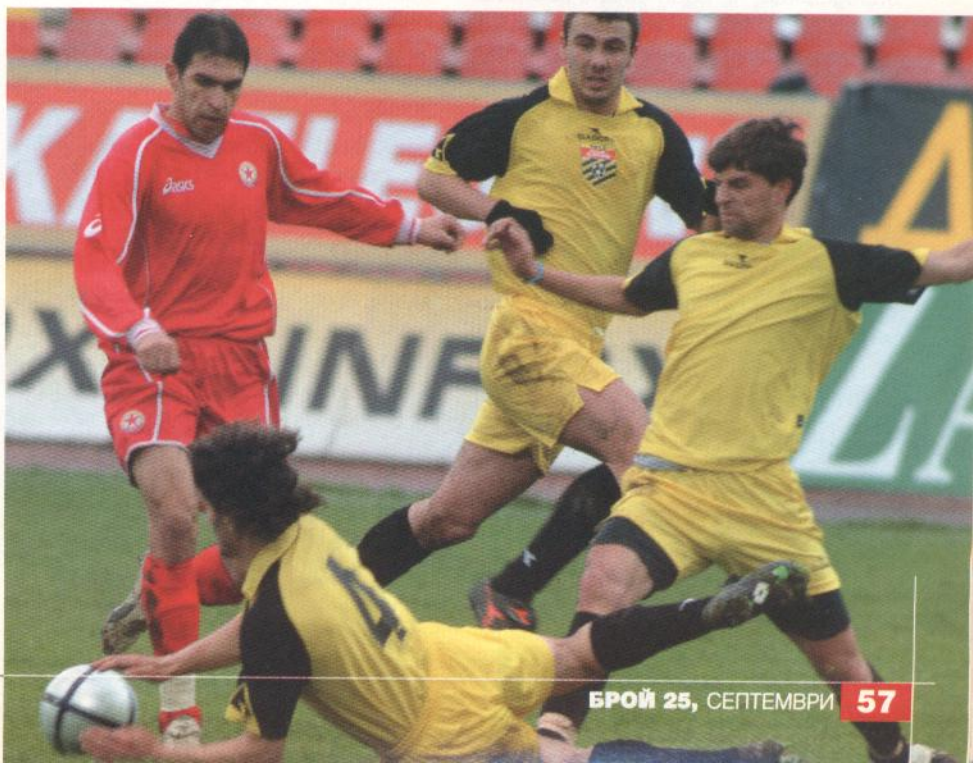
тази на треньорите, които ще работят със старшата възраст. Така че нито един от треньорите не бива да се чувства онеправдан от това, че работи с по-малките. Те са тези, които дават основата, азбуката.

След новото разпределение, треньорите ще изведат ли до края отборите, които сега са по-оел?

Точно това искам да обясня. Фактически ще има една постоянна ротация на треньорите, т. е. един треньор няма да води само един отбор до последната му година в школата. Всеки отбор ще преминава през няколко треньора, в зависимост от годините на футболистите. Искаме да пробваме този вариант. Това не е правено досега в България. Много европейски школи работят по този начин - напр. Байерн Мюнхен. Дано да проработи при нас. Имаме основания да считаме, че ще успеем.

От друга страна обаче футболисти и треньори трябва да се опознават, да свикват един с друг. Тези смени няма ли имат негативни последици?

В повечето отбори в Европа един треньор стои година, две и после идва друг треньор. Футболистите в големите отбори трябва да се нагаждат с неговите изисквания. Челси при Раниери играеше по един начин, при Мауриньо играе по съвсем различен. Всички

тези скъпоплатени футболисти трябва да се пригледят. Много по-трудно е по-принцип един зрял футболист да си пречупи виждането и да се преквалифицира, отколкото едно дете на 14 или 15 години.

Има нов треньор в школата, който ще води отбора, набор '91?

Да. Това е Антон Димитров, бивш футболист на ЦСКА, възпитаник на ДЮШ на ЦСКА. Аз винаги съм ратувал за такива хора. Трябват ни хора, израснали в нашата школа. Това не е задължително или определящо, но един човек, който е минал през всички етапи на ДЮШ до първия отбор, познава обстановката по-добре.

А треньорът, който досега водеше '91?

Веско Яневски остава треньор само на вратарите в школата. Аз съм доволен от работата му, но след напускането на Стефан Трифонов, Яневски беше най-подходящият човек за неговия пост.

Трима от най-добрите футболисти на ЦСКА '87 - Орлин Старокин, Георги Божилов и вратарят Владислав Стоянов, напуснаха школата и отидоха в Нафтекс, обидени от отношението на ръководството към тях. Защо ЦСКА губи по такъв начин перспективните

си юноши, все пак и тримата са национали?

От Нафтекс бяха пратили скаути на турнира в Сливен. Те са направили впечатление с играта си. Както ние взимаме футболисти от провинцията, така е нормално и те да взимат от нас. Що се касае до това дали са обидени, аз не знам от какво може да са обидени. По-скоро ми се струва, че в личен план Нафтекс са им предложили добри финансови условия. Не смятам, че е подходящо толкова млади футболисти да получават високо възнаграждение.

Когато се говори за детско-юношески футбол в България, винаги се използва думата корупция, т. е. в отборите играят деца, чиито родители си плащат за това...

Четири години винаги, когато съм говорил с медиите, са ми задавали този въпрос. Вратата на кабинета ми е винаги отворена, срещам се постоянно с родители, чиито деца са футболисти на ЦСКА. През тези години досега нито един родител не ми е казал или доказал, че треньор е искал, забележете казвам не взел, а искал, подкуп. Говорил съм по този въпрос с треньорите в школата още когато президент беше Любо Пенев. Трийсет се-

кунди след като науча подобно нещо, отивам при Лазар Василев и казвам, че този човек трябва да бъде уволнен. Според мен и всички специалисти в школата в мачовете играят най-добрите деца от отборите на "Червено знаме". Това е всеобщото мнение. След като играят най-добрите деца, не може да става дума за корупция. Още повече, че в България бедните родители си дават децата да играят футбол, богатите ги пращат да учат в Англия и Америка, а не да им трошат краката...

Друг основен проблем - терените

и базата. Има ли надежда и вероятност за подобрене след новата ситуация със собствеността?

В момента затревени са основният терен и двете площадки зад вратата. Направен им е частичен ремонт. Разчитаме много на споразумението между ЦСКА и Министерството на отбраната. Ако то стане факт разчитаме, че ще бъде затревен и помощният терен.

Основният съперник си остава Левски. До момента ги водим по резултати и постижения. Те обаче сега строят изкуствен терен, имат и по-добри затревени игрища. Как ще им отговорим?

И ние ще направим изкуствен терен. Още веднъж ще повторя, че стане ли факт договърът, имам уверението на Лазар Василев, на Стефан Орманджиев, че ние ще започнем да строим помощни терени и едно изкуствено игрище, с което се надявам да решим голяма част от проблемите.

За пръв път отборът на старшата възраст, в случая '86, не провежда подготовката си извън София. Каква е причината?

На този етап преценихме, че подобрят вариант е те да останат в София, защото петима от най-добрите ни футболисти ги нямаше по време на подготовката. Трима от тях бяха в юношеския национален отбор, а двамата - в представителния отбор на ЦСКА. Вероятно ще е необходимо да се направи зимен подготвителен лагер.

Проблемът с автобуса на школа-

та също не е решен. Как ще се предвиждат децата за мачовете при гостуванията?

Автобусът ни е доста стар. Ицо Стоичков и Любо Пенев бяха млади футболисти и аз имах честта да бъда в този отбор, когато ни го докараха, при това и тогава беше стар. Вариантите са два - тотален ремонт на стария или закупуване на нов. Това нещо ще се реши в следващите седмици. Лазар Василев е запознат със ситуацията и той ще прецени как да решим проблема.

Напоследък непрекъснато се говори за детско-юношески футбол. Може ли да се разчита на ДЮШ на ЦСКА за още по-добро развитие и производство на качествени фут-

болисти?

След като екипът на школата се запази и работя с тези хора, на които вярвам и разчитам, мисля, че ще може. Дали тази година, дето идва ще е същата като миналата, не мога да кажа и не смея да се ангажирам с прогноза. В интерес на истината имаме много силни възрастни, много качествени деца, но все пак трябва време. Трябват ни условия, където да може да се развиват момчетата. Стигнаха сме до една кома, до едно ниво. Оттук нататък, за да го развием нагоре, трябва да подобрим базата. Изразил съм това мнение и пред ръководството. Мисля, че необходимостта от по-добри условия ще бъде разбрана и ще вървим нагоре.

Треньорите в школата

Сезон 2003/2004

Сезон 2004/2005

Отбор	Треньор
Старша "А" 1985	Ангел Калбуров
Старша "Б" 1986	Димитър Димитров
Младша "А" 1987	Светлин Мирчев
Младша "Б" 1988	Сашо Йорданов
Деца "А" 1898	Иван Методиев
Деца "Б" 1990	Сашо Борисов

Подготвителни групи	
1991	Веселин Яневски
1992, 1993	Методи Георгиев
1994, 1995	Филип Филипов

треньор на вратарите
Стефан Трифонов

Отбор	Треньор
Старша "А" 1986	Сашо Борисов
Старша "Б" 1987	Д. Димитров
Младша "А" 1988	Иван Методиев
Младша "Б" 1989	Сашо Йорданов
Деца "А" 1990	Методи Георгиев
Деца "Б" 1991	Антон Димитров

Подготвителни групи	
1992, 1993	Светлин Мирчев
1994, 1995	Филип Филипов
1996, 1997	Ангел Калбуров

треньор на вратарите
Веселин Яневски

Как се създава Уейн Руни?

Георги Тодоров

Когато Уейн Руни се върна от европейското първенство, в луксозното му имение край Ливърпул го чакаха над 120 оферти за спонсорство. Нормално. Европейското бе провал за капитана на Англия Дейвид Бекъм и Руни се превърна в новия английски идол. Самият Руни признава, че дължи всичко на младежката школа на своя клуб Евертън. "Цял живот амбицията ми е била да играя за Евертън. Хората в школата ми помогнаха да осъществя мечтата си", уверява 18-годишната звезда.

Евертън притежава една от най-добре развитите и успешни футболни школи на Острова. Не само Руни, но и играчи като Дейвид Ънсуърт, Тони Хибърт, Франсис Джефърс и много други дължат развитието си точно на школата на Евертън.

Развитието на тази школа през последните 10 години е забележително. Ключова е 1997 г., когато е създадена Футболната академия на Евертън. Възприети са най-модерните и резултатни методи на трениране, възстановяване, лечение и образование. Поскъпването на футболистите по това време и скокът в оценяването на младите таланти веднага подсказва на ръководството, че развитието на младежката школа е от жизнена необходимост.

Днес, както личи по броя на играчите от школата, пробили в първия тим, упоритата работа дава своите резултати.

"При нас Nil Satis Nisi Optimum не е само мото. "Само най-добрите ще успеят" е водещ принцип във всичко, което правим. Това е стилът на Евертън. Развитието на младите таланти е ключът към бъдещите успехи на този велик клуб", смята президентът на Евертън сър Фи-

лип Картър. Не по-различно е и мнението на мениджъра Дейвид Мойс. "Като мениджър на Евертън напълно съзнавам колко е важно развитието на младите. Докато аз съм в клуба, вратите на първия тим ще са широко отворени за играчи от школата. Феновете ни уважават тази политика. Много често нашите юноши предават ентузиазма и

любовта си на целия отбор."

Целите си Академията формулира така:

- да открива и разкрива играчи за първия тим;

- да развива играчи, които в бъдеще могат да спестят разходи на клуба;

- да развива играчи, които в бъдеще могат да донесат приходи на клуба чрез трансферни суми;

- да развива играчи, които имат амбиция да станат професионални футболисти;

- да развива играчи, които могат да направят кариера и извън футбола;

- и най-важното, да може да гарантира на играчи от всички възрасти възмож-

ността да се развият по възможно най-добрия начин.

Младите футболисти постъпват в академията на 6-годишна възраст. От 6 до 16 години те ходят на училище през деня, тренират 3 пъти седмично и играят по един мач на уикенд. В края на този период клубът може да им предложи стипендия за още 3 години.

Питай Академията

Въпрос: Къде Академията изпраща своите скаути?

Отговор: Първо трябва да сме сигурни, че привличаме нашия дял от момчетата, от областта, желаещи да тренират футбол. Разбира се, интересът ни е да вземем тези, които са фенове на Евертън. Желанието ни е да произведеме по 8 играчи като Дейвид Ънсуърт, Тони Хибърт и Уейн Руни всеки сезон, но за съжаление няма толкова много. Няма нищо по-хубаво от това да видиш един играч, който е 10 години в клуба, не само да пробие в първия тим, но и да стане национал.

Въпрос: Работи ли програмата на Академията?

Отговор: И да, и не. Да, защото много играчи успяха да пробият в първия тим. Не, защото нямаме право да привличаме млади играчи, които не са от областта. Ако бяхме единственият отбор от областта във Висшата лига всичко щеше да е ОК, но не сме.

Грозни, Диви, Разрушителни

„Дај газ, дај газ, че те чака газова камера“, скандират и днес феновете на много отбори от Източна Германия

Георги Тодоров

През 70-те години в Източна Германия футболните стадиони са единственото място, където без цензура можеш да издигнеш каквото и да е лозунги и да викаш каквото си искаш. Министерството на държавната сигурност обявява футболните фенове за "асоциални". И може би има право. Ето селекция на някои от най-често срещаните скандирания от онова време: "Мри, черна свиньо", "Дај газ, дај газ, че те чака газова камера", "На всеки стадион - шпионин". И днес феновете на Ханза (Рощок) редовно скандират "Вдигнете пак стената!". Политика?

Ходенето на мачове по време на епохата на ГДР има компенсаторна функция - първо, заради възможността да се отделиш от сивото ежедневие, и второ, да излееш на воля неприязънта към държавата. С шалче и фланелка на някой от местните отбори, повечето от които носят заводски имена, младият източногерманец се чувства по-малко аутсайдер, отколкото в униформа. Властта се опитва да изкорени този феномен още при зараждането му, но не успява. За правителството фен-културата е упадъчно явление, нахлуващо от запада. През 80-те години чрез свои агенти държавата създава централизирани фен-клубове, като целта е да се контролира дейността на "дегенератите", както тогавашният официален държавен жаргон нарича футболните фенове. Вместо

това обаче се постига обратният ефект.

По подобие на фен-сцената в Англия и в Западна Германия, тази в ГДР става трудно контролируема. Най-лошото за държавата е, че тя е заплаха за социалистическите норми. В последните години от съществуването на ГДР, държавата окончателно се отказва да се опитва да контролира футболните хулигани. Причината е, че тя трябва да се справи с много по-сериозна заплаха за нейното съществуване - опозиционните сили. И така футболните хулигани в Източна Германия в един момент получават много повече свобода от тези в други страни. Полицията почти не им обръща внимание и улиците на източноевропейските градове стават постоянна арена на сблъсъци между отделните агитки.

По това време няма разграничение между нормалните футболни фенове и тези, склонни към насилие. Когато един фен попадне в чужд град, той трябва първо да скрие своите фен-атрибути, ако не иска да му се случи нещо. Чак в последните години преди Обединението на Германия това разграничение става факт. Годината е 1987, или 2 години след като това става в Западна Германия. Склонните към насилие фенове започват да се появяват на стадионите, облечени "цивилно". Процесът започва от Берлин и Лайпциг и постепенно обхваща цялата страна.

По стадионите в ГДР важи законът на джунглата - "изяж, за да не бъдеш изяден". Масовите побои между стотици хулигани не са рядкост. Особено в дербитата на Берлин (Унион - Динамо), Лайпциг (Локомотив - Кемие) и др. Държавата е в ролята на пасивен наблюдател.

Ако си фен, попаднал в ръцете на противникова агитка, най-приятното нещо, което може да ти се случи, е да останеш без фенски атрибути. Краденето на шалове става нещо като национален спорт. Чрез него младите намират начин да се противопоставят на странно подредения свят на родителите си.

По облекло феновете в ГДР не се различават много от тези в Западна Германия. 70-те години са времето на големите флагове и собстве-

норъчно правените шалове. През 80-те феновете започват да си купуват произведени от клубовете шалчета, а големите флагове са заменени от по-малки знамена с името на съответния фен клуб, които се връзват за оградата. Любителите обувки на феновете от Източна Германия са т. нар. "клетис" - полувисоки ботуши от груба кожа с дебела подметка, напомнящи тези на популярната английска марка "Док Мартенс". През лятото пък предпочитани от феновете са простите сандали тип "исуски".

Поведението на феновете по трибуните не се отличава много от гнешното. И тогава има бенгалски огньове и хореография. Конфетите и хартиените ленти и тук навлизат след световното първенство в Аржентина през 1978 г. Тогава обаче феновете доста по-лесно успяват да вкарват на стадионите фойерверки и дори бомби-самоделки. Често те биват заправяни право в ядрото на противниковите агитки. Обичайна гледка при мачовете в Дрезден например е някой да си тръгне със счупена глава от камък или бутилка. Текстове на песните на агитките са много оригинални, като най-изобретателни са феновете на Магдебург и Динамо (Берлин).

При гостуванията най-често се използват влаковете на държавната железница. Да се намерят билети обаче е трудно и бавно, така че често феновете разчитат на близки или дори на корумпирани дребни чиновници, което е нещо обичайно за соцреализма. В пътуванията във влаковете, феновете са придружавани от полицаи. Употребата на алкохол в железниците на книга е забранена, но никои не спазва това.

Ако все пак някой е арестуван, това, което трябва да направи, е да заяви възможно най-нисък доход, за да се отърве с глоба между 50 и 150 източноевропейски марки. Най-строгата мярка е забрана за влизане на стадионите.

Една от легендарните агитки в ГДР е "Domspatzen" от Магдебург. Заради числеността си тази групировка печели респекта не само на противниковите агитки, но и на властта. Не е за подценяване и "Ankerfront", също от Магдебург. Още по-печална слава от "Domspatzen" има ерфуртската "Ostkurve". Тя успя да превърне едно директно излъчване на мач на ГДР в Йена през 1984 г. в масова оргия на насилието. Това е и случаят на най-стогото юридическо наказание срещу футболни хулигани в ГДР. Стоотици са арестувани, като повечето получават доживотна забрана да стъпват на стадион.

Други известни агитки са "Club der Raben" и "Teutonia" на Локомотив (Лайпциг), "Die Sorglosen" на Кемие (Лайпциг) и "Die Treuen" на Ханза (Рощок).

От по-големите фен-организации най-популярна е Голямата тройка - феновете на Унион (Берлин), Кемие (Лайпциг) и Магдебург. Влиянието на Голямата тройка се разпростира върху територията на цялата република. Тези клубове се поддържат от между 500 и 1000 души в гостуванията си. Следват агитките на Динамо (Дрезден), Локомотив (Лайпциг) и Ханза (Рощок). Най-много хора ходят на мачовете в Дрезден, тъй като в града е забранено излъчването на западна телевизия и феновете не познават Бундеслигата.

Какво толкова - политика!

Колко струват четирите букви?

В различните страни отношението на феновете към абривиатурата ЦСКА и нейното значение е различно

Георги Тодоров

Ако сте достатъчно възрастни да си спомняте времето, когато светът бе разделен на два големи политически блока, вероятността да сте се интересували от футболното първенство на СССР е голяма. Ако това е така, със сигурност знаете как властите бяха разпределили помежду си най-големите футболни клубове. Така например Динамо (Москва) беше клубът на КГБ, Локомотив (Москва) - на железниците, ЦСКА (Москва) - на армията и т.н. По този образец бяха назовавани и клубовете в отделните съветски републики и групи приближени до СССР страни. Като България.

За щастие или не, такова име носи и нашият любим отбор. Ако днес юридически съкращението ЦСКА не означава нищо (търговската марка е "ПФК ЦСКА АД"), не така стояха нещата в онези години. Тогава освен софийския ЦСКА, в Европа имаше още три отбора с това име - от Москва, Киев и Ереван. След падането на комунизма и децентрализирането на собствеността всички тези отбори трябваше да се преориентират в обстановката, тъй като армията не можеше повече да ги издържа. В някои от тях армията запази процентен дял (като ЦСКА София и ЦСКА

Емблемите на ЦСКА Москва

Москва), други се пререгистрираха под ново име (киевският отбор избра доказалата се в Западна Европа марка "Арсенал"). Във всички случаи преориентирането не мина без малки или по-големи скандали, присвоявания, някои доста влиятелни

личности влязоха в затвора.

Естествено е отборите с име ЦСКА да имат доста сходна история. ЦСКА Москва и ЦСКА София например претендират, че са създадени доста преди официалните си рождени дати, тъй като арми-

Емблемите на ЦСКА/Арсенал Киев

Първият отбор на ЦСКА Москва

Отборът на ЦСКА Москва 2002 г.

ите ги изграждат въз основа на други отбори. Макар московският клуб да е официално създаден през 1923, а софийският през 1948 г., и в двата случая корените им могат да се търсят още в първото десетилетие на XX в. Обичайна практика е тези отбори да се смятат за комунистически, но историята свидетелства, че това не е съвсем така. Феновете на московския тим например имат всички основания да ненавиждат комунистическата власт, която през 50-те години закрива отбора им. На Олимпийските игри през 1952 г. в Хелзинки Сталин побеснява от загубата на СССР на финала от омразната Югославия и взема за изкупителни жертви четиримата играчи на ЦСКА в отбора (тогава ЦДКА - Централно дружество на Червената армия). Те са изгонени от отбора, а ЦДКА престава да съществува. Възроден е едва след 2 години, след смъртта на Сталин.

пания "Сибнефт", близка до олигарха Роман Абрамович. И до днес обаче петолъчката е част от логото на клуба.

Още по-сложно и по-загадъчно се развиха нещата в киевския ЦСКА, преименуван впоследствие на Арсенал. От 1998 г. клубът разчита за издръжката си на доста популярни в спортните среди спонсори, като компаниите Uniworld Trading Inc и Denvell Trading LLC (САЩ) и английските Lakford Services Ltd и Denvell Trading LLC. Изведнъж обаче нещата се развиха в съвсем неочаквана посока.

В периода 1998-2000 г. според указ на Министерството на отбраната средната заплата на футболист в ЦСКА (Киев) трябваше да бъде 300 украински хривни. Причините - трудните времена, спартакските условия, строгата дисциплина, доблестната съвест на военнослужещия и т.н. Но едва ли и то-

гава някой е вярвал, че футболист може да кара с 300 хривни на месец. За тези пари един нормален мъж трудно би могъл дори да се изхранва. Съвсем логично започва да се говори, че играчите взимат хиляди долари на ръка. В същото време, МО не отделя нито копейка за издръжката на клуба. При това положение, за да се спаси клубът от финансова гибел, ЦСКА предприе стратегия, използвана и в други украински клубове. Правата на футболистите започнаха да се продават на богати компании. В случай на продажба на съответният футболист, компанията прибира трансферната сума и при добър късмет си избива няколко пъти разходите. Така в един период всички играчи на ЦСКА (Киев) получаваха заплатите си не от клуба, а от американската компания Denvell. Съдът обаче реши, че това е незаконно и вкара в затвора президента на ЦСКА Андрей Артеменко.

Реакцията не закъсня. Клубът се пререгистрира на "Арсенал" и вече нямаше нужда да се подчинява на ограниченото за заплатите на футболистите от МО. Парите продължиха да идват от спонсори (естествено), но в договорите на играчите вече срещу графата "Работодател" вече стоеше името на футболен клуб.

Киевският отбор обаче не пожела съвсем да зачеркне армейското си минало. Избраното име "Арсенал" максимално се асоциира с армията, а на емблемата остана петолъчката. Вярно, с малко повече въображение тя може да се сметне и за странна графична интерпретация на буквата "А". Но си е петолъчка.

Какво да се прави, старата слава си е стара слава.

Направи си подарък с френско изящество

Verney-Carron
Faiseur de fusils depuis 1650

Традиции в производството на ловни оръжия от 1650 година

говежди глас

Списание ЦСКА продължава рубриката за медийни текстове, която основна теза е глупостта, оцветена в синьо-жълто.

Националният отбор - „Рапиг“ 4:1

Нашият национален отбор по футбол има вчера контролна среща с шампиона на Австрия "Рапиг" (Виена). Той игра в състав: Бончев, Шаламанов, Пенев, Гайдарски, Жечев, Гаганелов, Соколов (46 Митков), Якимов (46-Т.Колев), Аспарухов (22-Жеков), Котков, Дерменджиев. Резултат - 4:1 след головете на Котков (6), Фрич (24), Митков (46), Жеков (77 и 90).

Гаганелов бе получил нова роля в средата на терена, технически не стоеше зле, но очевидно му липсва още ориентация, а и съсредоточаване при стрелбата. Соколов прояви прекалена привързаност към топката в ущърб на темпото. Якимов не намери точни ходове. Жеков бе много слаб, независимо че вкара два гола. От нападението успокоителни нотки се доловиха само от Аспарухов (който обаче пак излезе от строя поради своя неизлекуван крак), Котков и Дерменджиев.

За съжаление, виенчаните хвърлиха сянка върху своята модерна, остра и технична игра с чести гробности. А Жеков пожела да ги имитира и стана съучастник на неприятни сцени.

Вестник "Народен спорт" -
10.02.1988г.

калибри
IMPACT
AUTO
7x64,
.30-06 Sprg
7mm Rem Mag
.300 Win Mag

модел IMPACT AUTO BATTUE - CLASSIQUE 2290 лв.

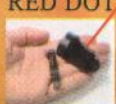
модел IMPACT AUTO BATTUE - LUXE 2430 лв.

модел IMPACT PLUS BATTUE 2055 лв.

модел IMPACT PLUS AFFUT 2055 лв.

калибри
IMPACT
PLUS
.270 Win, 7x64,
.30-06 Sprg
7mm Rem Mag
.300 Win Mag

Мерник
RED DOT

daikan
BULGARIA

Исклучителен представител

02/852 87 97

0888/594 585

европейски клуб

или шансът да сме в крак с модата на Стария континент

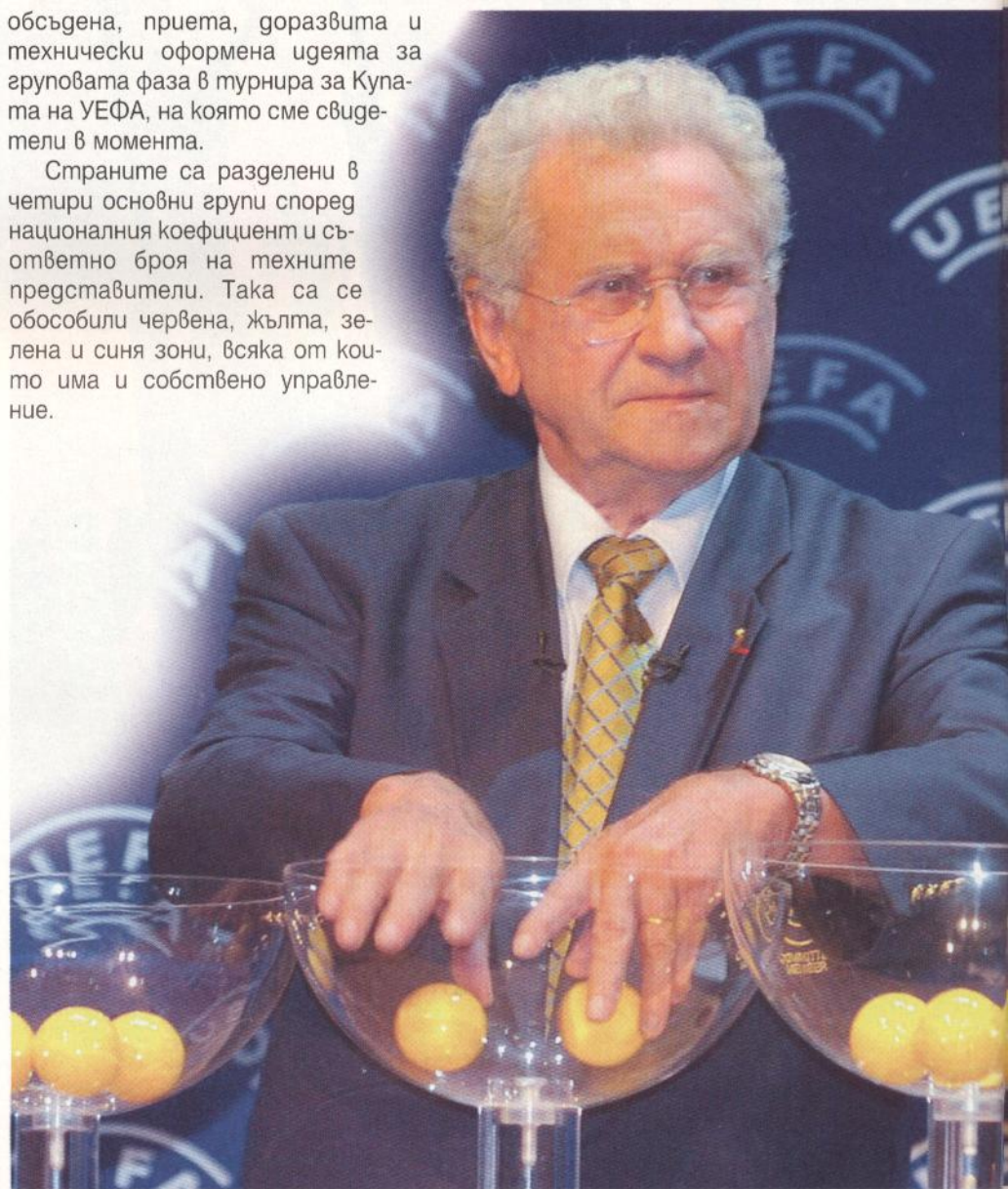
Илия Илиев, завеждащ Международния отдел в ПФК ЦСКА

Европейският клубен форум е създаден през 2002 г. и е неформално сдружение на европейските клубове. Единственият критерий, на който трябва да отговарят клубовете, за да участват в него, е висок коефициент от представянето в европейските клубни турнири за последните пет години. Мандатът на форума е две години. През септември 2004 г. започва вторият мандат на ЕВК. В него България има право вече на два представителя - ЦСКА и Левски, благодарение на по-високия си национален коефициент, докато в първото издание на форума - 2002/2004г., единствения наш участник бе отборът на Литекс (Ловеч).

Как възниква идеята за създаване на такава организация? През последните години в УЕФА се натрупаха много проблеми от всякакво естество - от чисто организационни до проблемите с расизма на терена и сред феновете. Опитвайки се да се справи с всичко това, европейската футболна централа реши, че би било хубаво всички организационно-технически проблеми да се обсъждат от един по-широк кръг специалисти, т.е. представители на отборите, които вземат участие в европейските клубни турнири. Вече има и реален резултат от дейността на форума - по време на първия мандат е била

обсъдена, приета, доразвита и технически оформена идеята за груповата фаза в турнира за Купата на УЕФА, на която сме свидетели в момента.

Страните са разделени в четири основни групи според националния коефициент и съответно броя на техните представители. Така са се обособили червена, жълта, зелена и синя зони, всяка от които има и собствено управление.

снимка БТА

КЛУБЕН ФОРУМ

№ Държава

1	Испания	Реал М.	Валенсия	Барселона	Ла Коруня	Майорка
2	Италия	Милан	Ювентус	Лацио	Интер	Рома
3	Англия	Ман. Юн.	Арсенал	Ливърпул	Челси	Нюкасл
4	Германия	Байерн М.	Борусия Д	Байер Лев.	Херта	
5	Франция	Лион	Бордо	Монако	Нант	
6	Гърция	Панатинайкос	АЕК	ПАОК	Олимпиакос	
7	Португалия	Порто	Боависта	Спортинг		
8	Холандия	ПСВ Айндховен	Фейенорд	Аякс		
9	Шотландия	Селтик	Глазгоу Р.	Хартс		
10	Турция	Галатасарай	Бешикташ	Генчлербирлиги		
11	Белгия	Андерлехт	ФК Брюж	Расинг Генк		
12	Чехия	Спарта Пр.	Славия	Слован Либерец		
13	Швейцария	Базел	Грасхопърс	Сервет		
14	Украйна	Динамо Киев	Шахтьор Д	Днепър		
15	Израел	Апоел ТА	Макаби Х.	Макаби ТА		
16	Австрия	Щурм	ГАК			
17	Полша	Висла	Легия			
18	Русия	Локомотив М	Спартак М.			
19	Сърбия-ЧГ	Цървена зв.	Партизан			
20	Норвегия	Розенборг	Викинг			
21	България	Левски	ЦСКА			
22	Хърватия	Динамо З.	Хайдук			
23	Швеция	Хелзингборг	Халмстад			
24	Дания	Брьондби	Копенхаген			
25	Словакия	Интер Бр.	Матадор П.			
26	Румъния	Стяуа	Динамо Б.			
27	Унгария	Дебрецен				
28	Кипър	Апоел				
29	Словения	Марибор				
30	Финландия	ХИК				
31	Латвия	Сконто				
32	Молдова	Шериф				
33	Грузия	ВИТ				
34	Босна и Х.	Железничар				
35	Литва	Каунас				
36	Исландия	КР Рейкявик				
37	Македония	Вардар				
38	Беларус	Гомел				
39	Ейре	Бохемианс				
40	Малта	Биркиркара				
41	Армения	Пюник				
42	Уелс	Рил				
43	Лихтенщайн	Вадуц				
44	Албания	Тирана				
45	Естония	Флора				
46	Сев. Ирл.	Линфийлд				
47	Люксембург	Жьонес				
48	Фар. о-ви	Торсхафн				
49	Азербайджан	Нефтчи				
50	Казахстан	нямат лиценз				
51	Андора	Санта Колома				
52	Сан Марино	Пеняроса				

Вторият мандат, на който е поканен за участие и отборът на ЦСКА, също е за срок от две години. Заседанията се провеждат два пъти годишно. Първото, което ще се проведе на 9/10 септември в Нион, Франция, ще се занимае основно с избора на ръководно тяло, т.нар. Борд на Европейския клубен форум. Съгласно решението, взето от Управителния съвет на съвместно заседание с Надзорния съвет, за представител от страна на ПФК ЦСКА съм определен аз. Също съгласно това решение ще бъде издигната и моята кандидатура за председател на нашата "зелена" зона от форума.

Откровено казано има и друго основание за създаването на форума. Някои смятат, че това е опит на УЕФА да обедини клубовете в Европа, тъй като в последните години имаше немалко опити за учредяване на първенство на най-богатите отбори, за Балканска лига и т.н. Чрез тази своя инициатива централата цели да покаже, че се отделя внимание на абсолютно всички и че на всяко мнение се обръща необходимото внимание. От представителите на страни като Сан Марино и Ан-

гора до грандове като Реал Мадрид. Изключително много се афишира равнопоставеността на участниците във форума.

Тук искам да вметна някои неща относно Балканската лига, тъй като ЦСКА беше сред поканените и съм запознат с идеите за създаването ѝ. Мисля, че българските медии не оцениха по достойнство тази перспектива и не я отразиха достатъчно пълно. Идеята беше на президента на гръцкия Олимпиакос - г-н Кокалис и беше обсъждана на няколко пъти от представители на водещите клубове на Балканите. Тя можеше да осигури много сериозни постъпления и по-голямо поле за изява на участващите отбори. Официално УЕФА нямаше никакви възражения, като единствено изискваше това първенство да бъде съобразено с нейния официален календар. На практика обаче, бе оказан скрит натиск върху първоизточника на предложението и като следствие от това г-н Кокалис го оттегли.

Смятам, че идеята за създаване на Европейски клубен форум получи добър обществен отзвук. Най-малкото, което биха получили клубовете - участници във форума, е възможността първи да научат за някои нови виждания на УЕФА, пряко да ги обсъждат и да изкажат мнението си. Това е много важно, тъй като проблемите в държави като нашата, колкото и да са наболели за нас, трудно достигат до ръководството на европейския футбол. Що се отнася до финансовите облаги все още е твърде рано да се говори, въпреки че Украйна е внесла за разглеждане проект, според който Европейският клубен форум трябва да обсъди една идея за допълнително финансиране на детско-юношеския футбол в страните от бившия Източен блок. Това е добър пример за нас, защото ясно ни показва, че там можем да представим за разглеждане проблеми, с които реално не можем да се справим сами. Необходимо е да бъде използван всеки шанс за изява в Европа.

треньорите на В европейските

Армейците се представят най-добре В международни мачове, когато треньор е бивш футболист на клуба

Валентин Василев

Европейските клубни турнири водят началото си от 1955 г., когато по инициатива на журналиста от френския "Екип" Габриел Ано започва първият турнир за Купата на европейските шампиони (КЕШ). ЦСКА (тогава под името ЦДНА) записва първото си участие във втория турнир - 1956/1957 г., това е и първо участие на български отбор в европейски клубен турнир. Дебютът на армейците е на 21 октомври. Тогава в осминафинален мач те разгромяват Динамо (Букурещ) с 8:1 и след загуба в Румъния с 2:3 се класират за четвъртфинал. Досега футболистите на ЦСКА са достигнали три пъти до полуфинал (2 за КЕШ и 1 за КНК) и четири пъти до четвъртфинал (и четирите за КЕШ) в евротурнирите. Когато се говори за това кой е най-популярният отбор в България, трябва да се знае, че първият "европейски" мач на ЦСКА, на който стадион "Васил Левски" не е пълен "до гупка", е чак през 1960 г. срещу шведския Малмьо. Всъщност може би точно международните мачове на ЦСКА бяха причината за реконструкцията на националния стадион и за повишаването на неговия капацитет от 50 на 70 хиляди зрители. Въпреки това на мачовете с Интер, Байерн,

Аякс, Нотингам, Бенфика, Спортинг имаше недостиг на билети. Зрителите идваха за да гледат големите "червени" артисти - най-успешният източноевропейски футболист Христо Стоичков, първият българин, включен в десетката на "Франс Футбол" - Иван Колев, европейският голмайстор Петър Жеков, най-добрите централни защитници в историята на българския футбол - Манол Манолов, Димитър Пенев, Георги Димитров и Трифон Иванов, извънземните спасявания на Джони Велинов, магьосника Димитър Якимов, Георги Денев и още много други.

За разлика от "артистите на зеления терен", футболните режисьори - треньорите често остава извън светлините на прожекторите. Нещо повече - понякога те биват уволнявани въпреки успехите на своите отбори. В края на 1973 г. Манол Манолов (Симолцията) беше заменен с Никола Ковачев (Тулата) по-малко от два месеца след историческата победа на ЦСКА над трикратния европейски шампион Аякс. В края на 1982 г. армейците уволниха Аспарух Никодимов въпреки, че отборът беше лидер в шампионата, а през март същата година ЦСКА елиминира носителя на Ку-

пата на европейските шампиони - Ливърпул.

В своята история ЦСКА е елиминирал 38 отбора в европейските клубни турнири. Ето с кои треньори "червените" са постигнали своите победи:

треньор	брой на елиминираните отбори
Аспарух Никодимов	10
Димитър Пенев	9
Манол Манолов	6
Стоян Орманджиев	4
Крум Милев	3
Стойчо Младенов	2
Григорий Пинайчев	1
Апостол Чачевски	1
Божил Колев	1
Енрико Катучи	1
Гьоко Хаджиевски	1

Едно такова подреждане не казва много неща. Като това, че полуфиналните двубои с Интер през 1967 г. бяха един от върховете в историята на ЦСКА, въпреки загубата или това, че Димитър Пенев беше помощник на Аспарух Никодимов в една част от неговите успехи. Не

ЦСКА турнири

1956 -
2003 г.

казва и това, че през 1980 г. и 1981 г. отборът воден от Паро постигна успехите си въпреки изключително тежкия жребий. И все пак не може да не направи впечатление фактът, че от общо 38 елиминирани от ЦСКА отбори, в 28 случая треньор е бил бивш футболист на отбора. Осем пъти армейците са били водени от бивш футболист на Локомотив (София), като не се взема предвид, че Димитър Пенев също е играл в Локомотив. И още нещо любопитно. При трите най-резултатни успеха ЦСКА два пъти е бил воден от чужденци:

1970 г. - 1/16 финал КНК
ЦСКА - Валкеакоскен Хака (Фин.)
9:0 и 2:1
треньор Манол Манолов;

1993 г. - 1/16 финал КНК
ЦСКА - Балцерс (Лихт.)
8:0 и 3:1
треньор Гьоко Хаджиевски;

2000 г. - предварителен кръг
ЦСКА - Конструкторул
3:2 и 8:0
треньор Енрико Катучи.

Аспарух Никодимов - Паро

Роден през 1945 г. Паро има 34 мача за ЦСКА в евротурнирите като футболист, в това число и преиграният мач с Панатинайкос през 1972 г. Първият му евромач е 24 ноември 1965 г. - ЦСКА - Борусия (Дортмунд) 4:2 - за КНК, а последният на 18 септември 1974 г. - Динамо (Киев)-ЦСКА 1:0. В този период Никодимов е играл във всички мачове на червените от евротурнирите, при това без смяна. В тези 34 мача е отбелязал 4 гола.

Паро е треньор №1 в България по международни клубни успехи.

Елиминирани отбори като треньор на ЦСКА

Нотингам, Шомберки, Реал Соседад, Гленторан, Ливърпул, Монако, Акурейри, Парма, Шахтър (Солгорск), Шахтър (Донецк)

Най-високо класирани в евротурнирите като треньор
Полуфинал 1982 г.; четвъртфинал 1981г. за КЕШ;

Вечна ранелиста на отборите, участвали в турнира за КЕШ за периода 1955/56 г. - 1981/82 г.

1. Реал (Мадрид)
2. Бенфика
3. Аякс
4. Селтик
5. Байерн
6. Ливърпул
7. ЦСКА
8. Интер
9. Милан
10. Ювентус

Топмачове на Никодимов като треньор на ЦСКА

1 октомври 1980 г.	Нотингам - ЦСКА (Керимов)	0:1
17 март 1982 г.	ЦСКА - Ливърпул (Младенов - 2)	2:0
17 септември 1980 г.	ЦСКА - Нотингам (Йончев)	1:0

1 октомври 1980 г.
Нотингам - ЦСКА 0:1

Няколко гена преди този мач ЦСКА загуби от Локо (Сф) с 0:2 след много груба игра на "железничарите". Когато армейците проведоха своята тренировка на "Сити граунд", Паро Никодимов събра

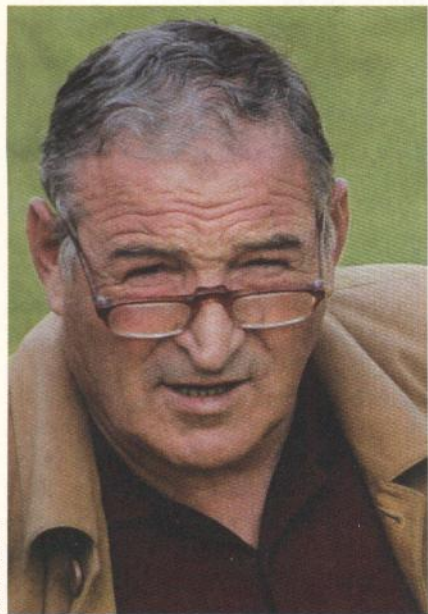

футболистите в центъра и им каза: "Искам да забравите всички предишни победи и загуби и да знаете, че утре можете да спечелите". На другия ден ЦСКА имаше пълно превъзходство и спечели с 1:0 след гол на Керимов. За съотношението на силите в този мач говори и статистиката:

	ЦСКА	Нотингам
общо удари	9	2
във вратата	6	1
грехи	0	1
корнери	7	2

Никога европейски шампион не е бил елиминиран, след като е бил толкова категорично надигран на собствения си стадион.

Димитър Пенев - Пената

снимка БТА

Роден през 1945 г. Пената има 40 мача за ЦСКА в евротурнирите като футболист, в това число и преиграния мач с Панатинайкос през 1972 г. Първият му евромач е 7 октомври 1965 г. - Лимерик - ЦСКА 1:2, а последният на 1 октомври 1975 г.

- Ювентус - ЦСКА 2:0. В този период Пената е играл във всички мачове на "червените" от евротурнирите само с една смяна. В тях той е отбелязал един гол.

Пената е избран за треньор №1 за ХХ век. Най-големият му успех е четвърто място на СП в САЩ през 1994 г.

Елиминирани отбори като треньор на ЦСКА

Интер (Братислава), Панатинайкос, Рода, Рух (Хожув), Спарта (Прага), Белшина, Молде, Сервет (Женева), Портагаун

Най-високо класирани в евротурнирите като треньор
полуфинал за КНК, четвъртфинал за КЕШ - 1990 г.

Топмачове на Пенев като треньор на ЦСКА

9 ноември 1988 г.

ПАО - **ЦСКА** 0:1
(Пенев)

1 ноември 1989 г.

ЦСКА - Спарта (Прага) 3:0
(Стоичков -2, Костадинов)

29 септември 1998 г.

ЦСКА - Сервет 1:0
(Станчев)

29 септември 1998 г. ЦСКА - Сервет 1:0

След мача в Женева се разбира, че на реванша в София левият бек Вальо Найденов няма да играе заради натрупани жълти картони. Журналистите веднага установиха, че в ЦСКА няма заместник за поста на Вальо. На една пресконференция, няколко дена преди реванша те съвсем сериозно убеждаваха Пената, че няма човек, който да играе в лявата част на армейската защита. "Спокойно! Лев бек ще има" - отговори стратегът от Мирояне. И най-неочаквано като такъв излезе... плеймейкърът Георги Йорданов - Ламята. Ламята се справи чудесно с дясното крило на швейцарци-

те Варела и за пръв път след идването на демокрацията български отбор се класира за 1/16 финал за Купата на УЕФА.

Манол Манолов - Симолията

Роден през 1925 г. Симолията има 17 мача като футболист за ЦСКА в евротурнирите. Първият му евромач е на 21 октомври 1956 г. ЦСКА - Динамо (Букурещ) 8:1, а последният на 13 септември 1961 г. - Дукла (Прага) - ЦСКА 2:1. Всички мачове на бате Симо са за КЕШ.

Елиминирани отбори като треньор на ЦСКА

Хака Валкеакоскен, Партизани (Тирана), Панатинайкос, Сваровски-Тирол, Аякс, Монако

Най-високо класирани в евротурнирите като треньор
полуфинал за КЕШ 1973/74 г.

Топмачове на Манолов като треньор на ЦСКА

7 ноември 1973 г.

ЦСКА - Аякс 2:0
(Марашлиев, Михайлов)
26 октомври 1972 г.
ПАО - ЦСКА 0:2
(Жеков, Колев)
3 октомври 1984 г.
ЦСКА - Монако 2:1
(Младенов, Здравков)

**26 октомври 1972 г.
ПАО - ЦСКА 0:2**

През 1972 г. ЦСКА имаше тежък противник на 1/16 финал за КЕШ. Панатинайкос беше достигнал финала през 1971 г. и там отстъпи с 2:0 на непобедимия тогава Аякс. В състава им освен гръцките национали Елефтеракис, Домазос и Антониадис играеха и аржентинците Верон (баща на Хуан Верон) и Демело. В София ЦСКА спечели много трудно с 2:1, а в Атина гръците още в 20-та минута водеха с 2:0. Тогава Симо пусна в игра жокера Трънков. Трънката обърна играта и резултата и се стигна до изпълнение на дузпи. При дузпите, армейците бяха безкомпромисни и точно, когато надеждата на ПАО беше

фотоархив БТА

почти угаснала, съдията Липатов от СССР обърка броенето и се стигна до преиграване. Треньор на Панатинайкос тогава беше големият унгарски футболист Ференц Пушкаш, който наляво и надясно демонстрираше своята увереност в крайния успех. Манолов не му остана дължен: "С Пушкаш сме приятели от времето, когато бяхме футболисти. Но както той не можеше да пипне топката, когато го пазех аз, така и неговите футболисти няма да я видят в предстоящия мач." И наистина на преиграването на 26 октомври "червените" не дадоха никакви шансове на гръцкия шампион.

Когато се говори за победи на български отбори, които играят на чужд терен в мач от турнира за КЕШ (сега Шампионска лига), трябва да се знае, че в тях Левски има само една победа - срещу Дюделанж (Люксембург) през 2000 г.

Стоян Орманджиев

Роден е през 1920 г. Като футболист играе във Владислав (Варна) и Локо (Сф). Орманджиев е първият български треньор, който успява да изведе своя отбор на полуфинал за КЕШ (1967 г.). Той държи рекорда за най-много мачове (76) като старши треньор на националния отбор. Заедно с Крум Милев печели трето място като треньор на Олимпиадата в Мелбърн през 1956 г.

Елиминирани отбори като треньор на ЦСКА

Слиема Уондърърс (Малта), Олимпиакос (Гърция), Гурник (Полша), Линфийлд (Северна Ирландия)

Най-високо класиране в евротурнирите като треньор
полуфинал за КЕШ 1967 г.

Топмачове на Орманджиев като треньор на ЦСКА
19 април 1967 г.

Интер - **ЦСКА** 1:1
(Цанев)
26 април 1967 г.
ЦСКА - Интер 1:1
(Раглев)
23 ноември 1966 г.
ЦСКА - Гурник (Забже) 4:0
(Марашлиев-2, Цанев, Василев)

**26 април 1967 г.
ЦСКА - Интер 1:1**

фотоархив БТА

В този мач ЦСКА е "на милиметри" от участие на финал за КЕШ. Причината да не го достигне е шансът на италианците и испанският съдия Закариегги, който отмени гол на Цанев. Един от най-добрите играчи на ЦСКА в този мач е дясното крило Цецо Атанасов, който многократно пробива в зоната на най-добрия ляв защитник в света по това време Джачинто Факети. Като юноша Цецо играеше централен защитник и полузащитник. През 1966 и 1967 г. Стоян Орманджиев провеждаше многократно разговори с Атанасов, като го убеждаваше, че най-добре за него ще е да заиграе като дясно крило. "Цецо, виждаш, че централен за-

щитник е Пената." "Какво Пената, какво Пената?" - отвърщаше нахаканият младеж, който се обръщаше към всички с "бате". В крайна сметка с търпение и такт Орманджиев успя да постигне своето. И след Факети и Руди Крол, и Паул Брайтнер гледаха гърба на Цецо след неговия прословут финт.

Крум Милев - Чичето

Роден е през 1915 г. Играл е в Ботев (Сф), Славия и Локомотив (Сф). С Крум Милев ЦСКА става шампион девет пъти поред и записва първите си участия в евротурнирите. Заедно със Стоян Орманджиев печели трето място като треньор на Олимпиадата в Мелбърн през 1956 г. Починал през 2000 г.

Елиминирани отбори като треньор на ЦСКА

Динамо (Букурещ), Ювентус (Торино), Партизан (Белград)

Най-високо класирани в евротурнирите като треньор
полуфинал за КЕШ 1957 г.

Топмачове на Милев като треньор на ЦСКА

12 октомври 1960 г.

ЦСКА - Ювентус **4:1**

(Ковачев-2, Панайотов, Цанев)

3 октомври 1962 г.

Партизан - **ЦСКА** **1:4**

(Цанев, Якимов, Ковачев, Панайотов)

26 октомври 1958 г.

ЦСКА - Атлетико (М) **1:0**

(Панайотов)

21 октомври 1956 г.

ЦСКА - Динамо (Букурещ) **8:1**

(Колев-3, Миланов-2, Панайотов-2, Димитров)

Първият противник на ЦСКА в евротурнирите е румънският шампион Динамо (Букурещ). Преди този мач българските армейци имат два приятелски мача срещу Динамо и две загуби. Първата е през 1949 г. с 2:6, а втората през 1955 г. с 2:3. Въпреки това треньорът Милев заявява пред журналистите: "Момчетата са в отлично състояние. Нямам се да отидем в Букурещ за реванша спокойни". А на разбора преди мача Чичето настройва футболистите на ЦСКА така: "Днес ще имате възможност да вкарате повече голове, не се жалете...". Резултатът е известен - още в първия мач ЦСКА си осигурява място в четвъртфинала на турнира за КЕШ, сред осемте най-силни отбора в Европа. А това и досега не е постигано от друг български отбор освен от ЦСКА.

Красивите загуби

ЦСКА има много победи в евротурнирите. Но има и загуби, които са се превърнали в легенди, защото и тогава "червените" футболисти и треньори са демострирали своите изключителни качества.

18 декември 1958 г.

Атлетико (М) - **ЦСКА** **3:1**

(гол за ЦДНА на Крум Янев)

Това е трети допълнителен мач между испанския и българския шампион, игран в швейцарския град Женева. Въпреки по-добрата си игра, ЦСКА губи след многобройни грешки на съдията Меле и 120 минутна борба. След мача армейците подават контестация с мотивите, че е отменен редовен гол на Иван Колев и, че Вава е останал в игра след като е бил отстранен. Контестацията е отхвърлена на 5 януари 1959 г.

Треньорът на ЦСКА Крум Милев изказва съмнения за употреба на допинг от страна на испанците, но това е недоказуемо.

3 май 1967 г.

Интер - **ЦСКА** **1:0**

(трети допълнителен мач)

Преди полуфиналните двубои с Интер помощник-треньорът на италианците Дезидеро Шолти заяви: "В четвъртфиналните мачове ЦСКА игра по-добре и от Селтик и от Дукла... Отдавна имам слабост към Якимов, който между българите има най-голяма класа". След мачовете наставникът на Интер Хеленио Херера сподели: "ЦСКА е тим с големи възможности, където личи почеркът на колежата Орманджиев".

Може би ЦСКА щеше да играе на финала в Лисабон, ако третият мач не беше в италианския град Болоня.

24 ноември 1965 г.

ЦСКА - Борусия (Дортмунд) **4:2**
(голмайстори: Романов - 3, Василев)

Тази победа беше равностилна на загуба, защото в първия мач Борусия побеждава с 3:0. Според тогавашния регламент при 5:2 трябва да се играе трети допълнителен мач. След четвъртия гол на Иван Василев, реализиран в 75-та минута, тази цел изглеждаше съвсем близко. Армейците не успяха, но остана удовлетворението от великолепната игра срещу противник, в редиците на който личаха на-

ционалите на ФРГ Тилковски, Хелг и Либуда. Хеттрикът на Васко Романов в този мач и досега остава единственият хеттрик на българин срещу германски клубен отбор.

Треньор на ЦСКА в този мач беше руснакът Григорий Пинайчев.

Григорий Пинайчев

Григорий Пинайчев е роден през 1913 г. Треньор на ЦСКА е от средата на 1964 г. до края на 1965 г. На първата си тренировка на стадион "Народна армия" поздравява футболистите с думите: "Здравейте, бъдещи шампиони".

20 март 1974 г.
ЦСКА - Байерн
(Колев, Денев)

2:1

В първия мач ЦСКА губи с 1:4 (гол на Марашлиев), след многобройни съдийски грешки - червен картон, дузпа, гол от засада и т.н. Три минути преди края при резултат 1:3, Тошко Симов - Желанието, от десетина метра на празна врата стреля силно в гредата. След няколко гена на тренировка в София треньорът Ковачев показва на Симов как в такива ситуации да отпрати лек удар в мрежата. Тошко се засилва и... отново бие в гредата.

Резултатът от мача в София не говори достатъчно за напрежението на стадион "Васил Левски". След като в 46-та минута най-добрият на терена Георги Денев покачи на 2:1, ЦСКА упражни такъв натиск, че немците се почувстваха като в Сталинград. Най-добрият голмайстор в целия свят за всички време-

на Герд Мюлер се беше върнал в зоната на левия бек, за да помага на Паул Брайтнер в борбата срещу Цецо Атанасов. С два леви бека футболистите на Байерн устискаха благоприятния за тях резултат, а мнозина от привържениците на ЦСКА и досега мислят, че тогава армейците бяха най-близко до европейската титла.

Никола Ковачев - Тулата

Роден е през 1934 г. Има 18 мача и три гола за ЦСКА в европейските клубни турнири. Първият му мач е на 21 октомври 1956 г. - ЦСКА - Динамо (Букурещ) 8:1, а последният на 14 ноември 1962 г. - Андерлехт - ЦСКА 2:0.

ул. Славянска 17
тел. 981 06 66

СЕЗОН

1949/1950

I кръг - 11 септември 1949 г.
Славия (Пловдив) - ЦДНВ 0:1

Стефанов

II кръг - 15 септември 1949 г.
ЦДНВ - Спартак 3:0

Василев, Стефанов, Божков

На 19 септември е оповестено решение на бюрото на републиканската секция по футбол да се спрат всички мачове от първенството, тъй като престои реорганизация. Започва да се изпълнява решението на ЦК на БКП от 27 август за създаване на доброволни спортни организации (ДСО). Една от тях е ДСО Динамо (наследник на Левски). По-късно е решено първенството да се провежда по схемата пролет-есен и да се проведат квалификационни турнири, които да определят за елитната група 5 отбора от София, 2 от Пловдив и по един от Варна, Дупница и Плевен.

Квалификационен турнир

8 ноември 1949 г.
Строител - ЦДНВ 3:1

Василев

20 ноември 1949 г.
Спартак - ЦДНВ 0:2

Божков, Миланов

25 ноември 1949 г.
ЦДНВ - ВВС 3:0

Стефанов, Миланов, Стефанов

27 ноември 1949 г.
Торпедо - ЦДНВ 1:0

4 декември 1949 г.
ЦДНВ - Академик 7:3

Миланов - 4, Минева - 2, Благоев

8 декември 1949 г.
Динамо - ЦДНВ 2:0

11 декември 1949 г.
ЦДНВ - Червено знаме 2:2

Цанов, Панайотов

ЦДНВ е на 5-то място преди мача Динамо-Академик. В един приятелски мач те завършват 1:1 и ЦДНВ се класира шестти. Така ЦДНВ заедно със Спартак и ВВС трябва да отпадне от елитната група, а в нея остават Динамо, Строител, Торпедо, Червено знаме и Академик. Стига се до куриоза вторият отбор в класирането на миналия шампионат да отпадне от елитната група.

На 23 март 1950 г. е публикувано решение на ВКФС (Висш комитет за физкултура и спорт), с което в състава на РФГ (републиканска футболна група) се включва общ представителен отбор на народната войска на мястото на ДНВ - Пловдив. Военният отбор се нарича Народна войска и по-голяма част от играчите му са футболисти на ЦДНВ. От Пловдив са привлечени вратарят Георги Кекеманов и крилото Крум Янев.

1950 г., Първи полусезон

I кръг - 12 март 1950 г.
Червено знаме (Марек) - Народна войска 0:1

Божков

II кръг - 16 март 1950 г.
Народна войска - Строител 0:0

III кръг - 23 март 1950 г.
Динамо - Народна войска 1:0

IV кръг - 1 април 1950 г.
Народна войска - Спартак (Сталин) 1:1

Янев

V кръг - 9 април 1950 г.
Торпедо (Пловдив) - Народна войска 1:2

Минева, Василев

VI кръг - 13 април 1950 г.
Народна войска - Червено знаме (Сф) 1:0

Миланов

VII кръг - 22 април 1950 г.
Народна войска - Торпедо 2:1

Миланов - 2

VIII кръг - 27 април 1950 г.
Академик - Народна войска 2:1

Миланов

IX кръг - 7 май 1950 г.
Народна войска - Торпедо (Плевен) 1:0

Василев

1950 г., Втори полусезон

X кръг - 13 май 1950 г.
Народна войска - Червено знаме (Марек) 3:0

Благоев, Василев, Ташев

XI кръг - 18 май 1950 г.
Строител - Народна войска 1:0

XII кръг - 11 юни 1950 г.
Народна войска - Динамо 0:0

XIII кръг - 18 юни 1950 г.
Спартак (Сталин) - Народна войска 1:4

XIV кръг - 23 юни 1950 г.
Народна войска - Торпедо (Пловдив) 2:1

Панайотов, Миланов

XV кръг - 6 юли 1950 г.
Червено знаме (Сф) - Народна войска 1:0

XVI кръг - 5 август 1950 г.
Торпедо - Народна войска 1:4

XVII кръг - 7 септември 1950 г.
Народна войска - Академик 0:1

XVIII кръг - 1 ноември 1950 г.
Торпедо (Плевен) - Народна войска 0:0

Класиране

1. Динамо
2. Строител
3. Академик
4. **Народна войска**
5. Спартак (Сталин)
6. Червено знаме (Сф)

програма за шампиони

1 част

Кирил Вълчев

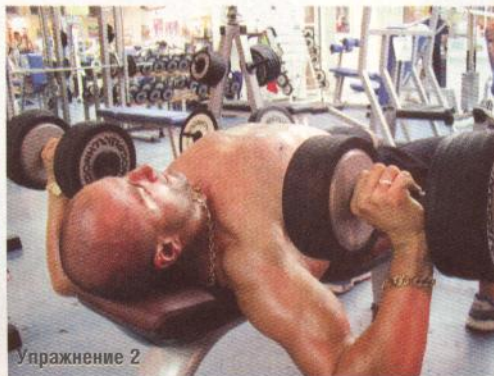
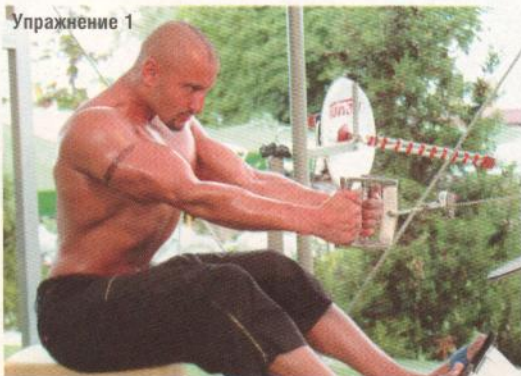
Изпълнителен директор на австралийската фирма за спортни храни и фитнес облекло MUSASHI, фитнес експерт с дългогодишен стаж, член на управителния съвет на Федерацията по културизъм.

Сигурно много от вас искат да имат перфектно тяло като на супермоделите от списанията и рекламите. А това не е невъзможно! Предлагам ви програма за тренировка и балансирано хранене, които, ако съчетаете дисциплинирано, за няколко седмици ще ви направят различни от това, което виждате в огледалото днес.

Тренировка: Изпълнявайте я през ден като почивате 60 сек. между сериите и използвате тежести, с които да изпълнявате с усилие заложените повторения. Консултирайте се с инструктор за правилното изпълнение на упражнението.

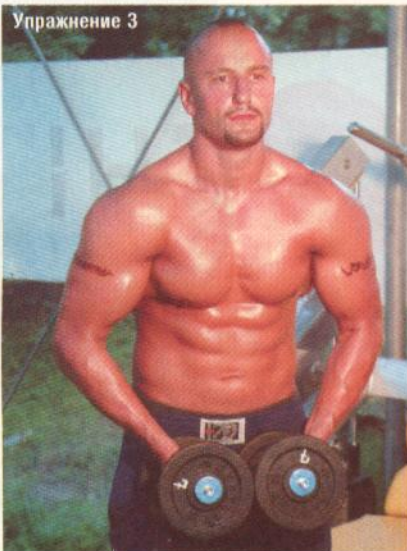
№	упражнение	сери	повторения
1	Дърпане на скрипец към корема	4-5	18-12-10-8-8
2	Бутане с дъмбели от лег	4-5	18-12-10-8-8
3	Изнасяне встрани с дъмбели	3-4	18-15-12 -10
4	Сгъване скрипец за бицепс	3-4	18-15-12 -10
5	Разгъване на скрипец за трицепс	3-4	18-15-12 -10
6	Бедрена екстензия на машина	3-4	20 - 25
7	Повдигане на краката от вис	3-4	25-30
8	Бързо ходене на пътека	30 мин.	С пулс 130-140 удара

Упражнение 1

Упражнение 2

Упражнение 3

Хранителна програма

Задължително е да спазвате този хранителен режим, който важи за хора, трениращи следобед след приключването на работния ден. Ако тренирате сутрин, то заместете хранене 1 с хранене 4 и следвайте логическия принцип за разпределение във времето на различните видове храни.

Основни правила: приемайте храната само варена, печена или задушена без да прибавяте мазнини, сол и захар. Забравете тлъстите меса, яжте само пилешко бяло, свинско контра и бон филе, телешко контра и бон филе, пуешко бяло, риби и морски деликатеси. От зеленчуците изберете броколи, карфиол, брюкселско зеле, чушки, домати, марули, репи, целина, лук, чесън, зеле, моркови, краставици и бамя. Този тип храни ви дават бавна енергия от която няма да нат-

рупате излишни мазнини, освен това ще потиснат чувството ви за глад и ще подобрят храносмилането. Количествата на зеленчуците които приемате са неограничени, а месото и яйцата трябва да са съобразени с вашето тегло.

Пример: при лично тегло от 70 kg се нуждаете от 140 гр протеин дневно от храната. В нашия случай това количество трябва да бъде разпределено в хранения 2, 3, 4 и 7. Хранене 4 съдържа 20 гр протеин, от което следва че в хранене 2, 3, и 7 трябва да приемате по 40 гр протеин. Приемете че в средно 100 гр месо се съдържа около 20 гр протеин, в едно яйце - 7 гр, в 100 гр мляко- 3 гр.

№	Хранене	Хранителни продукти и спортни добавки
1	Преди закуска	Fat metabolizer x 3 капс L-Phenilalanine x 2 капс
2	Закуска	Яйца и мляко и "мюсли"
3	Обяд (3-4 часа по-късно)	Месо със зеленчуци
4	Закуска (3-4 часа по-късно)	Slim premium protein 2 сл + 250мл кисело или прясно мляко
5	30 мин преди спорт	L carnitine x 2 капс L-Phenilalanine x 2 капс + кафе
6	Тренировка	
7	Веднага след тренировка	Muscle recovery x 4 капс + плодов сок
8	Вечеря(час и половина след тренировка)	Месо със зеленчуци
9	Преди лягане	Fat metaboliser x 3 капс

Fitness Centre

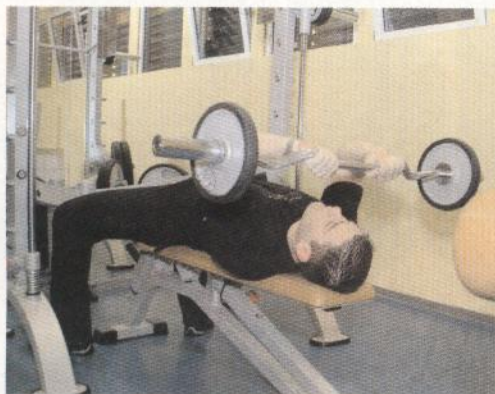
BOEVSKI 2000

Фитнес център „Боевски 2000“
Ви предлага няколко
основни упражнения за ръце:

Упражнения за трицепс

1. Трицепсово разгъване на скрипец
Хванете лоста малко по-тясно от ширината на раменете. Теглето надолу, докато докоснете бедрата. Стремете се да не се прегърбвате при разгъването. Старайте се лактите да остават неподвижни. За да сте по-стабилни при изпълнението, изтеглете единия крак напред. Задръжте лоста до нивото на долната част на гърдите.

2. Френска преса от тилен лег

Упражнението се изпълнява от легнало положение. Вземете щангата и изправете ръцете си перпендикулярно на пода. Спускате щангата до нивото на брадата. Много е важно при спускането ръцете да се сгъват само в лактята. При сгъване вдъшвайте, а при разгъване - издишвайте.

3. Кофички на успоредка

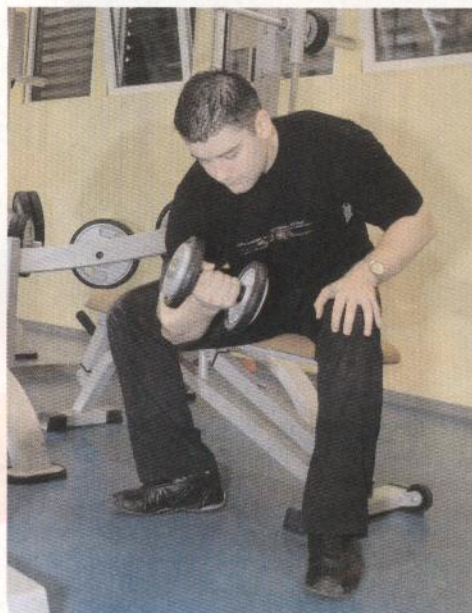
От положение с опънати ръце отпускате тялото си колкото може по-надолу. Погледът ви също трябва да е насочен леко надолу. След като сте се спуснали до най-долната точка, се изтласкате нагоре, докато лактите ви се изправят. За да е по-ефективна тренировката ви, се стремете тялото ви да се движи колкото е възможно по-изправено.

Упражнения за бицепс

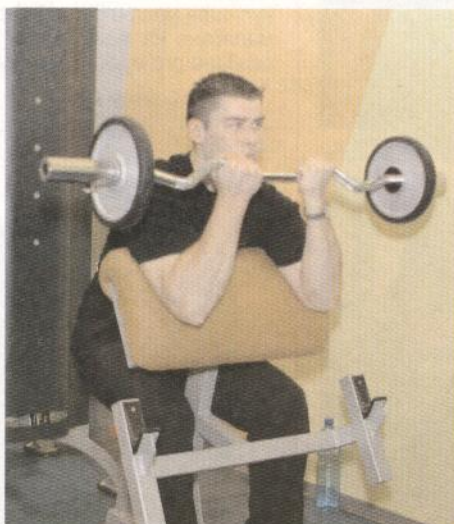
1. Сгъване с щанга от стоеж

Хванете щангата на ширината на раменете. Опънете напълно ръцете, така че щангата да опира бедрата ви. Свивайте ръцете толкова, че лостът да опре гърлото ви. Стремете се да не поклащате тялото си при изпълнението на упражнението, защото в противен случай по-голямата част от натоварването ще се пренесе върху мускулите на гърба и на раменете. Дръжте лактите си максимално прилепени до тялото, а китките изправени.

2. Концентрирано сгъване

Седнете на края на пейката с дъмбел в едната ръка. Наведете тялото си напред. Лакътят ви трябва да опира вътрешната страна на бедрото. Свободната си ръка може да опрете на другото бедро. Стремете се да вдигате тежестта максимално близо до рамото без да поклащате тялото си.

3. Сгъване на скот

Седнете на наклонена пейка и хванете щангата малко по-тясно от ширината на раменете. Ръбът на пейката е точно под подмишниците ямки. Дръжте гърба изправен. Лактите ви трябва да опират пейката. Вдигайте щангата, докато опрете брадичката ви. Старайте се при вдигането да не отделяте лактите си от пейката. Спускате щангата до пълно опъване на ръцете.

**БОРБА
ЗА НОВ СВЯТ
И НОВА ЛИТЕРАТУРА**

УВОД

Преди повече от половин век с брошурата си „Българската литература и социализмът“ (1911) Георги Бакалов набелязва за пръв път главните моменти и особености на догавашното въздействие на социалистическите идеи върху българската литература. Своя „преглед на българската литература от социалистическо гледище“ критикът марксист превръща в актуална идеологическа задача, защото е убеден, че нашата работническа класа, въодушевена от социалистическия идеал, трябва да се занимава и „с въпросите на човешката мисъл от по-висша категория — с философски и литературни въпроси“.

Ако преди шест десетилетия проблемата за социализма в българската литература е била актуална и важна, колко повече тя е важна и значима в наши дни. Разбира се, сега задачите на социалистическата идеология и на литературата са по-други. При това лесно могат да се видят и исторически да се обяснят елементите на ограниченост и сектантство в оценката на някои литературни явления или в творчеството на отделни писатели в Бакаловия преглед. Марксистската ни литературна история и критика е направила вече немало за осветляване делото на най-ярките представители на социалистическата литература и критика до войните — Димитър Благоев и Георги Бакалов, Димитър Полянов и Георги Кирков. Проучванията обаче няма да престанат, защото най-напред не са изнесени и осветлени всички факти и не са разкрити пълно закономерностите на цялостния литературен процес; на второ място и главно защото литературата, създадена под въздействието на новите идеи и концепции за човека, на новите естетически търсения внася непознати догогава идейно-естетически елементи, които са извънредно ценно и важно завоевание на националната ни литература изобщо. С новите си социални пориви, с новия положителен героизъм, с оптимизма и перспективността си тя подготвя бъдещите големи завоева-

ния на социалистическата и изобщо на цялата ни литература. Предпоставките и особеностите на по-сетнешната и днешната ни социалистическа литература не биха могли да бъдат цялостно разкрити, ако не се покажат в пълнога достойнствата и заслугите на нейните предшественици и начинатели.

I

Появата на социалистическите идеи и настроения в нашата литература е свързана с началото на социалистическата пропаганда, с първите стъпки на социалистическото движение в България в края на 80-те години на миналия век. Още в най-ранните списания и вестници, в които се заговаря за новото учение, могат да се намерят опити, далечно подобие на поезия, със смътно изразени нови чувства и настроения. И по-натък създадената през следващото десетилетие социалистическа литература с приливите и отливите в нея на социалистически сили е в тясна зависимост от характера и развитието, от по-голямото или по-слабото влияние на социалистическото движение. От друга страна, появата и по-сетнешното развитие на социалистическата литература са немислими без дотогавашия и съвременния опит на цялата ни национална литература.

В малка България, без здраво улегнали традиции в литературата и без особено силно работническо движение, се създава в последното десетилетие на XIX век една, сравнително взето, обособена и оформена социалистическа литература, може би най-богатата на Балканите. Този факт би могъл да се обясни най-напред с наличието на здрава борческа и свободолюбива линия в нашата литература от преди Освобождението — преди всичко с творчеството на гениалния Ботев, стигнал в идеите си прозрения до социализма. На второ място, с опозиционния дух и силното преобладаващо критическо начало на цялата ни литература още от края на 80-те години, дошли като отглас от онези ужасни условия, които се създават в обществено-политическия живот — с възлата на сътървеност и безскрупулност на буржоазията, с жестоката експлоатация и потискане на народните маси, съпровождащи заксялото развитие на страната.

Сложен и своеобразен е пътят на влиянието на социалистическите идеи върху литературата и нейното развитие. Докато например през 90-те години новите идеи получават твърде широко разпространение сред интелигенцията, като намират широк художествен отглас в творбите на почти всички мла-

ди писатели и поети. В следващото десетилетие — началото на XX век — започва огъив на млади творци от социалистическите идеи и насочване към различните модернистични школи, за което, разбира се, си има социално-литературни причини и обяснения — едно явление, характерно за цялата европейска литература и особено ярко за руската през годините на реакцията след 1905 г. В руската социалистическа и пролетарска литература обаче кризата се преодолява в навечерието на Първата световна война, тъй като тогава в страната започва подем на революционното работническо движение и в предреволюционната пролетарска литература има един Горки, който с голяма си идеен и литературен авторитет обединява и подпомага пролетарските литературни сили.

Не е така в България. Социалистическото движение и социалистическата партия не са станали още първостепенна политическа сила, а и художествените постижения на творците социалисти не са така значителни, за да привличат и групират младите поети и писатели. Не е без значение и обстоятелството, че в България се появява и разпространява социалистическа идеология, преди да е създадено силно работническо движение. И понеже повечето от творците на писателите, увлечени в социализма, не са конкретно отражение на живота и борбите на работническата класа, социалистическата идеология у тях остава доста често като една „абстрактна хуманна идея“ (Д. Благоев). А когато социалистическото движение започва да придобива пролетарски работнически облик, когато социалистическата теория става все по-последователно революционна, почти всички творци започват да чувствуват революционната последователност и твърдост като някаква опека, ограничаване на творческата свобода и т. н. и постепенно напущат „първата си любов“. Това от една страна. От друга — много често неправилната, сектантска литературна политика е допринасяла също така за разколебането на редица млади поети и писатели, за отблъскването им от социализма. И още една характерна особеност: социалистическите идеи се проявяват в сравнително определен и завършен вид най-напред в литературната теория и критика, а по-късно, разбира се, и с цялото своеобразие и специфика на приложението в творческия процес — в художествената практика.

Най-големите таланти в националната ни литература тогава са или далеч от социализма, или се намират под въздействието на социалистическите идеи кратко време — само в началото на творческия си път. А останалите докрай верни на социалистическия идеал — сравнително малко на брой, осо-